XXIII. évf. 283. sz. 1946. december 25. szerda

Karácsonyi szám 16 oldal. ÁRA 60 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mel állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 mel. lékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6 ig.

A szeretet ünnepén

Majdnem kétezer évvel ezelőtt, mikor a Caesarok uralkodtak a földön, vad erkölcsök divtak, mikor az emberiség magának csinált isteneket, — az akkori hatalmasok által észre sem vett, pedig világot átformáló esemény játszódott le egy alig ismert kis helységben, Betlehemben.

*

Az apostol egyszerű szavakkal ír róla, így: *„Az időben: rendelet méne ki Augustus császártól, hogy írassék össze az egész földkerekség. Ez az első összeírás történt, mikor Sziriát Cirinus kormányozta és menne vala mindenek, hogy összeírassanak, kiki a maga városában. Fölméne tehát József is Galileából, Názáreth városából Judeába, Dávid városába, mely Betlehemnek hivatik. Mivelhogy Dávid házából és nemzetségéből való volt. Hogy összeírassék Máriával, az ő eljegyzett feleségével, ki áldott állapotban vala. Lőn pedig, mikor ott valának, eljött az ideje, hogy szüljön. És szülé az ő elsőszülött fiát és bepólyázá őt és jászolba fekteté, mert nem kaptak helyet a szálláson. És pásztorok valának ama vidéken, szabad ég alatt tanyázván és őrt állván az éjtszakában nyájuk felett. Egyszer csak ott termett az Úr angyala mellettük és az Isten fényessége körülragyogá őket. És megfélemlének nagy félelemmel. És mondá nekik az angyal: Ne féljetek, mert ime nagy örömet hirdetek nektek, mely lészen az egész népnek, minthogy ma született nektek az Üdvözítő, ki az Úr Krisztus, Dávid városában. És ez nektek a jel: találni fogtok egy kisdedet pólyákba takarva és jászolba fektetve. És azonnal mennyei sereg sokasága vette körül az angyalt, mely dicséré az Istent, mondván: Dicsőség a magasságban Istennek és béke a földön a jóakaratú embereknek!"*

*

Egyszerű pásztorok, jámbor emberek vettek csak tudomást az Úr születéséről s arról, hogy az Isten Fia a földre szállt. Pedig megelőzőleg János hirdette: *„Készítsétek az Úr útját, egyenesítsétek az Ő ösvényeit. Minden völgy betöltetik, minden hegy és halom megalacsonyíttatik és a görbék egyenesekké lesznek és a göröngyösök sima utakká. És meglátja minden ember az Isten üdvösségét."*

Ekkor Tiberius császár uralkodott Pontius Pilatus vala helytartója Judeának és Heródes negyedes fejedelme Galileának. Egyedül Heródes vett valami tudomást az isteni gyermek születéséről, hogy elpusztítsa, megöletett minden fiúgyermeket Bethlehemben és egész környékén a két esztendősöktől lefelé. De akkor már József és Mária Egyiptomban voltak.

A gyülölet, az emberi kegyetlenség akkor érte meg első vereségét.

*

Az isteni gyermek eladdig elképzelhetetlen a föld népei által nem ismert eszmét hozott a földre: *a szeretetet.* Az antik világ nem ismerte és nem gyakorolta a szeretetet. A legvadabb önzés, kegyetlenség, embertelenség uralkodott a földön. Az emberek mintha a vadállatoktól tanulták volna egymás marcangolását. Az uralkodó kiváltságosak mellett a *rabszolgák szörnyű* sorsa kiáltott az égre.

Ebbe a világba hozta a kis Jézus a szeretetet. És tudjuk, hogy minden feneketlen gyülölség, minden kegyetlen üldözés ellenére *a szeretet győzött.* A Jézus által hirdetett *szeretet vallása megmaradt, de elmult a Caesarok uralma, elmult a régi római birodalom,* melynek egykori uralkodója Augusztus császár Jézus születésének idejében rendelte el nagy büszkén, hogy írassék össze az egész emberiség. Mulandó volt az összeírás, mulandó az akarat, mely leigázni akart minden népeket. Hol van a régi világ, hol van annak tanítása.

Ég és föld elmulnak, de az én igéim el nem mulnak — hirdette az Úr. És látjuk, tudjuk, hogy elmult *a régi görög kultúra, elmult a világot hóditó római uralom,* de kétezer év távlatából napjainkban is világít Jézus tanításainak fénye, betölti a lelkeket hittel, bizodalommal.

*

Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Ez a tanítás szelidítette meg az önző vad erkölcsöket valló emberiséget és bátran lehet állítani, hogy *alapját képezte az ember kulturális és gazdasági felemelkedésének.*

Rendszerek, melyek szeretet nélkül, vagy a szeretet megcsúfolásával, erőszakra és gyülöletre alapították fennmaradásukat, időleges, *hamis ragyogás után dicstelen véget értek.*

Az a rendszer, mely szembe száll az isteni alapigazságokkal, eleve pusztulásra van ítélve.

Ha csak a közelmult időkbe tekintünk vissza, láthatjuk, hogy a gyülöletre, az embertelenségre, a szeretet megtagadására épített rendszerek miként omlottak össze. *Az egyik éppen az antik Róma erkölcseit akarta visszahozni a maga fassiójával,* a másik *messzi barbár időkbe nyult vissza a maga horogkeresztjével, de nem maradhattak fent, mert megtagadták az ember legtermészetesebb jogát, a szabadsághoz való jogot, megtagadták az emberi méltóságot* mert halálra üldöztek embereket fajiságuk, vallásuk, meggyőződésük miatt.

*

Elvész a nép, mely szeretet nélkül való. Ezt az igazságot tanuljuk meg mi magyarok is nagyon jól. *A gyülölet vitt bennünket a szakadék szélére.* Alig tudtunk szabadulni a végzettől. *Felemelkedésünket jórészben annak köszönhetjük, hogy a kritikus időkben a magyarok megtalálták egymás kezét, összefogtak,* együttműködésre, együttes munkára vállaltak szövetséget, aminek az alapja nem volt más, mint egymás megbecsülése.

A demokrácia is a szeretet közösségén épül fel, mikor azt célozza, hogy a nép maga kormányozza magát és mindenkinek biztositja emberi jogait, elveti az erőszakot, az önkényeskedést.

De mindennapi életünkből, közéletünkből, társadalmi életünkből sokszor hiányzik még a szeretet. Tulontul sok a gyülölködés, a harag, az indulat, a szenvedély. Erre talán egyesek azt mondhatnák, hogy a bűnös multat nem lehet felszámolni szeretettel: a fenyegető reakciós veszélyeket nem lehet elhárítani gyengéd magatartással. A szeretet nem elnéző gyengédség, a szeretet maga is javítani akar, a javítás szándékával büntet is. Jézus Krisztus korbáccsal űzte ki az Úr házából a kufárokat. *Am az sem mehet, hogy a gyülölet uralmát gyülölettel bosszuljuk meg.* A megtorlás jogos és helyénvaló, de *ne a gyülölet vezessen* bennünket, hanem *a megsértett emberi és isteni jog védelme.*

Közéletünkben, társadalmi életünkben is elkelne több szeretet, jóakarat és békesség. *Politikai nézeteltérések sohase fajuljanak gyülölködéssé,* egymás hibáit a gyógyítás, a javítás szándékával bíráljuk. Általában közéletünket termékenyebbé és áldásosabbá tenné, ha *a szeretetlen alapuló magyar szolidaritás uralná át a lelkeket.*

*

Karácsony a szeretet ünnepe, a család ünnepe, ilyenkor a mindenkinek az jár a fejében, hogy miként szerezzen *örömet* hozzátartozóinak. Az ünnep melege és fénye átjárja a legridegebb szíveket is. A legmarconább arcok is *felderülnek a karácsonyfa apró gyertyáinak fényében. A béke, az öröm, boldogság,* derű árad Karácsony ünnepén.

Áradjon is olyan buzgósággal, hogy *maradjon belőlük ünnepek utánra, a hétköznapokra is.*

Ha senki sem vásárol drágábban, megszünnek az árdrágítások.

A béke esztendejébe lépünk

A nyár derekán a békeszerződés hatályba lép, véget ér a megszállás, hadifoglyaink mind hazatérnek

Gyöngyösi külügyminiszter nyilatkozata

Gyöngyösi János külügyminiszter karácsonyi nyilatkozatában a bekövetkező békekötés kihatásait és egyéb külpolitikai kérdéseket fejtegetett reményt keltően Igy hangzik a külügyminiszter nyilatkozata:

— Az új esztendő határozottan kedvező kilátásokkal kecsegtet bennünket. A nemzetközi feszültség nagy mértékben enyhült és a legjobb úton haladunk afelé, hogy a vezető nagyhatalmak megegyezése és egyetértése tartós békét biztosítson a világnak.

— A sok világprobléma között természetesen aránylag kis jelentőségű, de nekünk mégis a legfontosabb Magyarország jövő békéje. A békeszerződést február 10-én aláírjuk és ha minden rendben megy, úgy a nyár derekára a szerződés hatályba is lép.

— Magyarország visszanyeri teljes szuverenitását, függetlenségét és szabadságát a nagyhatalmak által ratifikált szerződés fogja biztositani. Az elvesztett bűnös háboruért nagy árat kell fizetnünk, de szabadságunk és függetlenségünk, valamint az újjáépítés lehetősége minden árat megér.

— Terheink enyhülnek azzal, hogy a katonai megszállás véget ér, leikileg pedig óriási hatása lesz a magyar népre annak, hogy hadifoglyaink mind hazatérnek.

— A februárban létrejövő békeszerződések, amelyek a Duna-medence nemzetközileg rendezett helyzetét fogják jelenteni, lehetővé teszik azt, hogy a politikai kiengesztelődés mellett komolyan hozzáláthassunk a szomszédállamokkal való szorosabb gazdasági együttműködés kiépítéséhez.

— Bizom abban, hogy az új esztendő folyamán meg fogjuk találni Csehszlovákiával is a megegyezés módját. Végre nyugalmat tudunk teremteni a csehszlovákiai magyarság részére és a mostani sajnálatos ellenérzés helyébe a jószomszédi viszony és a barátság őszinte keresése következik be.

— Természetesen mindez elsősorban a világpolitikai helyzettől függ. Ennek egyedüli biztosítéka a vezető nagyhatalmak őszinte megegyezése és a tartós béke biztosítékaiban való határozott megállapodás lehet. Ma erre nagyon kedvezők az előjelek. A volt ellenséges államok békeszerződésein túl vagyunk és hiszem, hogy a moszkvai tárgyalások lényegesen előbbreviszik, vagy talán megoldáshoz is juttatják Németország kérdését, amely európai viszonylatban a legnagyobb békeprobléma.

— Nagy szomszédunknak, a Szovjetuniónak barátsága, az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság, valamint a mindinkább mgerősödő Francia ország jóindulata és a velük való jóviszony, azután, amit leg utoljára említek, de talán a leg fontosabb, a demokratikus magyar közvélemény belső békéje és népünk törhetetlen akaratereje sokkal hamarabb kiemelhetnek bennünket a bajokból, semhogy azt gondolnók. A külügyminiszterséget romok között, szörnyű anyagi és morális pusztulás közepette kezdtem el. Nagy optimizmus, hit kellett hozzá. Ez az optimizmus és hit az elmúlt két év alatt, hála Istennek beigazelódott. Bizom benne, hogy mostani optimizmusomat is igazolni fogja a közeljövő.

A pápa karácsonyi rádióbeszéde

Vatikán, december 24. (Reuter) XII. Pius pápa karácsony előestéjén beszédet mondott a vatikáni rádión keresztül. Beszédét az egész világ népeihez intézte és annak főbb pontjai a következők:

— *A győzelem gyümölcsei egyelőre keserűek.* A béke nehézségeit még nem hidalták át. Az elégedetlenség érzéséről és az uj veszélytől való félelemről szólt a pápa ezután, majd igy folytatta: Az egyház nem szándékozik beleavatkozni a tisztán földi ügyekbe és vitákba, de reméli, hogy a katolikus közösségen kivül is sokaknál meghallgatásra talál. *Amikor először merült fel az Atlanti okmány* — mondotta a pápa — *a népek szabadon kezdtek lélegezni.* Mi lett belőle? Az emberiség nagy haladást mutat katonai téren, de a béke nehézségeit még nem hárították el.

— *Népek vezérei! Tegyetek meg mindent ami hatalmatokban áll, hogy békeműveteket igazsággal pecsételjétek meg.* Méltányoljuk az államférfiak nemes munkáját, de ki állithatja, hogy az elmult esztendő egész munkájából világos megoldás fakadt? Azoknak az új fegyvereknek hatalma, amelyekről a

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

CSOKONAI KAMARA SZÍNHÁZ
Karácsony első napján 3 előadás
fél 3 ROMANTIKUS ASSZONY
5-kor KIS KATALIN
fél 8-kor ROMANTIKUS ASSZONY
Karácsony másodnapján 3 előadás 27-én fél 7-kor
fél 3-kor KIS KATALIN
5-kor ROMANTIKUS ASSZONY
fél 8-kor KIS KATALIN
ROMANTIKUS ASSZONY. C bérlet
25-én d. u. 3 és este fél 7-kor
Kék róka
26-ár d. u. 3-kor Kék róka
este fél 7 órakor
Az Ady-Társaság VIII. bérleti hangversenye.
Telefon: 110.

APOLLO MOZI
YORK ÖRMESTER
Debrecenben először amerikai monumentális film
Főszerepben:
GARY COOPER
Előadások naponta d. u. ¾3, 5 és ½8, az ünnepnapokon d. e. 11 órakor is.
Telefon: 194.

METEOR
filmszínház
Dec. 25, 26. karácsony mindkét napján: Felejthetetlen magyar film! DANKÓ PISTA. Simor Erzsi, Jávor Pál, Lukács Margit, Híradó. Előadások mindkét napon: 11, fél 3, fél 5, fél 7-kor

Vigszínház
mozi
Ma és mindennap a legjobb, a legnagyobb új magyar film:
„Madách"
Fősz.: Szörényi, Tímár, Jávor, Ajtai, Somlay, Nagy I.
Előadások: ünnepnap 2, 2.45, 5.30, 7.15, hétköznap 3.15, 5, 6.45 órakor.

tárgyaló asztalnál is vitatkoztak, a megkötendő békeszerződéseket „opus imperfectummá" teheti. A betlehemi üzenet ma szükségesebb a világ számára, mint bármikor.

— *Az egyház* — folytatta a pápa — nem fél a mostani antiklerikális hullámtól. A hullámok áradata mindig megtört azon a sziklán, amelyen az egyház felépült.

A pápa beszéde végén szomorúsággal szólt a háború által sujtott népek szenvedéseiről és felkérte az államférfiakat, segítsék az éhezőket és szenvedőket!

Tildy elnök karácsonyi üzenete

Tildy Zoltán köztársasági elnök a következő karácsonyi ... nyilatkozatot adta:

— Molotov mondotta egy ujságírónak a Queen Elisabeth óceánjáró fedélzetén, amikor az megkérdezte, van-e valami mondanivalója a rádióhallgatók millióí számára: „*Nagyon kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kívánok mindenkinek.*"

A nagy hajó utasai és azok, akikkel Newyorkban tárgyaltak, a remény színeibe öltöztették ezt a karácsonyi ünnepet, a béke ünnepén az emberiség megújult hittel tekinthet a jövendő világa felé. *Sok jel mutatja, hogy a gyötrő háborúság és a háborús uszítás fölött végül is a népek vágya, a békeszeretet fog diadalmaskodni.*

— Nekünk, magyaroknak is ezt a szellemet, *a béke szellemét kell ébrentartanunk* —, ezt kell életté és valósággá tenni itthon s ezt kell sugároznunk a magunk lelkéből más népek és más nemzetek felé.

— A békének azonban nemcsak proklamációkon, irásos megegyezéseken és legkevésbbé csak szólamokon szabad nyugodnia. *Semmit sem ér a béke hirdetése, ha nem teremetjük meg ennek döntő feltételeit, szilárd és reális alapjait.* A békéhez hozzátartozik a mindennapi *kenyér, a meleg otthon, a tisztes ruha. Nyomor és béke nem élhetnek együtt a világon.* Hozzátartozik a dolgozó ember becsületes bére, *szabadsága, kultúrája és mindezeken felül biztonsága* az élet váratlan csapásaival és megpróbáltatásaival szemben: tehát olyan társadalom, amelynek legfőbb célja maga az ember; az ember szép, szabad és biztonságos élete.

— Szeretném, ha a mai karácsonyi hangulatból erre törekvő szándék, áldozatos munka és cselekedet fakadna — fejezte be karácsonyi üzenetét a köztársaság elnöke.

Kovács Béla, a Kisgazda Párt főtitkára az építő magyar békességről

„Építő magyar békességet" címmel Kovács Béla, a Független Kisgazdapárt országos főtitkára nagyvonalú, építő gondolatokban gazdag, ünnepi vezércikket irt a KIS UJSÁG karácsonyi számában. A vezércikkből idézzük az alábbi fontosabb részeket:

— Mint testvér a testvérhez, úgy fordulunk szavunkkal az ipari munkássághoz. Sok vita és válság után a békesség útját kerestük. Felhívásunkat úgy adtuk ki, mint dolgozó magyar parasztok, akiket nem a pártgondok aggasztanak, hanem mindnyájunk közös javáért aggódunk és ezért keressük a becsületes egyetértést az ipari munkássággal.

— Pártjaink kétségtelenül történelmi jelentőségű munkát végeztek. Magát a munkát azonban nem a pártok végezték el, hanem az emberek: munkások, parasztok és értelmiségiek, mindenféle pártállású sokféle vérmérsékletű, különböző világnézetű magyar emberek. Olyan dolgozó és építő egység alakult ki közöttünk, ami erősebb volt, mint a pártok koalíciója. Nem a koalició biztosítja ennek a szövetkezésnek a munkaképességét, hanem ennek a becsületes szövetkezésnek kell átsegítenie a koalíciót is azokon a válságokon, amelyek elháríthatatlanul együttjárnak a több pártra épült kormányzással.

— A Karácsony békességet hirdet minden jó akaratú embernek. Ha végignézek két esztendő elvégzett munkáján, azt kell mondanom, hogy az a tömérdek jóakaratú ember, akinek **nevében vezetjük a politikát és Nagy Ferenc kormánya az ország ügyeit intézi, megérdemli a maga békességes karácsonyát.**

Kovács Béla visszapillantást vet a két év eredményeire, majd megállapítja: **A pártok kétségtelenül megtették a magukét, de a parasztok és munkások hite nélkül nem lett volna ország mégegyszer a romokból. Nem akarom aláértékelni az ismeretlen párttag érdemét, de az ismeretlen dolgozó magyar országépítő munkájából a nagy közösségnek kétségtelenül több haszna volt. S erről nem szabad elfeledkeznünk soha.**

— ... Hiszem, hogy végeredményben egyet akarunk: különböző útakon, eltérő elvek és taktikai utasítások szerint: az ország javát. Nem volnánk jó magyarok és nem milliók, de százak bizalmát sem érdemelnénk meg, ha politikai játékok kedvéért kockára vetnénk a dolgozók két éves munkájának már meglévő eredményeit s a bennük rejlő jövőbeli reményeket.

— Egyik helyen szegény a karácsony, másik helyen gazdagabb, néhol fényűző pompával érkezik, de mindenütt arra emlékeztet, hogy **élünk, vagyunk, magyarok vagyunk, becsületünk és jövőnk van megint és sehol se hiányzik a karácsony hangulatából a szeretet.**

— Parasztok és munkások között én vitát sehol sem tapasztaltam. Talán ebből is levonhatnánk valami következtetést. Ha kevesebbet vitatkoznánk, valószinüleg eredményesebb lenne a mi munkánk is.

— Ha a parasztok és munkások munkája olyan szépen összehangolódott az ország felépítésében, talán a parasztok és munkások pártjai is közelebb kerülhetnének egymáshoz. Két esztendő alatt megtanulhattuk, hogy ha mi egymás ellen gyürkőzünk, abból a demokráciának vajmi kevés haszna, a demokrácia ellenségeinek viszont őszinte és szívbéli öröme van.

— Egymásra támaszkodva, egymást kölcsönösen megértve nagymértékben gyorsíthatnánk a demokratikus fejlődést népünk anyagi, szellemi és lelki gyarapodását. A nép az a tömeg, amely két esztendő magyar csodáját elvégezte, ennyit megérdemelne tőlünk: pártjaitól és pártvezéreitől. A Független Kisgazdapárton nem fog múlni, hogy ez az együttmunkálkodás lehetővé váljék.

Nem adnak ki karácsonyi deklarációt a pártok

Politikai tanácskozások Mezőhegyesen

Budapestről jelentik: *Nagy* Ferenc miniszterelnök meghivására vasárnap, hétfőn Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes és Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke Mezőhegyesen vadászaton vettek részt. Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes másirányu elfoglaltsága miatt nem tudott kiutazni. — A Kisgazda Párt, a Kommunista Párt és a Parasztpárt vezetője ezt az alkalmat természetesen felhasználták arra, hogy tárgyalásokat folytassanak a politikai kibontakozásról. A miniszterelnök hétfő esti érkezésükkor az ujságirók előtt kijelentette: a megbeszélések eredményeiről még korai volna nyilatkozni, *a karácsonyi közös deklaráció elmarad.*

Egy másik sajtójelentés a következőket közli: Hétfőn este érkezett meg a köztársasági elnök különvonata, amely visszahozta *az elnök meghivására* Mezőhegyesre utazott *Nagy* Ferenc miniszterelnököt, *Rákosi* Mátyás h. miniszterelnököt és *Veres Pétert*, a Nemzeti Parasztpárt vezérét. Szakasits Árpád nem vett részt a vadászaton.

Ujságirók kérdésére Rákosi Mátyás azt mondotta: *Már nincs idő közös deklaráció megszövegezésére* karácsony előtt, igy az elmarad.

Nagy Ferenc miniszterelnök a megbeszélések eredményére vonatkozó kérdésre ezt mondotta:

— Erről korai volna akármit is mondani.

Egy harmadik tudósitás igy szól: A kétnapos mezőhegyesi politikai vadászatról hétfőn este kilenc óra után érkeztek haza a Független Kisgazda Párt és a Nemzeti Parasztpárt politikusai. A vadászaton *Tildy* Zoltán köztársasági elnök, *Jékely* László miniszter, *Nagy* Ferenc miniszterelnök, *Kovács* Béla, *Rákosi* Mátyás miniszterelnökhelyettes, *Donáth* Ferenc, *Veres* Péter és *Farkas* Ferenc vettek részt.

Mezőhegyesen a politikusok, hir szerint *nem sok kárt tettek a vadakban, ellenben annál többet tanácskoztak;* azonban a Szociáldemokrata Párt képviselőinek távollétében nem juthattak volna végleges megállapodásra.

Nem lesz karácsonyi amnesztia

Az utóbbi napokban sokat beszéltek a karácsonyi amnesztiáról. A „Kis Ujság" illetékes helyről nyert értesülése szerint az idén karácsonykor sem politikai sem más természetű amnesztia nem lesz.

Tóth cukrászdába jöjjön, ha jól akar szórakozni, hol csütörtök, szombat, vasárnap délután 5-től éjjel 12-ig tánc a legújabb slágerekre, kitűnő fekete kávé, csemege borok és likörök fogyasztása mellett.
TÁNC! TÁNC! TÁNC!

PISZKOS, VISELT DOLGAIT tisztára mossa a HYPO! Kapható minden szaküzletben.
Nagybani árusítás: Lukács Andor Piac-u. 41.

Kellemes ünnepeket és boldog hétköznapokat kíván
Geszti Andor cég
Széchenyi-u. 13.

Hasznos karácsonyi ajándékok:
zománcozott tűzhelyek, zománcozott edények és más háztartási cikkek
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedéshen.

Gyári új, újjáépített és használt
IRÓGÉP, SZÁMOLÓ és SOKSZOROSÍTÓ
kedvező fizetési feltételek mellett.
Festékszalag, radir, carbon, papir, Papirtekercs, zseb és egyszerű számológépek, Stencil, festék papir, rajzeszköz
BÉKEBELI NAGY VÁLASZTÉKBAN
Eladás — csere — vétel — javítás
sokszorosítás, leírás, gépkölcsönzés.
TÖLTŐTOLLAK arany heggyel.
HURAY IRÓGÉPÜZEM SZAKÜZLET, Iparkamara.

Futó- és nagyszőnyeg, linóleum, viaszos vászon, bútorszövet, függöny-, ruha- és kabátszövetek, paplan, takaró, eső- és ballonkabátok, kozmetikai cikkek, játékáruk nagy választékban
HAAS FÜLÖP és FIAI RT-nál
Piac-utca 58. Megyeháza mellett.

BUTOR
7 drb. comp. háló dió f. 2600-tól
7 drb. combinált szoba 3580-tól
1 recamié, 2 fotel, 2 szék, 1 asztal 1650-től
Magános bútorok, festmények, perzsaszőnyegek nagy választékban.
Iványi Endre Piac-u. 67.

1946. évi I. törvénycikk, Magyarország államformájáról

Emlékezetül adjuk mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nemzetgyűlése a következő törvénycikket alkotta:

Magyarországon 1918 november 13-án megszünt a királyi hatalom gyakorlása. A nemzet visszanyerte önrendelkezési jogát. Négyszáz esztendős harc, az ónodi gyűlés, az 1849-es debreceni határozat, két forradalom kísérlete és az ezt követő elnyomatás után a magyar nép ujra szabadon határozhat államformájáról.

Az általános, egyenlő, közvetlen és titkos választójog alapján megválasztott Nemzetgyűlés most a magyar nép nevében és megbízásából megalkotja azt az államformát, amely a nemzet akaratának és érdekeinek legjobban megfelel: a magyar köztársaságot.

A köztársaság polgárai részére biztosítja az ember természetes és elidegeníthetetlen jogait, a magyar nép számára a rendezett együttélést s a más népekkel való békés együttműködést.

Az állampolgárok természetes és elidegeníthetetlen jogai különösen:

a személyes szabadság,

jog az elnyomatástól, félelemtől és nélkülözéstől mentes emberi élethez,

a gondolat és vélemény szabad nyilvánítása·

a vallás szabad gyakorlása,

az egyesülési és gyülekezési jog.

a tulajdonjoghoz,

a személyi biztonsághoz,

a munkához és méltó emberi megélhetéshez,

a szabad művelődéshez való jog

s a részvétel joga az állam és önkormányzatok életének irányitásában,

Ezektől a jogoktól *egyetlen állampolgár sem fosztható meg törvényes eljárás nélkül és e jogokat a magyar állam valamennyi polgárának minden irányú megkülönböztetés nélkül, a demokratikus államrend keretein belül, egyformán és egyenlő mértékben biztositja.*

E cél megvalósítására Magyarország Nemzetgyűlése mindenek előtt a következő törvényt alkotja:

1. §. *Az államhatalom kizárólagos forrása és birtokosa a magyar nép.* A magyar nép a törvényhozó hatalmat az általános, egyenlő, közvetlen és titkos választójog alapján megválasztott Nemzetgyűlés útján gyakorolja.

2. §. (1.) *Magyarország köztársaság.*

2. *A köztársaság élén elnök áll.* A köztársasági elnököt a Nemzetgyűlés *négy évre választja.*

3. §. Köztársasági elnökké minden magyar állampolgár megválasztható, aki harmincötödik életévét betöltötte és akinek nemzetgyűlési képviselői választójogosultsága van.

A 4. § a köztársasági elnökválasztás mikéntjét irja elő.

5. §. Egymásután *„két izben"* köztársasági elnökké senkit sem lehet megválasztani.

A 6. § a köztársasági elnök esküjét, illetőleg fogadalmát irja elő.

A 7. § az elnökválasztási jegyzőkönyvről szól.

A 8. § a Nemzeti Főtanács megszüntetését mondja ki.

9. §. A köztársasági elnök tizenöt napon belül aláírja és a kihirdetést elrendelő záradékkal látja el a Nemzetgyűlés által alkotott törvényeket. A kihirdetés elrendelése előtt az emlitett határidőben a törvényt újabb megfontolás végett, észrevételeinek közlésével, egyizben visszaküldheti a Nemzetgyűlésnek; a Nemzetgyűlés által hozzá másodizben áttett törvényt azonban tizenöt napon belül kihirdettetni köteles.

A 10. § a köztársasági elnöknek a Nemzetgyűlés elnapolására, illetőleg feloszlatására vonatkozó jogát körvonalazza.

A 11. § a köztársasági elnök külügyi és hadügyi jogairól szól.

A 12. § a kegyelmezési jogkört állapitja meg.

A 13. § a miniszterelnök és a miniszterek kinevezésének jogát tartja fenn a köztársasági elnöknek.

A 14. § a magasabb hivatalokra való kinevezés és a kitüntetések adományozásának jogát adja meg a köztársasági elnöknek.

A 15. § a köztársasági elnök lemondása esetére, vagy a köztársasági elnöki szék más okból megüresedésének esetére teendő intézkedéseket szabályozza.

A 16. § a köztársasági elnök *személyi sérthetetlenségét mondja ki* és törvényszegése esetére felelősségre vonásának módját irja elő.

A 17. § a köztársasági elnök tiszteletdíjáról és hivatalának megszervezéséről gondoskodik.

18. § A bíróságok a bírói hatalmat a köztársaság nevében gyakorolják és ítéleteiket, valamint egyéb ügydöntő határozataikat *„A Magyar Köztársaság nevében"* hozzák.

19. §. Ez a törvény a Nemzetgyűlésben való kihirdetésével azonnal hatályba lép. Kihirdetésével hatályukat vesztik a megszünt királyságra és kormányzó intézményre vonatkozó összes jogszabályok.

Ezt a törvénycikket, mint a nemzet akaratát, mindenki köteles megtartani.

Kelt Budapesten, czerkilencszáznegyvenhatodik évi január hó harmincegyedik napján.

TILDY ZOLTÁN s. k miniszterelnök.

NAGY FERENC s. k. a Nemzetgyűlés elnöke.

*

Ez a törvény amagyar köztársaság alaptörvénye, melyet minden magyarnak ismerni és tudni kell!

Husz parasztifjú elindult...

Tanulságos látogatás a debreceni Szabó Dezső Népfőiskolán

Szabó Dezső Népfőiskola Debrecenben: nagyon kevesen tudnak arról a csendben folyó de annál eredményesebb munkáról, melyet a kultúra tiszta útjain elindult 20 parasztifjú és 4 parasztleány végez a Simonffy-utcai bérház második emeletének egy kis termében.

Számszerűen nem sokat lehet mondani erről a Népfőiskoláról. November 25-én kezdődött és márciusban fog végetérni. A Népfőiskola eredeti otthonába nem tudtak beköltözni, mert *nem kaptak üveget az ablakokhoz.* Hát behúzódtak ebbe a kis terembe. A fiúk itt is alszanak, a leányok debreceniek, esténként hazajárnak. A tananyag, melyet debreceni tanárok adnak elő, *a vallástól kezdve a szociológián keresztül a testnevelésig* úgyszólván minden tantárgyat felölel. Az oktatás reggel fél 8-kor kezdődik és ebédszünettel este 6-ig folyik. Aztán tanulnak is a hallgatók. A minap *az egyik fiú fél 3-kor kelt fel hajnalban, hogy elkészitse házi dolgozatát.*

„Csak most jöttem rá..."

Tanítás közben nyitunk be a Népfőiskolára. *Szolnoki* Lajos, a főiskola lelke és igazgatója a magyar meséről, a jó és a rossz örök harcáról beszél. A teremben feszült csend, értelmes, figyelő parasztarcok. A falon a Népfőiskola jelmondata: — *Életünk Isten parancsolatából a magyar népért van!*

Aztán szünet következik. A hallgatók bennmaradnak, beszélgetünk arról, hogy miért is jöttek be a Népfőiskolára, mit szeretnek itt a legjobban és mi volt legnagyobb élményük?

— Éreztük magunkban a nagy hiányosságot. Azért jöttünk. *Csak itt döbbentünk rá, hogy milyen tudatlanok is vagyunk* — mondja az egyik hallgató.

— Azt akarjuk, hogy ne más vezessen bennünket, hanem mi termeljünk ki magunk közül vezetőket — ez Debreceni Sándor véleménye és a többiek helyeselnek. Kerekes Zoltán ugyancsak fején találja a szöget: — *A demokrácia nem tagadhatja a művelt ember értékét. Szerintem a demokrácia csak megnyitja az utat, a lehetőséget mindenki számára, hogy tanulhasson és a tudása folytán emelkedjék...*

És a leányok? Erre Jámbor Erzsébet felel: — Mi ugyan nem leszünk parasztvezetők, de majdan mozgatói leszünk egy parasztcsaládnak. *És nevelői a parasztgyermekeknek. Tudás nélkül hogy lehet nevelni?*

Egy fiú megszökik

Azt is megtudjuk, hogy a tantárgyak közül a magyart, történelmet és földrajzot szeretik a leginkább. Ez természetes. De mohó vággyal szívják magukba a többi tantárgyat is. Talán nincs még egy iskola az országban, ahol a tanulók ne a hosszú szünet után vágyakoznának. A népfőiskolások pedig kijelentették, hogy *csak az ünnepre mennek haza, aztán visszajönnek, mert minek az a hosszú vakáció!*

Az iskola iránti ragaszkodás megható példáját mondja el Kelemen Sándor: — *Az egyik Népfőiskoláról megszökött egy fiú. Az iskola vezetője napokig búsult a fiú után. Egy hét mulva aztán a fiú ismét megjelent: harmadmagával. — Elhoztam a barátaimat is. Rosszul esett nekem, hogy ők nem lehetnek itt. Hát addig beszéltem nekik...*

Népfőiskola-mintafalu

Oláh István figyelmezteti az egyik hallgatót, hogy a teremben nem szabad cigarettázni. Joga van hozzá. Ő a Népfőiskola bírája. Mert a fiúk és leányok mintaközség módjára rendezték be kis közösségüket. *Választottak bírót, jegyzőt, kisbírót. Fizetnek „adót" is; ilyen a takarítás, tejhordás stb.*

A szünet vége felé jár. Még megnézzük a gondosan összeállított tantervet: a minőségi ifjúsági mozgalom tanterve ez. Egy mozgalomé, mely nem ismer szóvirágokat, csak tetteket s amelynek hitvallása nem könnyen cserélgethető felöltő, hanem heroikus életforma.

Tovább tanul a debreceni Szabó Dezső Népfőiskola. És tanulnak szerte az országban, hogy emberibb embert, magyarabb magyart neveljenek az eddig sötétségben tartott parasztságból.

Búcsúzóul még elolvassuk a katedra fölött álló felírást, Szabó Dezső örökérvényű sorait: — *Mi leszünk még itt a gondolat vitorlája, a gyár akarata, az üzlet győzelmese; mi, a magyar paraszt!*

Az élelmiszerjegyek szabályozása

Erőss János közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki az élelmiszer jegyrendszer szabályozásáról. Eszerint **január 1-től az egész ország területén.** Budapest kivételével **a következő élelmiszerjegyeket osztják ki:**

1. **Ellátatlanok részére** egy éven felül hatósági élelmiszerjegyet, egy éven aluli csecsemők részére való jegyet, állami lisztpótjegyet, valamint a 12 éven aluli ellátatlanok részére állami közellátási pótjegyet.

2. **Önellátók részére** általános közellátási élelmiszerjegyet 12 éven aluli gyermekeknek pedig állami közellátási jegyet, külön pótjegyet kapnak a testi munkások, a nehéz testimunkások, terhes- és szoptatósanyák. Lisztet, kenyeret, száraz tésztaféléket, étolajat és margarint nem szabad élelmiszerjegy, vagy küön hatósági kiutalás nélkül kereskedelmi forgalomba hozni.

A vendéglátó ipari üzemekben kenyeret, sütőipari termékeket, tésztát csak élelmiszerjegy ellenében szabad kiszolgáltatni.

A Kisgazda Párt szilveszteri bálja

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezete óesztendő utolsó napján szilveszteri bált rendez a párt valamennyi termében. A bálra a rendezőség máris minden előkészületet megtett, hogy az ott egybegyültek a legjobb hangulatban lépjenek át az újesztendőbe. A bál vidám műsor mellett sok-sok meglepetést fog szolgáltatni. A Kisgazda Párt szilveszteri bálja iránt mind az ifjúság, mind városunk egész társadalmában hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek elővételben a pártirodában válthatók.

Ujjáépített üzemében
Debrecen, Széchenyi-utca 49. szám alatt
ifj. Gődény Ferenc
rum-, likörkészítő és bornagykereskedő
Kitünő áruival, minden igényt kielégitően ismét szolgálatára áll nb. vevőkörének.

Greiner Gyula és Tsa
Gyárüzem: Híd-u. 8.
Gyártmányai: Fedél- és szigetelőlemezek, szabv. gépzsírok, gazdasági gépzsírok és nehezített kenőcsök.
Eladás nagyban és kicsinyben.

BLEIER kerékpár, varrógép és alkatrészei
VAJDA rádiójavítás, villanyszerelés
eladás — vétel — csere. — Hatvan-utca 2.

Minden család öröme, egy szép és jó
kandalló megrendelhető
D. Szabó Lajos-nál Alföldi palota.

Ha **Irógépet** akar venni vagy eladni.
Ha piszkos, vagy törött gépet kell megjavitani,
JÓ MUNKÁT és OLCSÓ ÁRAT csak egy helyen talál,
Ha Molnár Sándor és Réti György — szaküzletébe jár —
Megtalálja Debrecenben a PIAC 58. alatt,
Linoleum-házban, a KOM. PÁRT alatt.

Már Debrecenben is kapható az
AKRON
örökíró töltőtoll.
4 éven át ír újratöltés nélkül.
Minden darabhoz jótálló levél.
Ára 88.— Frt. + 3%.
„SZABADSÁG" könyvesbolt
Városháza épület.

SHELL DORMANT WASH
szükségletét a korlátolt mennyiségre való tekintettel biztositsa most!
VIZSOLYI
PIAC-UTCA 43.

Békesség az embereknek!

Szivünk telve reménységgel, lelkünk vágyódással. Lelkünk vágyódik a békességre, a nyugodt, félelemmentes élet után. Szivünk pedig reménykedve vágyik egy szebb, egy boldogabb, egy krisztusibb, egy szeretettől áthatott boldog Magyarország feltámadására. Karácsony ünnepét üljük. Megszólalnak a templomokban a búgó orgonák. Hangja belemarkol az elfásult emberi szívekbe és hordozza és hirdeti mindenfelé a világon: ember! térj meg, mert elkövetkezett az Isten országa. Ember! *Megszületett ma az Igazság, elhozta magával ismét, ami a te szivedből kipusztult, elkopott: a szeretetet. Ember!* Zúgnak a harangok. A harangok zúgnak, nem a bombázó harci repülőgépek. Figyelj és dobbanjon meg a szíved, mert azt zúgják: Békesség a földön az embereknek és jóakarat! Békesség! Oh, te nehezen várt gyönyörű valóság, vajjon valóban eljöttél-e, vajjon a Megváltó születése meghozza-e azt a sóvárogva várt szép reménységet, hogy a megromlott emberi szívekbe a gyülölet, az önzés, a rosszindulat helyett beköltözzön a békesség és a jóakarat.

Szeretetnek, békességnek és jóakaratnak a Királya Jézusom, aki életedet áldoztad fel az igazságért, aki beleoltottad az emberi szívbe, lélekbe a legszentebb érzést a szeretetet, adj erőt az embereknek ahhoz, hogy ne akarják rövidebb idő alatt elérni a földi boldogságot, mint ahogy azt szorgalmas, becsületes munkával elérhetik, adj erőt nekik ahhoz, hogy necsak a saját, hanem mások boldogulásáért is tudjanak és akarjanak dolgozni és élni. Adj erőt Jézusom azoknak, akik most a Te evangéliumod igazságai alapján akarják felépíteni új társadalmi rendünket, hogy ebben az új rendben a Te igazságaid érvényesüljenek. Adj erőt nekik ahhoz, hogy levetkőzve minden emberi önzést, meg tudjak valósítani azokat az eszméket, amelyeket Te a világra hoztál: Békességet, jóakaratot az embereknek.

Karácsony ünnepét üljük, *a szeretet ünnepét*. Gazdagok, szegények, egyesületek és intézmények jótékonyságban versenyeznek abban egymással, hogy örömöt szerezzenek embertársaiknak. Valóban a szeretet ünnepét akarja minden ember a karácsonyban megünnepelni. És mégis mennyi keserű érzés és mégis mennyi nehéz sóhaj hagyja el az emberi szíveket, mennyi szenvedés, nélkülözés gyötri az emberi lelket, mert az emberi farizeusszív elfordult attól az eszmétől, amelyet az Igazság Királya kijelölt számára.

Igazságnak hatalmas Királya! Évtizedek óta marcangolják a világ nemzetei egymást. Évtizedek óta pusztítják mindazt, amit azelőtt felépítettek. Keresik az igazságot. Mennyi vérnek, mennyi szenvedésnek, mennyi szörnyű kinnak, gyötrelemnek kellett elárasztania a világot, mert nem tudták megtalálni az igazság útját. A Mindenható Isten kegyelméből végre elérkezünk oda, hogy a békesség útjára talált az emberiség. A békesség útjára. De vajjon elérkeztünk-e oda, hogy ez az út az igazsághoz is elvezeti az emberiséget. Vajjon elérkeztünk-e oda, ahol a Te tanításaid szerint fajra, vallásra való különbség nélkül megfoghatjuk egymás kezét és mint embertestvérek egymásra találva lelkünk teljességével hirdetjük, tiszta szívvel belekiáltjuk a világba, hogy: Békesség a földön az embereknek és jóakarat!

Igazságnak és szeretetnek Királya! Ezen a szent napon, amelyen a Te világrajöttödnek örömünnepét üljük, mutasd meg az emberiségnek a Te sebeidet, amelyet azok ütöttek Rajtad, akik félnek a Te igazságaidtól. Mutasd meg azoknak, akik még mindig a hamisság útján akarnak járni, mutasd meg, hogy a szenvedtetéssel, az igazságot eltemetni, elnémítani nem lehet. Fogd meg Krisztusunk azoknak kezét, akik e földön hatalmasok és irányítják az egész világ emberiségének sorsát és mutasd meg nekik azt az utat, amely út elvezet minden nemzetet a jóság, a szelidség, a szeretet, az egyetértés útjára. Ments meg Jézusom minden nemzetet a háború borzalmaitól.

A Te hatalmaddal világosítsd meg azok lelkét és adj jóságot a szívekbe, akiknek akaratától függ az, hogy hazajöhessenek a háború sorsüldözöttjei, akik még ma is hazájuktól távol a világ minden táján, sóvárogva várják a szabadulás örömteljes percét. Hozd vissza őket épen, hogy ismét hasznos építő munkásai lehessenek hazánknak. És adjál a Te hatalmadnál fogva rendíthetetlen erős hitet és akaratot a Mindenható Isten felkent szolgájainak, hogy a rabszolgaságból a szabadság országába való áttérés alkalmával a Te evangéliumodat bátran hirdessék és erős hittel munkálkodjanak abban, hogy új társadalmi rendünk a lelkijóságot, az egyetértést, az egymás megbecsülését szolgálják.

Karácsony elején felgyulnak *a szeretet fenyőágán az égő gyertyák*. Bevilágítják úgy a gazdagok, mint a szegények lakását, szeretettől áthatott birodalmát. Vajha ez az égő gyertyaláng bevilágítana az emberi szívekbe is. Vajha ez a láng felgyujtaná és lobogó tűzzé lobbantaná az alvó hitnek a keresztyéni lelkekben szunnyadó parazsát. Vajha az 1946. évi karácsonyi gyertyafény megfogná a hittől eltávolodó emberi szíveket és igaz hitvalló keresztyénné nemesítené a megingott lelkeket.

Mindenható Istenünk, elhoztad a békesség karácsonyát, visszaadtad az emberiségnek a nyugalmat. Rajtunk van a sor, hogy annyi szenvedés és csapás után élni tudjunk a megadott békével. Rajtunk múlik, hogy ezt a békességet igazi békességre, emberi életünk jobbá, szebbé, nyugodtabbá tételére használjuk fel. Rajtunk áll, hogy továbbra is a gyülölet, az ármánykodás, egymás ellen való hatalomtörésre használjuk-e fel, vagy pedig kart-karba öltve, egymást megbecsülve igyekszünk megközelíteni az igazság demokráciáját. Igen, az igazság demokráciáját, amely nem osztályérdekeket szolgál, amely nem választja el az embert az embertől, amelyben minden ember részére egyforma igazság jár, ahol nincs munkás, paraszt, értelmiség, csak egy van: az igazságos, demokratikus életet élő magyarember!

Békesség a földön és az embereknek jóakarat! Urunk, Krisztusunk, aki korbáccsal verted ki a farizeus pénzváltó kufárokat és vámszedőket a templom előcsarnokából, mert a Te igazságaid ellen vétettek, adjál nekünk segítséget, fogd meg a mi elfáradt kezünket és vezess el bennünket új társadalmi életünk, az igazságtól, a lelkijóságtól vezetett és áthatott magyar demokrácia megvalósulásának országába. Mi pedig fogadjuk, hogy a Te kezedet soha el nem eresztjük és megyünk veled imádságos lélekkel új az általad kijelölt úton, az emberi szeretet útján.

DÓZSA GYÖRGY

Beszélgetés Nagy Ferenc miniszterelnökkel

„Látom, hogy a társadalom minden tagja őszintén óhajtja a nyugalmat és a belső békességet"

Karácsony ünnepe alkalmából a *Reggel* munkatársa felkereste *Nagy* Ferenc miniszterelnököt és *négy kérdést* intézett hozzá. A miniszterelnök őszinte szivvel válaszolt, igy szóltak a kérdések és feleletek.

— *Miben látja miniszterelnök úr a lelkek megnyugvásának feltételeit politikai, gazdasági és társadalmi téren?*

— *Látom, hogy a társadalom minden tagja őszintén óhajtja a nyugalmat és belső békességet.* Csak a békés élet nyujt lehetőséget az eredmények és a fejlődés meglátására és átérzésére! — *Össze kell hangolnunk a koalíciós pártok politikáját, meg kell teremtenünk az egymás iránti bizalmat*, népi gazdaságpolitikát kell folytatnunk széleskörü társadalmi ellenőrzéssel és a társadalmi életszinvonal kiegyenlitésére kell törekednünk. *A demokráciában mindennek a feltételei biztosithatók.*

— *Mit remél miniszterelnök úr a békeszerződés aláirásától?*

— *A békeszerződések aláirása — ha hatásai csak később jelentkeznek is — gyakorlatilag rendkivül nagy lépés nemzetközi fejlődésünk felé.* Bármilyen kérdésben érintkezzünk is más országokkal, *nem fognak bennünket fegyverszüneti állapotban lévő ellenséges államnak tekinteni.* A békeszerződés aláirása megnyitja az Egyesült Nemzetek tagsága felé vezető utat is, ahol *módunkban lesz bebizonyitani, hogy hasznos tagjai tudunk lenni a nemzetek szövetségének.* — Állami szuverénitásunk visszaállitása felé lesz *nagy lépés* a békeszerződés aláirása.

— *Hogyan látja, miniszterelnök úr a fejlődés vonalát a demokratikus kormányok munkájában a felszabadulás utáni két év alatt?*

— *Örömmel látom a fejlődést a körülöttünk lévő demokratikus országokban. Egyes országokban nem volt szükség a demokrácia biztositásának irányitásában olyan határozott lépésekre, mint nálunk.* Ahol például nem volt annyi *nagybirtok, nem kellett olyan radikális földpolitikát* végrehajtani; vagy ahol a vezetőréteg a multban is közelebb állt a *néphez, nem kellett olyan radikálisan eljárni a leváltásnál.* Igy van ez abban a vonatkozásban is, hogy ahol kevesebb volt a gazdasági veszteség, nem volt szükség olyan nagy erőfeszitésre a stabilizáció érdekében. Más kormányok viszont még erőteljesebb lépéseket tettek a demokrácia biztositása érdekében. — Egy bizonyos: *Délkelet-Európában a demokrácia örökkévaló politikai életforma marad* s ezek nek az országoknak a népei is gyorsan meg fogják tanulni, hogyan kell élni a demokrácia által nyujtott lehetőségekkel. *Fontos, hogy a demokratikus fejlődés sehol sem maradjon el*, mert egyes országokban váltakozhat a demokrácia szine, megjelenési formája a nép lelki sajátosságai szerint, de a népuralmi rendszer nek mindenütt szilárdnak kell lennie.

— *Mit érzett miniszterelnök úr, mikor a tömegek munkásság, válasza után, vállaira emelte?*

— *Azt éreztem, hogy jóleső érzés, ha az ember teljesitheti a nép kivánságait.* Bár minden nagy dologban ezt tehetném *a többi foglalkozási ágak és társadalmi rétegek felé is.*

— *Hogyan lett államférfi?*

— *Sehogy. Politizáló ember vagyok a dolgozók közül*, akinek több felelőséget és munkát kellett vállalnia, mint másoknak, akik ugyancsak politizálnak.

A B-listázó bizottságok határozatainak megsemmisithetésére vonatkozó rendelet kiegészitése

A kormány a 11.000/1946. M. E. számú rendelettel állapította meg és szabályozta, hogy a B-listázó bizottságok határozatainak megsemmisítése milyen esetekben kérhető, hova és milyen határidő alatt kell az erre vonatkozó kérvényt előterjeszteni. A magyar köztársaság kormányának most jelent meg a 24.500/1946. M. E. számú rendelete, mely az előbb említett rendelet hatályát további esetekre terjeszti ki. E szerint a miniszterelnök az illetékes miniszterrel egyetértve megsemmisitheti azt a határozatot is, amelylyel

a) hadigondozott, vagy olyan alkalmazottat, akinek férje hadifogságban van, a rendelet 2. §. 2. bek. a) pontja alapján **minden bizonyitók nélkül** bocsátottak el (végelbánás alá vontak),

b) hadigondozott alkalmazottat a rendelet 2. §. 2. bek. b) pontja alapján elbocsátottak (végelbánás alá vontak).

Kimondja a rendelet, hogy a 11.000/1946. valamint a 24.500—1946. számú rendelet **a hadigondozott alkalmazottakra** vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az 1200/1943. M. E. sz. rendeletnek és a 346/1946. M. E. számú rendelet 6. §-ának hatálya alá tartozó háborús **polgári gondozottakra**, továbbá azokra az alkalmazottakra is, akik szolgálatuk teljesitése következtében szenvedett baleset vagy egyéb sérülés miatt 50 százalékban vagy ennél nagyobb mértékben váltak **munkaképtelenné**.

Amidőn a módositó rendeletet ismertetjük, ismételten felhivjuk azoknak a városi tisztviselőknek a figyelmét, akiket a B-listázó bizottságok az 5000—1946. sz. rendelet 2. §. a. bek. alapján mint létszámfelettieket bocsátottak el szolgálatból, hogy kérhetik a létszámcsökkentő bizottság határozatának megsemmisitését. Az erre vonatkozó kérvény beadási határideje 1946 december 31-ike.

Vallás, család, iskola a Szovjet-Unióban

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság szombaton, *december 28-án délután 5 órai kezdettel* a Déri-múzeum dísztermében rendezi meg, soronkövetkező is meretterjesztő előadását. Ez alkalommal *Gergely* Sándor iró, a Magyar Irószövetség elnöke, aki egy évtizedet meghaladó időn át élt a Szovjetunióban, tart előadást „Vallás, család, iskola a Szovjetunióban" címmel.

Vasárnap délelőtt pedig 11 órakor, ugyanott „Élményeim a belgrádi irókongresszuson" címmel beszél a kiváló iró, aki nem régiben hivatalos kiküldetésben vett részt a jugoszláv irók belgrádi kongresszusán, ahol alkalma volt Jugoszlávia legkitűnőbb szellemeivel érintkeznie és megismerni a jugoszláv nép problémáit.

A belépés díjtalan, pontos megjelenést kérnek.

Karácsonyra és újévre legolcsóbban vásárolhat KASZANYITZKY ENDRE üveg-, porcelián- és díszmű-áru üzletében. Piac-utca 57.

Karácsonyra óra, ékszer, dísztárgyak nagy választékban HORA ENDRE Piac-utca 20. sz. Városháza.

CORVIN Szálloda Budapest, VIII. Csokonai-u. 14 Nemzeti Szinháztól 1 perc. Családi szálloda. Központi fütés, hideg-meleg folyóviz Szobák 12.— Forinttól

Arany, ezüst, ékszerszaküzlet és műhely karácsonyi ajándéktárgyak Márton Károlynál. Piac-utca 7.

Rádiócsövek, csillárok, szakszerű rádiójavítás. ELEKTROMŰSZAKI DEBRECEN Csapó-utca 13. szám.

Kellemes ünnepeket kíván kedves vevőinek Nagy József szűcsmester. Szent Anna-u. 3

Villamosmotor tekercselése, akkumulátor szakszerű javítása, töltése és bármilyen műszerész munkát vállal. FANCSALI LAJOS Hatvan-u. 2

Gyermek mackók, ruhák és mindenféle téli cikkek nagy választékban NEUWIRTH-nál. Kálvin-tér 3. szám.

1947. évi képes naptár
a Független Népnaptár
200 oldal terjedelemben megjelent.
Kapható a Kiadóhivatalban, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. félemelet.

Milyen lesz a közeljövő Debrecenje

Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok beszél az új szabályozási tervnek a város képét módosító részleteiről s a szabályozás új alapelveiről

Ha idegenből hosszú idő után térsz haza szülővárosodba, első benyomásaiddal a város képének változásait rögzíted tudatodba: itt egy új ház, ott egy új épület, ezt a régi épületet lebontották s új pompázik a helyén, amoda pedig új utca nyílott... Igy veszi észre a hazatérő a város képének minden apró változását. Mekkora csodálkozással fogja nézni a változásokat, az, aki ma hagyja itt Debrecent s csak tíz-tizenöt év multán kíván megtérni. A most munkába lendülő alkotó erő sokat akar megújítani Debrecen arcán.

Minden, a város képét változtató munka a város szabályozási terve alapján indul meg. Jogos tehát a kérdésünk, amellyel a tervet készítő városi műszaki ügyosztály vezetőjéhez, Kalenda Lóránt tanácsnokhoz fordulunk: Milyen lesz a közeljövő Debrecenje?

Megtudjuk, a szabályozási terveze most van fenn kormányhatósági jóváhagyás végett a minisztériumokban, most érkezik apranként vissza az, amit elfogadtak.

A RÉGI SZABÁLYOZÁSI TERVEK

Előbb a jelenlegi szabályozási terv elődjéről kapunk felvilágosítást. Először 1918-ban készült Debrecenben városterv. Aczél Géza akkori városi főmérnök munkája. Csak papírterv maradt, mely olyan sakktáblaszerű utcabeosztást kívánt megvalósítani, amelyet a gyakorlati életbe nem lehetett átvinni. Két fontos gondolatot azonban megvalósult: a városi körút a belváros körül (Nyugati-, Erzsébet-, Wesselényi-, Hatnal-, Bercsényi-, Nyil-, Holló János-utca stb.) és az egyetemi sugárút, amelynek folytatását a Ilbakerten keresztül most tervezik megnyitni s rövidesen sor kerül a Déri-múzeumhoz vezető végső szakasz megnyitására is.

1930-ban készült el a második szabályozási terv, Borsos József, a város akkori műszaki tanácsnoké. Ez a terv már számolt a megvalósítás lehetőségeivel és a kerítések átrendezésénél használható alap volt. De a belvárosban szükségessé vált szabályozásokat nem tartalmazta, igaz, akkoriban még nem lehetett egészen előrelátni az autóforgalom nagymértékű fejlődését.

TÖRÉSMENTES FŐÚTVONALAK

Nemrég készült el a város fő közlekedési útjainak hálózati térképe. A ma felismert kettős követelménynek megfelelően készítették: törésmentesen érkezzenek be a városba a fő közlekedési útvonalak és a teherforgalom lebonyolítására a város perifériáján külön összeköttetésük legyen. A „City"-t ne érintsék az átmenő teherforgalom útjai, hanem azon kívül haladjanak a külsőségeken nyitott új összekötő útvonalakon.

A fő közlekedési utak hálózati térképét ezelőtt egy héttel hagyták jóvá a minisztériumban, csak egy tekintetben nem történt még döntés: nem jelölték ki a Beretyóújfalu—Debrecen vonalnak a városba bevezető szakaszának végleges helyét. Nem tudni ugyanis még, hová kerül a homokkerti vasúti felüljáró, a híd. A város műszaki ügyosztályának álláspontját elfogadta a minisztérium is: legjobb lenne a Vargu-utca egyenes folytatásába vezetni a felüljárón átmenő útvonalat! Csak abban az esetben, ha ennek a megoldásnak elháríthatatlan anyagi akadályai lennének, akkor lenne megengedhető, hogy a felüljáró jelenlegi helyéről ív alakban vezettessék a lejáró a Teleki- és a Deák Ferenc-utcák csatlakozásához.

AMIT A BOMBÁKNAK KÖSZÖNHETÜNK...

Bizonyára vannak a szabályozási tervnek olyan részei is, amelyek megvalósítását a légitámadások pusztításai megkönnyítették. Ezekről ezt mondja Kalenda Lóránt:

— A háborús események folytán a belvárosban lehetővé vált három nagyfontosságú városrendezési szabályozásnak végrehajtása. Az egyik a Hunyadi-utca kiszélesítése, erre már 1947 tavaszán sor kerül. A második a Szent Anna-utca kezdő szakaszának kiszélesítése, erre is megvan már a kormányhatóság jóváhagyása. Az előbb említett célt, hogy t. i. a fő közlekedési útvonalak törésmentesen érjenek be a városba, elérjük a Váradpospérsi út irányában: a Kossuth-utcai templom mögött az utca folytatásában fekvő épülettömb áttörésével. A bombasérült házakat itt már kiürítették s nemsokára megtörténik az utcanyitás.

— Inkább a gyalogforgalom szempontjából fontos a Liszt Ferenc-utca megnyitása. (Ez a régi színházátjáró.)

— A Petőfi-tér rendezésénél a kormányhatóságoknak az az álláspontja, hogy a terület teljes beépítésére országos körű tervpályázatot kell kiírni. Ez az országos pályázat is már 1947-ben kiírásra kerül.

HÁZHELYOSZTÁS, MUNKÁSKERTVÁROSOK

Ezek még nagyjából a közeli holnap, az 1947-es év feladatai. Már a jövő Debrecenjéről szeretnénk hallani. Oda ível át a műszaki tanácsnok ismertetőjének következő pontja: a házhelyosztás s utána a munkáskertvárosok kiépítése.

A minisztérium — megírtuk már — elvi jóváhagyásban részesítette a házhelyek céljaira kijelölt területek általános és részletes rendezési tervét. A Böszörményi-úti volt Baromvásártered, a Sámsoni-út és a Kassa-út közötti telektömböt és a Libakertet érinti ez a terv. A városi szabályozási tervbe való beillesztése most van folyamatban. 1947 első városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé kerül már.

— Egy helyen már megindult a munkáskertváros kisházas épületeinek építése, a házhelyosztás után egészségesebb hitelviszonyok mellett hasonlóknak kell épülniök másutt is — magánkezdeményezésre. A munkáskertvárosok épülésével egyidőben fel kell számolni a város nyomortanyáit, el kell tüntetni a nyulasi telepet, a Hajnal-utcait, az Olajütőt stb. Az itt élő dolgozóknak egészséges új lakásokat kell adni a munkáskertvárosokban.

DEBRECEN JÖVŐJE: FÜRDŐVÁROS

Itt már áttértünk Debrecen jövőbeli képére. Kalenda tanácsnok kifogásait veti közbe: nem szeretné, ha álmodozónak tartanák — úgymond. Mégis belekezd a közeljövő Debrecenjének lefestésébe — úgy, ahogy az a szabályozási tervben benne is van.

— És a város jövőjét így látom: Debrecen azzal áll vagy bukik, hogy sikerül-e itt fürdővárost létesíteni, vagy nem. Ha a várost jelenlegi anyagi gondjai elhagyják, elsőrendű feladatként a fürdőváros alapjait kell lerakni. Ehhez az adottságok megvannak: gyógyvíz, erdő és a meglévő fürdő. Felépítendő a gyógyszálló és a Nagyerdő környező része fürdővárossá képzendő ki. Itt lehetőséget kell adni a magánvállalkozásoknak, panziók, villák építésére.

— A fürdőváros mellett lenne Debrecen művésztelepe is. Erre a célra, mint ismeretes, a Kartács-utca és a Hungária-körút által határolt kies fekvésű erdőrész jelöltetett ki. A terv szerint ez erdőrész közepén épülnének meg a művészek lakótelepének házai és a kultúrház.

GYÁRVÁROS A DIÓSZEGI-ÚTTÓL KELETRE

— Foglalkozik a szabályozási tervezet az ipari zónának kijelölésével is. Idevonatkozólag törvényi előírás, hogy a gyárak a városban az uralkodó széljárás figyelembevételével helyezendők el. Ennek alapján a városterv a Diószegi-úttól keletre fekvő területet jelölte ki ipari zónának. Északon a vámospércsi vasútvonal, délen a monostorpályi-út határolja ezt a területet. Ide kerülnek majd a gyártelepek. A gyárövezetet a város meglévő, lakóterületeitől 250 méter széles fásításra kijelölt zöld sáv fogja elválasztani, hogy a város dolgozó népe a gyári övezet káros behatásaitól ment legyen.

Búcsúzunk Kalenda Lóránttól, megköszönve a felvilágosításokat. Gondolatban végigmegyünk a jövő Debrecenjén: egyenes utak, munkáskertváros, füstölgő kéményekkel dolgozó hatalmas gyárváros, gyógyszállós fürdőtelep művészek a Nagyerdőn...

...Olyan szép, hogy nem is lehet igaz...

Kis szociográfiai körúton: Miből él az állásnélküli?

A világháborúkat követő munkanélküliség hulláma végigömlött napjaink életén is. Sokszáz ember maradt munkanélkül, existenciák sora került a munkahiány, vagy B-listázás következtében ki a munkapadok, íróasztalok mellől. Izgatóan érdekes probléma, hogyan sikerül ennek a rétegnek bekapcsolódnia a mindennapi életbe, megtalálni a módot, hogy maga és családja számára megszerezze a mindennapi kenyeret.

VÁLTOTT PÁLYÁKON...

Általában megállapíthatjuk: napjaink embere sokkal rugalmasabb, jobb életösztönnel, egészségesebb lelkigással küzdött meg a rászakadt nehézségekkel, mint az első világháború után törvényszerű pontossággal bekövetkezett munkanélküliség és szanálás után. Ennek köszönhető, hogy jóval kevesebb tragikus eset, öngyilkosság robbant ki az előállt helyzet következtében, mint 25 évvel ezelőtt.

Sokan néhány héttel a szanálás következtében, vagy más okból történt kikerülés után régi munkahelyükről — új foglalkozásban tünték fel. Néhány példát, amit körútunkon találtunk, alább közlünk:

A rendőrség több nyomozója, akiket nyugdíj nélkül szanáltak, vagyonőr lett. Üzletekben, gyárakban, raktárakban elvállalta az éjszakai őrködést. Mások ötös csoportban a Csapó- és Piac-utca üzletnegyedében váltott cirkálásra vállalkoztak és ebből élnek.

Két állásnélkül maradt rendőrtiszt, akiknek egyike arról volt közismert, hogy nagyszerű fantáziával és írói készséggel írta meg jelentéseit, üzleti hirdetések, társasági felköszöntők, gyűlési felszólalások fogalmazását vállalja és egészen jól keres.

A másik rendőrtiszt fakereskedő lett. A törvénykezés köréből szanáltak sorából egyik bíró az ügyvédi pályán helyezkedett el, másik, aki kiváló sportgépkocsivezető volt, most üzemi gépkocsivezető lett és kiadós utakat bonyolít le teherautóval főleg Budapest és Debrecen között.

HÁZIIPAR, FAKITERMELÉS, JÁTÉKGYÁR

A tiszti főorvosi hivatalból B-listázott Horváth Gabriella suskógyártásra rendezkedett be Rudolf-utca 32. szám alatti lakásán. Csodálatos ügyességgel gyárt suskából font, masszív, kiváló lábbeliket és szinte éjjel-nappal dolgozik, úgy elhalmozták munkával.

Általában a nők zöme háziiparban helyezkedett el. Egyik közigazgatási tisztviselőnő a zsibvásárban összevásárolt rongyokat kimossa, fertőtleníti és abból kötőket, babaruhákat varr, szőnyeget, rongylabdát készít. Volt táblabíró és felesége kis játéküzemet állítottak be lakásukon. Csillagporos babaházikókat, templomokat, fafaragványokat, az aszszony horgolt tűspárnákat készítenek.

A városi főtisztviselők egyike a közismert ékszerészüzletben szolgál ki. A másik kertészetben helyezkedett el. A volt fogyasztási ellenőrök közül többen borügynökök lettek. Az iparhatóságnál dolgozó országos atlétabajnok üzemi tisztviselő lett. A B-listázott tanácsnok 14-ed magával erdőkitermelést vállalt. Négy hónapja kint dolgoznak az erdőben, karámokra osztott társaságokban. A volt tanácsnok „karámfőnök" lett s e minőségében ő jön bevásárolni hetenként kétszer társainak a városba a szükséges dolgokat.

Több szellemi munkást elhelyezett kalauzként a HÉV. Ezek nagyrésze jól bevált új foglalkozásában.

ROMÉPITŐ SZÖVETKEZET ÉS ERDŐTELEPITŐK

Az újjáépítés szükségessége hívta életre azt a most alakuló társaságot, mely tavasszal megkezdi működését és többszáz állásnélküli szellemi és fizikai dolgozót fog foglalkoztatni. „Romépítő Szövetkezet" néven akar indulni az új társulás munkanélküli iparosok és szellemi dolgozók szövetségeként. Egyik pénzintézet útján kértek nagyobb hitelfolyósítást és a debreceni romépületeket akarják felépíteni olyanmódon, hogy azt a lakók lakbérével törlesszék majd le. Mivel többszáz házat hoznának rendbe, egész évi munkát és a minden hónapban befolyó bérekből rendes keresetet találnának, hátuk mögött a pénzintézettel.

Egy ugyancsak nagyobb munkanélküli társaság erdőtelepítéssel kíván foglalkozni. Az utóbbi évek alaposan megritkították a debreceni erdőket, ezekben akarják feltámasztani a vákáncsosságot, a telepítések között termelést és baromfitartást kívánnak űzni...

AHOL HÁROM VÁRMEGYE SZEGÉNYSÉGÉT ÁRULJÁK

a Teleki térnél is hatalmasabbra duzzadt debreceni zsibvásárban találjuk a munkanélküliség, B-lista elesettjeit, akikben nem volt meg a rugalmasság, vagy összetörtség, hogy gyorsan átváltsanak új életpályára. Ezek itt csellengenek az ócskapiac sorai között, árulják utolsó darabjaikat.

Reméljük, hogy az átképző tanfolyamok és új elhelyezkedési lehetőségek, megalakuló munkaszövetkezetek rövidesen felszívják ezeket a ma még kallódó embereket is és hozzájuttatják ahhoz a darab kenyérhez, melyre joga van minden dolgozni akaró embernek.

Radiók részletre is!
Horváth Sándor rádió s. üzlete Piac-utca 66. sz.

KALAPJA piszkos, formátlan. szakszerűen tisztítja, formázza ifj. DALMI kalaposmester Vár-utca 2.

NÉZZE meg ön is a VÁGÓ Sándor cég RUHA kirakatait PIAC-U. 33. Széchenyi sarok.

Zománcozott takarék-tűzhelyek és edények valamint egyéb háztartási cikkek és vas-rész nagy választékban kaphatók LANGER és KATZ vaskereskedésében, Hatvan-utca 62 sz.

Irógép számoló- és sokszorosítógép javítás — vétel — eladás Ludmán Ferenc írógépműszerész mesternél, Piac u. 40. Hangya-átjáró.

Kalapokat Inget Nyakkendőt Szövetet WERNER-téli PIAC-UTCA 53. sz.

Vas szerkezetek SCHMIDT és FRIDRIK gépészmérnökök Kölcsey-utca 4.

KOSTYA J. E. Arany Ezüst ékszerek és dísztárgyak PIAC UTCA 28.

Czeizler ruha kalap Püspöki palota.

Megnyílt Hajdúszoboszló téli gyógyfürdője. Gyógyvízkúrák és kezelés az újonnan felfedezett, Európában páratlan szoboszlói GYÓGYISZAPPAL.

Az amerikai kölcsönből eladásra kerülő gépkocsik képviselete Szoboszlay István műszaki kereskedő, autószerelő műhelyében Széchenyi-u. 24. Bosch, D K V. Ford service és javítómühely.

Debrecen karácsonya 60 év előtt

Egy letünt kor képét tükrözik vissza a régi „Debreczen" sárguló ujságlapjai. A most élő nagyapák lévő tiszántúli nagyvárosnak, Debrecennek zajló élete vetődik vissza a nyomtatott betükről.

Megtudjuk, hogy a kormány élén Tisza Kálmán állott, akit szoros kapcsolatok füztek Debrecenhez. Kormányát éppen karácsony táján rekonstruálta. Belépett a kabinetjébe **Baross Gábor** közlekedésügyi miniszter, aki **az államvasutak mai rendszerének megalapítója volt.** Debrecen város élén **Simonffy** Imre polgármester állott, a főispáni székben gr. Dégenfeld József ült, a református egyház püspöke pelig Révész Bálint volt, a róm. kat. egyházat **Huzly** Károly prépost vezette.

Debrecen, mint az ország állattenyésztésének központja már akkor jelentékeny szerepet vitt. A városhoz beterjesztett jelentés szerint abban az évben, **1886-ban a Hortobágyon hatalmas állatállomány legelt a kora tavasztól késő őszig.** A debreceni gazdák mozgó értékéről szólnak ezek a számok: legelőn volt 21.370 marha, 3969 ló, 5673 sertés. 19.303 birka, 4114 magyar juh. **Ezidőben alakult meg Debrecenben az evangélikus egyház,** amely elsőnek vezette be a karácsonyi szeretetvendégséget. Az első karácsonyfaünnepélyen a város társadalmának vezetői jelentek meg és 100 szegény gyermeknek juttattak ajándékot.

Karácsonykor publikálták a nagy közgazdasági szenzációt, hogy **Debrecenben megalakult az első magyar körösmezői petróleum társaság,** amely 3 nagy gőzgéppel és 27 kutató toronnyal megkezdte működését. Ugylátszik a társulat eredményes munkát nem tudott végezni, mert Körösmezőn petróleumra nem bukkantak.

A karácsonyt megzavarta ez a körülmény, hogy a vörheny es megbetegedések járványszerüen terjedtek a városban. A járványügyi bizottság naponta ülésezett és házankénti fertőtlenitést rendelt el. Az egyik ülésen bejelentették, hogy a nagyerdőn két jégkamrát létesítenek, amelybe 300 nagy szekér jeget tudtak elhelyezni a következő nyárra.

A debreceni életviszonyokat az olcsóság jellemezte. Olyan olcsóság volt minden téren, ami szinte hihetetlen. A ruházkodási iparban ilyen árak voltak: téli kabát 8 frt, Mentschikoff (köppeny) 12 frt, őszi öltöny 8 frt, fekete szalon öltöny, 16 frt, gyermekruha 4 frt, teljes zakkó 5 frt, hálókötös dublé anyagból 4 frt.

Az élelmezés terén így festették az árak: zsir száz kiló 51 frt, paprikásszalonna kilója 66—72 krajcár, sonka csonttal 75 kr, füstöltkolbász 72 kr, stráfszalonna 45 kr, hús 40 kr kilónként. Százliter hegyaljai bor 13 frt, literenként 20 kr, saj olt must 40 kr, francia pezsgő üvegje 2 frt 80 kf, alma kilója 8 kr, szőllő 10 kr.

Néhai Löfkovits Artur, a Dérimúzeum alapító igazgatója ékszereket hirdetett. Egy aranyóra 25 frt, pecsétgyürü 5 frt, gyémántgyürü 8 frt, brilliáns 20 frt. Ilyen ajándékokat adtak a debrecenieknek azoknak, akiket szerettek.

No de essék pár szó a színházról is. Karácsonyra az igazgató vendégszereplőket szerződtetett. Az ország két hires művésze, Németh Jóska és Solymossy Elek, a Népszínház tagjai léptek fel zsúfolt házak előtt a Nebántsvirág operettben és az Árendás zsidó című népszínműben.

Német „Tigrisek" felszabdalása vágópisztollyal a szántóföldeken

Mint ismeretes. Debrecen határában és Hajdú vármegyében a háború utolsó szakaszában nagy harcok folytak, melynek eredményeképpen sok elpusztult hadianyag, emberpusztító gépek, tankok, ágyúk, repülőgépek stb. maradtak a földeken. Hírt adtunk arról, hogy az országban szerte-széjjel lévő hadianyagot az ócskavaskereskedők munkaközössége vásárolta meg. Ez a nagymennyiségű hadianyag most a vasgyárakba kerül, amelyek azt ujra feldolgozzák és a békevilág célját szolgáló különféle hasznos cikkeket készítenek belőle.

A környéken lévő hadianyagroncsok összeszedését és elszállítását Hajdú és Bihar vármegye területén az ócskavaskereskedők munkaközösségének körzetvezetője, a *Langer és Katz* vaskereskedő cég végzi. A munkálatok a rossz idő ellenére is nagy lendülettel folynak, mert a vasiparnak nyersanyagra van szüksége.

— Az ócska hadianyagnak összegyüjtése közerdekü feladat — mondta munkatársunknak Langer Imre. — A vasgyárak; Diósgyőr, a Weissz Manfréd vállalatok, a Salgótarjáni stb. nagy nyersanyaghiánnyal küzdöttek s ha a hadironcsokat nem szereztük volna meg, súlyos összegekért *a külföldről kellet volna importálni.* Az országban összegyüjtött hadianyag legalább két évre biztositja a gyárak üzemét. Debrecen legalább 500 vagon hadianyagot fog elszállitani. *Már megkezdték a félelmetes német „Tigris" tankok felvágását.* Egy-egy ilyen tank 5—600 mázsát nyom. A hadigép 55 milliméter vastag acélból készült. Ezeket vonatra rakni csak úgy lehet, ha felvágjuk. A Világítási Vállalat mellett is van egy ilyen elhagyott acél kolosszus, amelyet vágópisztolyokkal mázsás darabokra vagdaltak fel. *A vágópisztolyok úgy hasitják a Tigrisek bordáit, mint az olló a papirost.*

Az ócsak hadianyag zöme az egykori véres csaták szinhelyén, Kabán, Derecskén, Püspökladányban, Tégláson találhatók. Az összegyüjtés sok embernek és szakmunkásnak ad kenyeret s legalább egy évi fog tartani a roncsok elszállitása.

NAGY SZILVESZTER EST
a „János vitéz"
étterem sörözőben
(Hunyadi-utca 1.)
FECSKE LILI
énekes primásművésznő mutatkozik be
a budapesti Baross kávéház
kedvelt sztárja.
Hangulat, színes világitás!
Pezsgő és dugaszolt borok sorsolása!
Cigány zene!

BETLEHEM

A kocsma ajtaját kitárják
S hozzák subában a telet,
Az istálló volt a jászol,
A jászolban a szeretet.

A gyémántcsillag áll fölöttük
Füstös lármában szeliden,
Nyájas barmok között az almon
Az ácsnak Gyermeke pihen.

Kántálnak a három királyok
S velük a jámbor pásztorok,
A sönlés mélyén egy elázott
Elbúsult zsöllér tántoreg

Könnyes szeme bámulja bávan
A betlehemi csillagot,
A jó reményt, mit körülállnak
Szegény, árvák; magyarok.

JUHÁSZ GYULA

Felülvizsgálják a gépjárművezetői igazolványokat

A belügyminiszter ma rendeletet adott ki, hogy minden gépjárművezetői igazolványt felül kell vizsgálni. Gépjárművet 1947. évi junius hó 1-től augusztus hó 31-ig terjedő időtartam alatt csak annak szabad vezetni, aki az illetékes rendőrhatóságnál ugynevezett „kiegészitő-lapot" igényel és az igény előterjesztését igazoló és a rendőrhatóság aláirásával, valamint hivatalos bélyegzőjével ellátott szelvényt elő tudja mutatni. 1947 szeptember 1-től kezdődően pedig csak annak szabad vezetni, aki jogositványa mellé a rendőrhatóságtól megkapta a „kiegészitő-lapot". Ezt a „kiegészitő-lapot" állandóan a jogositványban kell viselni.

A hivatásos gépjárművezetők olyan „kiegészitő-lapot" kapnak, amelyen a munkaadó vagy a Gépjárművezetők Szabad Szakszervezete igazolja, hogy a gépjárművezető alkalmazásban van. A hivatásos gépjárművezetőknek jogositványukon és a „kiegészitő-lapon" kivül az eddigi „Függelek-könyvecskét" is magánál kell viselnie.

Megfagyott a Sámsoni-uton egy idős nő

A Sámsoni-úton a kora hajnali órákban a járókelők megfagyva találták Hajkovits Izabella 52 éves nyíregyházi születésü nőt. Az idős nő szegényes ruhái között néhány személyi okmányt találtak. Megállapították, hogy néhány hónappal ezelőtt jött Debrecenbe és kéregetésből tartotta fenn magát.

Nyilttér

Láng Gusztáv folyó év XI. hó 27-én, Szurovi Miklós folyó év december 9-én mint társak tőlem kiváltak. Ezután az üzemet egyedül vezetem. Szilágyi Gy. János olajmalom, Kossuth u. 49. sz.

Lengyelek-magyarok közös karácsonya

Az első háborús karácsony

A második világháború első hónapjában a német hadsereg megrohanta Lengyelországot. A lengyel hadsereg egy része Magyarországra menekült. Magyarországon a testvérnek kijáró szeretettel fogadták akkor is a lengyeleket. Német nyomásra „internálták" őket, de hogy milyen volt ez, az kitünik abból a naplórészletből is, amelyet egy volt lengyel tiszt, aki Debrecenben telepedett le, bocsátott rendelkezésünkre. 1939 korácsonyát irja le benne. Az első háborús karácsonyut, az első karácsonyukat magyar földön, hozzátartozóik nélkül, de a magyar nép testvéri szeretetétől övezetten. Ime:

MAGYARORSZÁGI NAPLÓMBÓL, 1939 KARÁCSONYÁN

A murakereszturi határvadász laktanyában, ahol lengyel katonák táboroztak, a karácsony estéjét megelőző napon nagy volt a készülődés. A katonák keze tele volt munkával s mindegyik azon igyekezett, hogy minél jobban hozzájáruljon a szent este fényének emeléséhez, amikor megszületik Az, Aki békességet és szeretetet hoz a földre.

Parancsszavak, kalapácsütések zaja hallatszott, szobákat súroltak, szorgalmasan tisztogattak, hogy teljes legyen a rend. A kultúrtermet és az abban felállított karácsonyfát hozzáértő kezek diszitették. A frissen meszelt falra fenyőfa ágakból font füzéreket illesztettek, melyeket magyar és lengyel színekből készített papirszalagokkal ékesitettek. A menynyezetig érő karácsonyfa két ablak között állott, dúsan megrakva csillogó díszekkel, gyertyákkal és fényszórókkal. Talapzatán a ragyogó porral behintett vatta mint sürü hóréteg fehérlett. A terem falánál hosszú asztalok sorakoztak fehér terítékkel és padokkal. A konyhában is nagy volt a készülődés, főzték a lengyel nemzeti ételeket: **cóklalevest májgombóccal, hal, lekváros „barátfülét", káposztás rékest és főtt árpagyöngyöt mézzel, dióval, mákkal keverve.** Igazi, hagyományos „civil" s nem katonai étrendet állitottak elő, ahogy azt otthon megszokták.

A községből egymásután érkeztek a szeretetadományok. A főjegyző egy hordó bort küldött, a vendéglős egy demijon pálinkát s a falusi asszonyok majdnem sorba álltak, mindenki hozott valamit, **kalácsot, süteményeket, kolbászt, sajtot, hurkát és gyümölcsöt.** A gyermekek is jöttek, **gyümölcsöt és cukorkát ajándékoztak.**

Egy nagyon öreg nénike csoszogó léptekkel jött s fehér kendővel letakart mákos kalácsot hozott és azt mondta: „fogadjátok ezt el tőlem, tudom, hogy nem sok, de szivből, igaz szeretettel adom, csillapitsátok vele azt a nagy fájdalmat, hogy a szent estén nem ülhettek le családotokkal egy asztalhoz". A szakaszvezető-raktáros megcsókolta a jó öreg anyóka kezét, ő pedig a fiú homlokát.

Jöttek, átadták az ajándékokat s ott hagyták névjegy nélkül, ismeretlenül, nem számitottak hálára, köszönetnyilvánitásokra, az ajándékokat nem a Nagy, vagy Kiss családok küldték, hanem a nemes magyar nép lengyel testvéreinek. A raktár megtelt élelmiszerekkel, palackozott borokkal és cigarettahegyekkel.

Feljött az égen az első csillag s vidáman pislogott, mint egy tiszta gyermekszem. A havas földre leszállt az est, csak a falusi házak ablakai világitottak. A nagy teremben s a folyosón zsúfoltan, összekeverve állottak a lengyel és magyar katonák. Bejött a rangidős lengyel főhadnagy, kinek az ügyeletes tiszt jelentést tett. Az internáltak között meg volt a szigorú, katonai fegyelem. Várták a káplánt, a magyar táborparancsnokot és a fő egyzöt. Amikor megérkeztek, a lengyel főhadnagy jelentést tett a magyar főhadnagynak s utána meggyujtották a gyertyákat. A káplán imádkozott, a magyarok és lengyelek elénekelték a betlehemi éneket. A rangidös lengyel főhadnagy odament a megjelentekhez és lengyel szokás szerint ostyával fejezte ki ünnepi jókivánságait. **Szépudvary László** főhadnagy a következőket mondta: Katonák! Nem először ülnek össze a karácsonyesti asztalnál a lengyelek és magyarok. A multban is meg volt ez közös királyunk valamint Bem és Dembinszky idejében. **Ma is úgy jöttünk össze, mint egy család, de sajnos, a kegyetlen sors elszakított Bennetek et a saját családotoktól. Katonák, fel a fejjel, ez csak egy átmeneti, katonai sors. Vendégeink vagytok, sőt annál is több: testvéreink. Szeretettel dobog Felétek a magyar szív. Adja Isten, hogy a jövő karácsonyt már saját hazátokban, Lengyelországban tölthessétek. Nemsokára egymás mellé ülünk az asztalhoz, nem mint őr és internált, hanem mint egy család. Mint táborparancsnok, mindenkinek boldog ünnepeket kívánok."**

Hasonló szellemü beszédet tartott **Solymos Géza** főjegyző. A tábor nevében a rangidös főhadnagy mondott köszönetet s beszédét igy végezte: „bizony, ha nem éreznénk a felénk áradó szeretetet és jószivüséget, akkor nehezen tudnánk elviselni e reánk márt sulyos sorsot. Isten tudja milyen nyomorúságban élnek családtagjaink az ellenség elnyomása alatt s ha összegyülnek hozzátartozóink a mai szent estén, akkor ünneplés helyett bizonyára keserü könnyeket hullatnak értünk. Szeretnénk most olyan hangosat kiáltani feléjük, hogy meghallják Lengyelországban: **ne aggódjatok édesanyák,** mert olyan jól érezzük magunkat a magyar szülői szárnyak alatt, **mintha odahaza lennénk.** Magyar testvéreim! Fogadjuk, hogy a mai szent estét sohasem felejtjük el az életben. Megvagyok győződve arról, hogy az ön ... lengyelek, akik most itt jelen vannak, hosszú évek mulva majd az unokáiknak mesélik el azt, hogy fogadták a magyarok a lengyel menekülteket, hogy az unokák is úgy szeressék és becsüljék a magyar népet, mint

A beszédek után elénekelték a magyar és lengyel himnuszt.

A lengyel és magyar katonák vidám hangulatban ültek asztalhoz és vacsora közben még sok beszéd, felköszöntő hangzott el lengyel és magyar nyelven ...

Az 1939 év karácsony estéjén a havas, fagyos, magyar földön hangjai, mint egy ima a békességért és szeretetért. Gloria in excelsis Deo ...

VÉGH HENRIK

— **Hamis 20 dolláros.** A debreceni államügyészséghez Sátoraljaújhelyről egy hamis 20 dolláros bankjegyet szolgáltattak be. A 20 dollárost az egyik ottani banknál váltották be forintra a közelmultban és amikor a bank a Nemzeti Bank sátoraljaújhelyi fiókjánál beszolgáltatta a dollárt, vették észre hogy hamis. Hogy ki váltotta be, eddig még nem sikerült megállapitani.

Amerikai árukölcsönből
behozott gépkocsik eladása.
Érdeklődőknek szivesen szolgálunk felvilágositással
Hungária Üzemfelszerelési Árukereskedelmi Rt. Ferenc József út 81.
Telefonszám: 34.

DKASE műsoros táncos SZILVESZTERE
a Kereskedő Társulatnál.

Kellemes karácsonyi
ünnepeket kíván
kedves vevőinek
Nagy Béla
úridivat és úriszabósága
Városház épület

Megjegyzések

Szabó István szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő a hétfőn megtartott szakszervezeti nagygyűlésen mondott beszédében többek között a következő kijelentéseket tette:

— „A „Debreczen" ujságon át a várospolitikában és más területeken is támad a reakció, de ezt a támadást a munkásság határozottan visszautasítja."

Igazságunk tudatában kijelentjük, hogy a „Debreczen" hasábjain keresztül sohasem támadott és sohasem támadhat ezután sem a reakció. Szerettük volna, ha Szabó képviselő ismert higgadtsága és tárgyilagossága odáig terjedt volna, hogy *maga magát is távol tartja a könnyű általánositástól.* A „Debreczen" a várospolitikában és az országpolitikában az építő, pozitiv politika híve, minden tekintetben a haladó szellemet képviseli. Azt pedig nem lehet bünül felroni, hogyha ugyanakkor a magyarság ősi lelki alkatába akarja belegyökereztetni a demokratikus haladást. Mindenkor a demokráciáért harcoltunk és ha olykorolykor a birálat hangja hangzott el egyes kirivó jelenségekkel szemben hasábjainkon, ezt nem lehet reakciónak minősiteni, hiszen *a bírálat javító szándékkal történt és a demokráciának éppen az az előnye, hogy a bírálat jogát megadja mindenkinek.* Biztosan hisszük, hogy Szabó István *sem akar szájkosarat tenni a sajtóra,* hiszen ő többévtizedes szociálista multja idején éppen a sajtószabadságért küzdött.

Szabó István azt is kijelentette, hogy *osztálynélküli* társadalmat akarnak és a munkásegység révén ezt meg is fogják valósitani. *A Kisgazda Párt is azt akarja, hogy egységes nevezőre hozzon minden társadalmi réteget, természetesen megfelelő szerepet és jelentőséget juttatva a legnagyobb rétegnek a magyar parasztságnak.* Örömmel halljuk, hogy az osztályharc jelszava helyett mostmár az osztálytalan társadalom jelszavát hirdetik. *A munkásegység* létjogosultságát senkisem tagadhatja, *de az igazi demokratikus magyar egység* a parasztság, munkásság és értelmiség összefogásán alakulhat.

*

A nagygyűlés határozati javaslatai közül a 9. pont mellett nem haladhatunk el megjegyzés nélkül. Ez ugyanis a következőket mondja:

— A nagygyűlés visszautasítja a „Debreczen" c. napilap sorozatos támadásait a szakszervezetek és általában a szervezett munkásság ellen. A munkásság a jövőben is éberen fogja figyelni a „Debreczen" magatartását.

A leghatározottabban kijelentjük, hogy *a szervezett munkásságot soha nem támadtuk,* a szakszervezeteket sem. A szakszervezeti intézmény ellen soha egyetlen szót nem irtunk, teljes mértékben elismerjük a munkásság szervezkedési jogát és ennek folyományaként tiszteletben tartjuk szervezett intézményeit. Ha az elmult időben egyes olyan cikkek, vagy tudósítások jelentek meg hasábjainkon, amelyeket szakszervezetelleni támadásoknak szeretnének feltüntetni, meg kell mondanunk, hogy ezek egyes elszigetelt visszás jelenségekre vonatkoztak. Tehát sem a munkásságot, sem intézményeit nem támadták.

Annak pedig nagyon örülünk, ha a munkásság éber figyelmét felhivta a nagygyűlés a „Debreczen"-re és magatartására. Igy akkor maga a munkásság meggyőződhetik arról saját szemével, hogy — mint ahogy az ellenünk kiadott brossurában láttuk —, *tendenciózusan kiragadott félmondatok, félremagyarázott állitások* képezik azt a vádat ellenünk, hogy munkásságellenesek vagyunk.

Sokkal nehezebb időben fogtunk baráti kezet a magyar munkássággal. Bizton érezzük, hogy ez a kézfogás ma is tart.

Az egyházi élet a demokratikus államrendben

Révész Imre püspök nyilatkozata

Hogyan lehet zavartalan együttműködés céljából egészséges összhangba hozni a demokratikus államrendet az egyházi élettel, kompromisszum nélkül, vagyis a kettő emberséges irányelveinek sérelme nélkül? — ezt a kérdést veti föl a Kis Ujság. Napjainknak ebben az egyik legégetőbb kérdésében sorra megkérdezi a különböző egyházak vezetőembereit.

Első alkalommal *Révész* Imre tiszántúli református püspököt kérték meg válaszadásra. — Révész Imre — irja a Kis Ujság — aki a katolikus Bánáss László megyéspüspökkel együtt a legbizonyságtevőbb képviselője a felekezetközi békének, továbbá a demokratikus államrend és az egyházi élet emberséges jóviszonyának, következőképpen válaszolt a föltett kérdésre:

— Természetesen csak a református kereszténység álláspontjáról szólhatok az egyház és a demokratikus államrend viszonyának kérdéséhez. De azt gondolom, a leglényegesebb pontokban a többi egyházak álláspontja sem eltérő, még kevésbbé ellenkező.

— Az egyház olyan társaság, amelynek tagjait *örök sorsuk* érdeke tartja össze. Az állam pedig *földi sorsközösség és érdekközösség.* Az egyház és az állam közt komoly és végzetes összeütközés csak akkor támadhat, hogyha egyik vagy másik, esetleg mind a kettő *megfeledkezik alapvető jellegéről.* Végzetessé válhat — a történelemben számtalanszor vált is —, hogyha az egyház az emberközösségek földi sorsát is, mintegy államfölötti államként, teljhatalommal intézni akarja. De époly végzetessé válhat és vált is számtalanszor az, hogyha egészen az állam akarja megszabni a lelkek magatartását az örökkévalóság irányában is, akár pozitiv, akár negativ módon.

— Ott, ahol mind az egyház, mind az állam helyesen érzi a maga természetét és feladatkörét, karöltve haladnak az emberiség javát célzó szolgálatukban. — Ilyenkor is lehetséges közöttük is surlódás — mint a legjobb barátok, a leghűbb szövetségesek közt is lehetséges —, de ebben nincs végzetes veszedelem.

— *A surlódási felület annál kevesebb, minél kevesebb intézményes kapcsolat köti össze az egyházat és az államot.* Az ideális kapcsolat, kettőjük sajátos szellemi értékeinek kölcsönös megbecsülésében és felhasználásában áll.

— Kilencszáz esztendő alatt a nagy történelmi egyházak és a magyar állam között igen erős és bensőséges, intézményes és szellemi kapcsolatok létesültek. Ezek a kapcsolatok azonban, egyrészt a magyar jövőnek, másrészt maguknak az egyházaknak érdekében, alapos átalakitásra szorulnak. A demokratikus átalakulás szükséges irányelvei véleményem szerint a következők: *1. Önkéntes egyháztagság:* azaz senki se lesz valamelyik egyház tagjává pusztán azáltal, hogy az állami anyakönyvbe születésekor ilyen vagy olyan vallásúnak irják be. — *2. Önfenntartás:* az egyház teljes autarkiája (azaz önmagának elégséges volta) az anyagiakban. — *3 Első testvérközösség* hitben szeretetben és reménységben: azaz ujszövetségi, apostoli jellegü gyülekezet, nem pedig a templomokban egymással csak Szilveszter-estén találkozók tömegegyháza.

— Mindez épugy megfelel a Biblia egyházideáljának, mint a valódi demokrácia szellemének.

170 szovjet tisztet tüntetett ki Tildy elnök

Kedden délelőtt a köztársasági palota márványtermében Tildy Zoltán köztársasági elnök 170 szovjet tisztnek adta át a Szabadságrend ezüst-, illetve bronzérmét. A kitüntetések átadása után a kitüntetettek nevében *Zseltov* vezérezredes mondott köszönetet.

— Reméljük — mondotta —, hogy a Szovjetúnió és Magyarország népe közötti, katonáink vérével megszentelt barátság tovább is népeink javára erősödik és mélyülni fog.

Tildy Zoltán köztársasági elnök válaszolt a beszédre.

— Szeretném — mondotta —, ha a magyar szabadságrend egyik összekötő-kapocs lenne a Szovjetúnió nagy népei és a magyar nemzet között, mert a magyar demokrácia és a magyar köztársaság a Szovjetúnió népeivel örökké tartó benső és igazi barátságban akar élni. —

Bánáss püspök: Egyetlen hatalom sem akarja önállóságunkat megsemmisíteni

Bánáss László veszprémi megyéspüspök a Veszprémben rendezett katolikus szabadegyetem előadássorozatán záróbeszédében hangsúlyozta, hogy ne jóslatokban és ne proféciákban keressük a magyarság jövőjét, hanem vonjuk le következetesen a távolabbi és közelebbi mult tanulságait.

— *Sem keletről, sem nyugatról egyetlen hatalom sem akarja nemzeti létünket és önállóságunkat megsemmisiteni* — mondotta a püspök. — Már Debrecenben a felszabadulás után őszinte szeretetet tapasztalt a magyar nép a Szovjetúnió részéről és *meggyőződött arról, hogy a szovjetnek csze ágában sincs belőlünk szovjet tagállamot csinálni.*

— Függetlenségünket nyugat felől sem fenyegeti veszély, egyszerüen, de joggal azt kívánják, hogy legyünk barátságosak irántuk. Hangsúlyozta végül a püspök, hogy ne engedjük a magyar népet korrumpálódni semmiféle jelszó alatt.

Aláirták a magyar-jugoszláv árúcsere és fizetési megállapodásokat

MTI jelenti: December 23-án Bán Antal iparügyi miniszter és Petrovics Nikola jugoszláv külkereskedelmi miniszter aláirta a magyar-jugoszláv árucsere forgalomra vonatkozó, továbbá a fizetésekkel kapcsolatos megállapodásokat. Ennek keretében *Jugoszlávia főként vasércet, rezet, piritet, fát, szódát és egyéb nyersanyagot szállit Magyarországnak, Magyarország pedig nehéz és elektromos ipari, valamint vegyipari cikkeket juttat Jugoszláviának.*

Ugyanaznap délben a jugoszláv kormány ebéden látta vendégül Bán Antal iparügyi minisztert s a magyar delegációt. Az ebéden Petrovics és Bán miniszterek pohárköszöntőjükben hangsúlyozták, hogy a kereskedelmi tárgyalások gyors *lefolyása egyik célja a két ország gazdasági egymásrautaltságának.* Mivel a gazdasági kapcsolatok fejlődése a természetes fejlődés vonalába esik, mindkét nép életszinvonalának emelését szolgálják.

Bán Antal az elmult héten sorozatos megbeszéléseket folytatott a jugoszláv gazdasági és politikai élet vezetőivel. *Tito marsall háromnegyedórás külön kihallgatáson fogadta.* A tárgyalások igen kedvező hatással voltak a most megkötött jugoszláv-magyar árucsereforgalmi egyezményre.

——xxXxx——

* **Gyermekéről** legkedvesebb karácsonyi emlék egy Gisser fénykép Piac u. 43.

Amerikai árukkölcsönből

Amerikai teherkocsik olcsón

pld. FORD 3 t. 26.300 Ft részletre is.

Bővebbet: MAYER EMIL cég Kossuth-utca 13. Batthyány-utca 5. Telefon: 380.

A béketermelés szintjén...

Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozata gazdasági kérdéseinkről

— Nyugodt megelégedéssel tekinthetünk arra a munkára, amely az elmult esztendőben az iparban és a mezőgazdaságban folyt — mondotta *Nagy* Ferenc miniszterelnök karácsonyi nyilatkozatában. — Mezőgazdasági *vetésterületünk statisztikája a legjobbak közé tartozik Európában. Ipari termelésünk egyes ágazataiban elértük a béketermelést.* Minimális programm lenne csak azt a célt tüzni ki, hogy a mezőgazdaságban és iparban *elérjük a békebeli szinvonalat.* Földmüves népünk és ipari munkásságunk életszinvonalának békebeli nívóra való emelése rövid esztendő alatt bekövetkezik, a további fejlődés pedig attól függ, hogy képesek leszünk-e ernyedetlen szorgalommal folytatni épitőmunkánkat és biztositani tudjuk-e a belső békességet. Mindkettőt illetőleg optimista vagyok.

Másik kérdésre válaszolva a miniszterelnök igy nyilatkozott *a gazdasági 3 éves tervről:*

— Részleteiben még nem ismerem a kommunistapárt által ismertetett 3 éves tervet, de abból, hogy Rátz Jenő pénzügyminiszter és a Kisgazda Párt több szakembere a Kisgazda Párt kidolgozott terveivel nagyvonalakban egyezőknek tartják, az következik, hogy meg fogjuk találni az egységes nagy gazdasági terv megalkotásának módját és ezt a magyar kormányzat legközelebbi munkaprogrammává tehetjük.

A szakszervezeti tanács nyilatkozata a Peyer ügyben

A szakszervezeti tanács az alábbi nyilatkozat közlésére kérte fel a MOT-ot:

A szakszervezeti tanács elnöksége foglalkozott azokkal az állitásokkal, amelyeket Peyer Károly és társai a Szociáldemokrata Párthoz intézett és nyilvánosságra hozott memorandumukban, úgy kívánta feltüntetni, mintha a szakszervezeti tanács nem helyesen képviselné a magyar dolgozók érdekeit. A szakszervezeti tanács elnöksége megállapitotta, hogy a magyar dolgozók érdekeit akkor képviseli helyesen, hogyha nem feledkezik meg arról, hogy csak olyan követeléseket állithat fel, amelyek arányban állanak az ország teljesitőképességével. — Ezen túlmenő követelések a reakció malmára hajtják a vizet, a demokráciát gyengitik. Éppen ezért Peyer Károly és társai állításait, mint alaptalanokat a szakszervezeti tanács a leghatározotabban visszautasítja.

A nyilatkozatot Kisházy Ödön és Kossa István főtitkár irták alá.

Szini előadás a gör. kat iskolában

A debreceni gör. kat. ifjúsági egyesület karácsony első napján délután 4 órakor szindarabot rendez a gör. kat. iskola dísztermében. Vigkedvü Mihály utca sarok.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván kedves vevőinek

Koh textilüzlet

Dégenfeld-tér 10.

Jó szabású

Kész férfi, fiú ruhák, télikabátok, lengyelkék

Olcsó árban!

Szabolcsi István férfiszabónál Dégenfeld-tér 4

Maradandó kedves ajándékok

STASSIK-nál órás és ékszerész Szolid árak!

Keresek egy kétszobából álló esetleg megosztható lakrészt fürdőszoba használattal. Cím a kiadóban.

ÓRÁT ékszert bizalommal

SRETTER UTÓDÁTÓL POLGÁRNÉ ES VIGH

Batthyány-u. 25. Óra, ékszer javitások is.

Ajándéknak!

Rádió

Kerékpár — Gumi

Iró-, varrógép, hajtány

Gyermektricikli

Vasaló-reső

Soltész Kálvin tér 2.

A magyar tehetségmentés szolgálatában...

Országos jelentőségű tehetségvizsgálat a Tiszántúlon a kallódó magyar értékekért

Az elmult napokban rövid hir jelent meg lapunkban. Közöltük, hogy a kultuszkormányzat gyermeklélektani intézetet kíván felállítani Debrecenben. Ez a kezdeményezés nagyjelentőségű, hiszen így a magyar gyermekeknek megállapithatjuk tehetségét, rátermettségét. Ez a kezdeményezés azonban nem újkeletű, hiszen Debrecenben már működik egy magánjellegű gyermeklélektani laboratórium *dr. Tóth* Béla tanítóképzőintézeti pedagógiai tanár vezetésével s éppen dr. Tóth Béla nevéhez fűződik a kultuszkormányzat által létrehozandó gyermeklélektani intézet tervének felvetése is.

Alkalmunk volt elbeszélgetni *dr. Tóth* Bélával, aki elmondotta, *hogy a Dóczi és Svetits leánynevelő intézetek tanitónőképzőinek és a Kollégium tanítóképzőinek növendékei már október óta gyermeklélektani szeminárium keretében tehetségkutató munkaközösségbe tömörültek. A mintegy 120 növendék önkéntes munkát vállalt, azzal az elhatározással, hogy a magyar tehetségmentés ügyét előbbre lendítsék.*

— Ezek a növendékek mind a magyar nép jövő tanítói — mondja dr. Tóth Béla —, akiknek egy *új világot és új társadalmat kell a megbukott, a letünt, a csődbejutott társadalom helyébe állitani. Történelmünk válságokkal teljes korszakaiban egyetlen magyar tanítónemzedék nem állott még ekkora nehéz, de egyben magasztos feladat előtt, mint a mostani tanítónemzedék.*

— A munkaközösség a debreceni három tanítóképzőintézet ifjúságának legértékesebb szellemi erőit tömöríti a tehetségmentése céljának szolgálatába. A demokratikus Magyarországban mindenekelőtt azok számára kell a felemelkedés feltételeit biztositani, akik különös rátermettségüknél, bennük szunnyadó valamilyen tehetségüknél fogva hivatottak népünk vezetésére. *Évente többezer magyar gyermek kallódik el szerte az országban.* Már pedig ez éppolyan veszteség gyanánt könyvelhető el, mint az ipari élet szempontjából valamilyen nyersanyagforrás elvesztése. Ennek az állapotnak megváltoztatására munkaközösséget szerveztünk, hogy *a Tiszántúl tehetséges gyermekeit a lélektantudomány megbizható módszereivel felkutassuk és iskolai tanulmányaik ingyenes vagy kedvezménye. folytatásának biztositására arra illetékes szervek figyelmét felhivjuk.*

Megtudjuk, hogy a munkaközösség a karácsonyi szünidőben héthetes elméleti és gyakorlati előkészités után mintegy *40 tiszántúli községben vizsgálja meg 14 éves korig a gyermekeket tehetségük szempontjából. Ennek kapcsán közel 2000 gyermek vizsgálatát* fogja a munkaközösség teljesen elvégezni. Ezt a karácsonyi szünidőben végzik el a növendékek. A tehetségkutató munkaközösség munkáját a debreceni gyermekek megvizsgálására is kiterjeszti s májusban nagyszabású ankétet rendeznek kiállitással együtt. Minden megvizsgált falu gyermekanyagáról *tehetség-térképet* készitenek. *El készittik a Tiszántúl tehetség-térképét, amely közel másfélszáz tanya, község, falu és város gyermekeinek tehetség viszonyait fogja meggyőző erővel a nyilvánosság előtt bemutatni. Az egyes vidékekről elkészült tehetségvizsgálatok monográfiáit összegyüjtve a kultuszkormányzat rendelkezésére bocsátják,* hogy ilyen tárgyi bizonyítékok alapján történhessék meg az ösztöndijak, állami segélyek vagy a tehetséges gyermekek népi kollégiumba való irányitása.

— Ez azonban még csak a kezdetet jelenti — folytatja dr. Tóth Béla —, mert a munkaközösség tagjai jövőre már a nép tanítói lesznek. *Különösen kiemelendő a tanítóképző intézetek ifjúságának és szaktanárainak az a buzgalma, amellyel a magyar tehetségmentés ügyét felkaroljak.*

A magyar tehetségkutatás gyakorlati megvalósítására *dr. Tóth Béla tervezetet adott be a Magyar Tudományos Akadémiához.* Tervezetében hangsúlyozta, hogy a tehetségmentés leghatásosabb tényezője a tanítóság.

OKNYOMOZÓ RIPORT

a háború utáni társadalom erkölcsi képe után

Egy háború pusztitásai nemcsak a lebombázott épületeken, földdel egyenlővé tett városrészeken látszanak meg. Ezeket helyrehozza a szivós emberi akarat ujjáépitő munkája. *Megdöbbentőbb és jóvátehetetlenebb az a pusztitás, amit egy világháború egészségügyi téren az emberi szervezetben s morálisan a lelkekben végez.* Ez utóbbiról tárt fel érdekes képet a rendőrség bűnügyi osztályának vezetője, *Kárpáti* László rendőrőrnagy.

A VAGYONELLENI BÜNCSELEKMÉNYEK ORGIAJA

— A demokratikus rendőrség megalakulásakor szörnyü terhet kapott abban a *feljelentés-lavinában, mely a visszatérő lakosság részéről megindult.* Az osrom előtti, alatti közállapotok *melegágyai voltak a bünözésnek, a gazdátlanul elhagyott lakásokból, raktárakból szinte bűntudat nélkül tulajdonitották el az egyes ingóságokat.* Mikor a hazaszivárgók keresni kezdték holmijukat, a felduzzadt munkamennyiséggel az amugy is kezdeti nehézségekkel küzdő rendőrség csak nehezen tudott megbizkózni.

Két év alatt — ezt tárgyilagosan megállapithatjuk — gyökeresen megváltozott a helyzet és a rendőrség korszerü felszereléssel, rádiószolgálattal ellátva, a folyamatban lévő bünügyi nyomozás lebonyolitására tökéletesen alkalmas. Ha megkapja a kilátásba helyezett gepkocsikat is, hogy a nyomozásokat, kiszállásokat egyes esetekben meggyorsitsák, még komolyabb eredmények és ujabb fejlődés várható.

FŐLEG A BÜNÖZŐK?

— *A jelenleg folyamatban lévő bünügyek jelentékeny részét is a vagyon elleni büncselekmények teszik ki.* Ennek mélyebb okait kutatva, elsősorban a szociális körülményekben lehet megtalálni. *A jelentkező munkanélküliség is a gyengébb jellemeket a büncselekmények elkövetése, mint létfenntartási forrás felé tereli.*

— Kétségtelen az, hogy a gazdasági eltolódások megszünésével a kereseti és megélhetési viszonyok javulásával jelentős mértékben csokken a bünözések száma.

— Ami a bünözők személyét illeti: *a legkülönbözőbb kategóriákból kerülnek ki.* A gyakorlat azt mutatja, hogy egyetemet végzett egyén ugyanolyan hajlamos lehet primitiv büncselekmények elkövetésére, mint a szellemileg alacsony fokon álló egyén. — *A bünözők jelentékeny része a férfiak közül kerül ki. Ezt a körülményt a nő passziv társadalmi és gazdasági helyzete magyarázza. Egyik legerősebb forrása a bünözésnek az alkohol, különösen a testisértések elkövetésével kapcsolatban.*

JAVULÓ KÖZBIZTONSÁG

— A demokratikus rendőrség egyik főkötelessége, hogy *a modern büntetőjogi irányzatot kövesse,* mely a bűntettessel szemben minden esetben egyénisége szerint, az összes körülmények mérlegelésével kell, hogy eljárjon. Az ünnepekre hideg otthona felmelegitésére pár kilónyi szenet lopó nincstelen asszonnyal szemben pl. *egy feddés sokkal célravezetőbb, mint a bünözőkkel való összezárás.*

— *A közbiztonság egyébként egyre javul. A razziák megtisztitják Debrecent a beszivárgó bünözőktől.* Az elmult időkből fennmaradt aktahátrány fokozatosan feldolgozásra kerül a havi kb. 1000 akta ügyforgalom mellett. A közbiztonság egyre javul s meggyőződésem, hogy *a megélhetési viszonyok javulása, a szociális intézmények, a kultúrnivó emelése a bünözések számát erősen lecsökkenti.*

A FIATALKORUAK

— Külön ki kell térnem *a fiatalkoru bünözőkre, akiknek száma még mindig nagy. — Az utcán csavargó gyermekekben pedig a jövő bünözői rejtőznek.* Szeretet, szociális megértés, helyes iskolai nevelés fogja ezen a téren is a javulást meghozni.

— Bizom benne — fejezte be nyilatkozatát Kárpáti rendőrőrnagy, akinek irányitása mellett a bünügyi osztály rövid idő alatt komoly eredményeket ért el —, hogy a nyomozók állandó továbbképzésével, eszközeink tökéletesedésével a nyomozók áldozatos, fáradtságot nem kimélő munkája hamarosan meghozza az eredményt, amely a háború utáni társadalom erkölcsi képének teljes megváltozását fogja jelenteni.

Nehéz a hortobágyi tanító sorsa...

A Hortobágyon sokáig nem volt iskola. Csak 1940-ben létesitettek itt kisérleti iskolát s az is csak két évig működött. Most a demokratius kormányzat azonban súlyt helyez arra, hogy a legtávolabbi vidékekre is eljusson a magyar tanító. Éppen azért iskolát létesitettek 1945 szeptemberében a Hortobágyon is.

Amikor Nagy Jenő tanitó megkapta kinevezését a hortobágyi iskolához, maga hordta ki a padokat, maga szerelte fel Mátán az egyik szobában a „Tantermet" s ma már ott tart, hogy küzdelmes másfél év után otthont találnak a hortobágyi iskolásgyermekek.

Megtudjuk Nagy Jenő tanitótól, hogy mindössze 10 tanitványa van s négy elemi iskola és egy általános iskola képezi a hortobágyi „iskolaházat".

— Egy-egy osztályba — mondja Nagy Jenő — 1—2 gyermek jár. Reggel nyolc és kilenc között kezdődik a tanitás, mert a gyermekek 3—4 kilométerről járnak. Az órákat úgy osztottam be, hogy amikor az első elemivel foglalkozom, addig a többieknek „csendes foglalkozás" van. Ez azt jelenti, hogy ők addig számolnak, irnak vagy kézimunkáznak. Általában nagy akaraterővel rendelkező tanitványaim vannak. Ezeket a gyermekeket élvezet tanitani.

Elmondja a továbbiakban, hogy fája nincs az iskolának. A közeli kiserdőből szed délutánonként másnapra fát.. — Reggel aztán korán — fél 5 órakor — kel, hogy 8 órára rendben legyen a tanterem és meleg szoba várja a hidegben, esőben, sárban 3—4 kilométert gyalogló tanítványokat... Ebben az iskolában a tanitó *a „mindenes".* — Ő sepreget, takarit, fát vág, tanit...

— A gyermekek egyik része a nagy távolság miatt nem tud bejárni az iskolába. Ezekhez *a gyermekekhez én megyek ki délutánonként* és otthonukban tartom meg az órákat. A tanitványok szülei *mind hortobágyi juhászok, pásztorok.*

A fiatal tanitó sok-sok nehézséggel küzd meg a Hortobágyon. De aki hivatástudat mellett a gyermekek iránti szeretetből vállalta a tanitói sorsot, az büszkén állja a mostoha körülmények viszontagságait. — Nagy Jenő az a tanitó, aki örömmel végzi a sok nehézség dacára is munkáját.

A debreceni városi gazdasági vasút karácsonyfa ünnepélye

A Debrecen Városi Gazdasági Vasút igazgatósága kezdeményezésére a szállitó felek adakozásából többezer forint értékü karácsonyi ajándékot sikerült vásárolni, amelyből körülbelül 100 forint értékü cipő, ruha, fehérnemü, harisnya, kötött kabát stb. álló karácsonyi ajándékcsomagot osztottak ki a személyzet gyermekei között. Körülbelül 70 család részesült a kedves karácsonyi ajándékban. A mult nap bensőséges karácsonyfaünnepséget tartottak Az ünnepélyen az alkalmazottak teljes számban megjelentek. A ref. lelkész imája után *Csobai* László igazgató főmérnök, majd *Mészáros* Andor helyettes igazgató beszélt és kiosztották az ajándékokat. A karácsonyi meglepetést a munkások, alkalmazottak szónoka köszönte meg.

86 újabb vádlott a nagy árdrágitási perben

Részletesen beszámolt a *„Debreczen" Drávai* Imre és társai árdrágitási bünügyéről. Drávai és Major Mátyás jászladányi lakosok 86 ottani lakos megbizásából Biharmegye több községében 300 mázsa tengerit vásároltak a 30 forintos ár helyett 50—55 forintért mázsánként és ezt a tengerit Jászladányban már 80—85 forintért adták el. A debreceni uzsorabiróság Drávait és Majort 2—2 évi fegyházra itélte, *Pásztor* Sándor közvetitő 7 hónapi börtönt kapott, mig 1, 2, 3 havi fogházbüntetést és pénzbirságot kaptak az eladó gazdák. Most a nagy árdrágitási ügynek újabb felvonása következik: a *debreceni törvényszék megkeresésére a szolnoki biróság felelősségre vonja a 86 jászladányi vevőt,* akik drágán vették meg a tengerit és igy végül több mint 100 elitéltje lesz az árdrágitási ügynek.

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Fel akarom hivni a figyelmet egy nagyon aggályos jelentégre: az erdők pusztitására. Rendkivül siralmas a helyzet különösen azokon az erdőrészeken, amelyek a földreform során magántulajdonból kerültek az állami erdőgazdaság birtokába. Egyes lelkiismeretlen egyének ezeket az erdőterületeket szabad prédának tekintik, kivágják a legszebb fiatal fákat *kérdezés és fizetség nélkül. A nemzeti vagyon megmentése érdekében sürgős intézkedésre* volna szükség hogy meggátoljuk az amúgy is fában szegény vidékünk erdeinek további pusztulását. Felhivjuk erre a jelenségre az erdőhivatal figyelmét. *Aláirás*

Vándori Kiss Salappal köszön. Alföldi palota. tel.: 4-15.

„Méliusz" könyvkereskedés leltározás miatt december 27-től kezdve zárva. 1947. janár 2-án nyitunk.

Most jelent meg!
Csecsemő kelengyék 12.—
Kötőtű csodái — — 14.—
Főbizományos: Csillag könyvkereskedés, Piac u. 69.

Bélyegzők
Vésések, arany-, ezüst- és fémtárgyakba. Jelvények, zománctáblák
PAULO
Ratthyány u. 1. udvarban.

Boldog karácsonyi és újévi ünnepeket kivánok kedves megbizóinak BERÉNYI LAJOS vizvezeték szerelési vállalata, Kölcsei u. 21. — Szerelés, javitás szolid olcsó árban.

Jól bevezetett seprűüzem
9 q cirokkal, gépekkel felszerelve átadó cc. 35.000 forint értékben. Cim a kiadóban.

Képet, rajzot, aki szeret,
Kedves annak a szép keret.
S tudod-e szép keret hol van?
Csak a „Keretezőbolt"-ban.
Piac utca 89.

Egy. helyen
mindent
megvehet
Cipő,
Harisnya,
Kötöttáru,
Méteráru,
Rövidáru,
Női
Férfi
Gyermek konfekció
Uri-divat
Játékáru
Vidékre utánvét szállitunk.
Benyáts áruház

Vagyonadó, jövedelemtöbbletadó, termelői forgalmiadó lép életbe 1947-ben

Antos államtitkár nyilatkozik az új adókról

A pénzügyi kormányzat részéről több kijelentés hangzott el arról, hogy a stabilizációval kapcsolatban uj adónemeket léptetnek életbe. r. Antos István pénzügyi államtitkár a következőkben ismertette a tervezett uj adókat:

— A már készen álló rendelettervezet szerint egyéneknek, cégeknek, társulatiadó alá tartozó kereskedelmi társaságoknak 1947-től kezdődően vagyonadót kell fizetniök, amelynek alapja az adóköteles vagyon tiszta értéke lesz, illetve a saját tőke. A vagyon tiszta értékének a megállapításánál az ingatlanokat, a gazdasági üzemi tőkét, az ipari és kereskedelmi üzleti tőkét, a tőkevagyont és butoron, ruhán, könyvön és házi eszközön kivül minden más ingóvagyont veszünk számitásba. Az igazolt tőketartozásokat le lehet vonni. Vagyonadót csak akkor kell fizetni, ha az ilyképpen kiszámitott tiszta vagyon értéke 20.000 forintnál több.

— A vagyonadó kulcsa progressziv lesz: 3 ezreléknél kezdődik és 2 és fél százalékig fokozódik. Ezt a magasabb mértéket már csak a 20 millió forintot meghaladó értékü vagyonoknál alkalmazzák. Az adóköteles vagyonról február végéig kell bevallást adni.

— Uj adó lesz — az illetménytöbbletadó mintájára — a jövedelemtöbbletadó. Ezt az adót az alkalmazotti jövedelmen kivüleső bármily más jövedelem után kell fizetni, ha az havi 1000 forintot meghalad.

— A jövedelemtöbblet összegét mindig a megelőző félévben elért tiszta jövedelemnek egy hónapra eső átlagos összege alapján kell megállapitani. 1947-ben első izben az 1946 augusztus—decemberi hónapok tiszta jövedelme jön számitásba. A jövedelemtöbbletadó is már 1947-ben életbelép és az adó kivetése céljából a jövedelemről bejelentést kell tenni, azonban az adót a kivetés bevárása nélkül előre be kell fizetni.

— Uj rendelkezések lépnek életbe a forgalmiadó terén is. — 1947 január 1-től kezdve egy kiadandó uj rendelet háromféle forgalmiadót állapit meg: termelői forgalmiadót általános forgalmiadót és fényüzési forgalmiadót. Az uj rendelkezésekenek leglényegesebb intézkedése az, hogy az áruk előállitásával foglalkozó adóalanyok általános forgamiadó helyett jövőben termelői forgalmiadót fognak fizetni. A termelői forgalmiadónak a bevezetése a forgalmiadó rendszerét már közelebb viszi a forgalmiadóváltsag rendszeréhez

— *A termelői forgalmiadó* szociális szempontokból bérmunka végzése esetén nem a bármunkát végző iparos, hanem a megrendelő fogja fizetni. Ilyen szociális intézkedés az is, hogy a munkásbakancsok forgalmiadójának kulcsát 5 százalékra csökkenti a rendelet.

— *A kisiparosokra* vonatkozólag lényeges könnyítéseket állapitanak meg. A legfeljebb 2 segéddel dolgozó kisiparos az eddigi 10 százalék helyett 5 százalék forgalmiadót fog fizetni.

— *A nagy- és kiskereskedők* átmenetileg továbbra is fizetnek általános forgalmiadót, azonban a nagykereskedők és a nagyiparosok a jövőben adóközösségi átalányozás útján nem adózhatnak, mert azt csak a kiskereskedők és kisiparosok részére tartjuk fenn. A kisiparosokra vonatkozólag ezen a vonalon is további könnyitéseket léptetünk életbe. Ezeket a könnyitéseket egyéni átalányok esetén is biztositjuk a kisiparosság részére, azokon a helyken, ahol adóközösségek nem alakithatók.

— A fényüzési forgalmiadó tekintetében is lényeges intézkedéseket tartalmaznak az uj rendelkezések. A nem nemesitett belföldi bárány- és juhprémből készült szücsáruk mentesülnek a fényüzési forgalmiadó alól. Ellenben 30 százalék fényüzési forgalmiadó alá esnek a jövőben azok a luxusjellegü vendéglátóipari üzemek, amelyek tánc- vagy müsorengedéllyel rendelkeznek.

Örömmel fogadtuk üzeneteteket...!

A Ganz hajógyár munkásainak válasza a kisgazdapárti parasztképviselők üzenetére

A Független Kisgazda Párt parasztképviselői december 18-i értekezletükről üzenetet intéztek az ipari és bányamunkássághoz, amelyben elismeréssel adóznak annak a hősies erőfeszitésnek, amellyel rongyoskodva és éhezve helyreállították az üzemeket. A kisgazdapárti képviselők üzenetere a Ganz hajogyár munkásai válaszoltak:

Paraszt testvéreink! Mi, a Ganz hajógyár munkásságának vezetői nagy örömmel fogadtuk üzeneteteket, amelynek minden szavából a munkásosztály megbecsülése és a munkások és parasztok sorsközösségének megértése csendül ki. Meggyőződésünk, hogy hazánkat jelenlegi nehéz helyzetéből csak *a munkások, parasztok és dolgozó értelmiség szoros összefogása emélheti fel.* A magyar parasztság nagyrésze tudja azt, hogy útja a munkássággal közös. Üzenetetek is azt mutatja, hogy a Kisgazda Pártba tömörült parasztság is tisztában van ezzel. Reméljük, nem fogtok feleúton megállni, felismeritek azt, hogy nem lehet egyszerre a reakcióval és munkássággal szövetségben lenni. Választanotok kell, ha a reakcióval gyökeresen szakittok, az a felemelkedést és az általános jólétet fogja eredményezni. Ha erre nem lesztek képesek: akkor népünknek a rekació mérhetetlen nehézségeket fog még okozni. Mi, munkások, bizunk abban, hogy ti a demokráciát és a munkás-parasztszövetséget választjátok és igy közös munkával kiépitjük a dolgozó milliók, független, szabad és demokratikus Magyarországát.

Részt vett-e a férj a saját esküvőjén — eldöntötte a bíróság...

Mással ment-e az esküvőre a menyasszony?

Ritka érdekességü ügyben hozott most a magyar Kúria jogerős ítéletet, **Csukás** Endre autószerelő segéd, debreceni István út 3. sz. alatti lakos folytat már évek óta, 1941. évtől kezdve áldatlan hosszu pert felesége, **Csukás** Endréné **Ádám** Katalin ellen. **A házassága megsemmisitését kérte** és evégett indított pert: **Csukás Endre azt állitja, hogy a feleségével kötött esküvőn nem volt jelen: nélküle kötötték meg,** az ő neve alatt tulajdonképen **Bálint** József asztalossegéd volt az esküvön szereplő férj. Bálint József a per megindításakor meghalt, igy a koronatanu már nem tehette t perdöntő vallomást.

A per kapcsán megindult a vizsgálat közokirathamisitás miatt is, majd polgári útra terelödött az ügy és végül a házasság semmissé való nyilvánításában csúcsosodott ki az egész pereskedés.

UDVARLÁS UTÁN ESKÜVŐ TITOKBAN...

Csukás Endre hosszabb ideig udvarolt Ádám Katalinnak és az adatok szerint Ádám Katalin a házasságkötés előtt „gyürüs menyasszonya" volt Csukásnak. **Az esküvőt már nagy titokban tartották meg:** a vőlegény szülei ellenezték a házasságot. Az anyakönyvvezetőnél a vőlegény irataival a menyasszony járt el, ő tett meg minden előkészületet az esküvő megtartására. A vőlegény apja ugyanis ongyilkossággal fenyegetőzött amennyiben mégis megkötnék a házasságot, fiát kitagadással is fenyegette, de a fiatalok ragaszkodtak egymáshoz és szüleik ellenére is kitartottak házasságkötési akaratuk mellett. Igy tudták ezt az ismerősök köréből igen sokan.

KI VOLT A TANU...

A házasságkötésnél tanuképen **Molnár** Sándor és **Nagy** Ferenc debreceni lakosok szerepeltek. A tanuk egyike sem ismerte korábban sem a vőlegényt, sem a menyasszonyt. A két tanut közvetlen a szertartás előtt, az anyakönyvi hivatalban kérte fel tanunak a menyasszony.

Elsőnek a vőlegény nővére érdeklödött az anyakönyvi hivatalban, hogy tényleg megkötötték-e a házasságot. Amikor igenlő választ kapott, **azt a meglepő bejelentést tette, hogy a vőlegény nem is lehetett ott az esküvőn, mert abban az időpontban a testvére otthon tartózkodott.**

A vizsgálat megindult: 1941 január 30-án megjelent az ujdonsült férj az anyakönyvi hivatalban és ott **Csukás** jegyzőkönyvileg kijelentette, hogy a házasságkötésnél ő volt jelen, nem pedig a vőlegénypótló asztalos. Jelen volt akkor a fiatalasszony is... Később azonban, amikor már ő is pereskedni kezdett és közokirathamisitás miatt feljelentette feleségét, azt állitotta, hogy ezt csak a feleség, Ádám Katalin könyörgésére tette, **de most már ő is állitja, hogy nem volt jelen az esküvőjén. Ettől kezdve az ellentétes vallomások tömege következett.** Csukás Endre hol elismerte, hogy ő volt az esküvön, hol tagadta. Viszont a feleség, Csukásné Ádám Katalin is hol elismer, hol nem...

A TÉNYLEGES TANUK ÉS MEGHIVOTT TANUK...

A pereskedés során úgy a felperes férj, mint az alperes minden körülményre tanukat vonultatott fel, az egyik azt kivánta bizonyitani, hogy nem volt ott, az esküvön, az alperes asszonyka meg azt, hogy igenis Csukás Endre jelen volt az esküvőjén. A vőlegény kihallgattatta a két tanut: **Molnár** Sándort és **Nagy** Ferencet: **egyik sem ismerte fel Csukás Endrében azt, akinek az esküvőn asszisztáltak, tanuskodtak volna.**

A fiatalasszony viszont azt a két tanut vonultatta fel, akiket közösen kértek fel tanuknak a vőlegénnyel: **Varga** Gyulán és **Tóth** Vida Gáborné voltak ezek: akik viszont igazolták, hogy őket előzőleg közösen kérték fel tanunak, azonban az egyik tanu elkésett és nem kért volna fel olyan tanut az asszony a családrendes házassághoz, akit a vőlegény is ismer, aki a vőgénnyel: **Varga** Gyuláné és **Tóth** tak a késő tanukra és kért fel a menyasszony a helyiségben két uj tanut, mert sietni kellett a házasságkötéssel, nehogy a vőlegény apja gyanut fogjon és esetleg megakadályozza a házasságkötést.

AZ IRÁSSZAKÉRTŐ...

A per kapcsán irásszakértőt is hallgattak ki és a férj azt kivánta igazolni, hogy az anyakönyvben az aláirás nem az övé. Ez azonban nem volt döntő bizonyiték, sem a birói szemle, mert felmerülhetett az a gyanu is, hogy az esküvön izgalmában, esetleg sietségében elferdithette irását, régebbi aláirásai sem egyöntetüek, közöttük szembetünő eltérések mutatkoznak, döntő, szakvéleményt, megnyugtató adatot az irásszakértő sem adott.

ELDŐLT A PER...

A per most végre, közel hat évi pereskedés után eldőlt véglegesen. A törvényszék, majd a debreceni ítélőtábla foglalkozott a perrel. **A törvényszék, majd az Itélőtábla úgy találta, hogy Csukás Endre nem volt jelen az esküvőjén és felbontotta a házasságot.** Végső fokon a **Kúria** döntött. Itt dr. **Lévay** Zoltán ügyvéd, nemzetgyülési képviselő képviselte az alperes asszonyt, aki védte az igazát, hogy **Csukás Endre a férj, ő vett részt az esküvőn. A Kúria az asszonynak adott igazat: elutasította Csukás Endre keresetét a házasság semmissége megállapitása iránt és megállapította, hogy Csukás Endre Ádám Katalinnal házasságot akart kötni és kötött is,** az az állitása, hogy ő vele közösen az anyakönyvvezetőnél nem jelent meg és helyette csalárdul idegen férfi jelent meg az esküvőn, nem nyert beigazolást. **A felülvizsgálat kapcsán a Kúria az asszony bizonyitékait fogadta el és a férjet 500 forint perköltség megfizetésére kötelezte.**

A Kúria végitélete most pontot tett egy hosszú perre: a férj mégis részt vett a saját esküvőjén...

Rádiók
Orion, Philips, Standard és zenegépek: **MARCZI ISTVÁN** szaküzletében kaphatók, Bika trafikkal szemben.

Betegápolási cikkek és kötszerek legolcsóbb beszerzési helye
ORVOSI MÜSZERUZEM
Kórházberendező Rt. fiók, Vöröshadsereg útja 41. — Telefon: 132.

1946. október 15: DEBRECEN SZOMBATHELY
1946. november 4: SZEGED
1946. december 16: GYŐR
ÚJJÁÉPITÜNK!
MASZOVLET
Magyar—Szovjet Polgári Légiforgalmi Rt.
Budapest., V., Dorottya-utca 7.
Telefon: 180—990., 187—526, 386—183.

A Kisgazda Párt hirei

Kinizsi Torna Egylet karácsony első napján 5—10-ig táncdélutánt tart a Kisgazda Párt nagytermében, melyen B. Vattay Margit tánctanárnő volt növendékei találkoznak. Meghivók igényelhetők a Kinizsi TE helyiségében (Kisgazda Párt) egész nap. Karácsony másodnapján 5—8-ig össztánc.

Vidéki szervezetek figyelmébe! Az 1947. évi Független Népnaptárból, amely 200 oldal terjedelemben sok képpel és hasznos gazdacikkekkel jelent meg, már csak korlátolt számban lehet kapni. **Gyüjtsék össze a szükségletet és mielőbb küldjenek be érte a „Debreczen" kiadóhivatalához.**

A Kisgazda Párt debreceni szervezete decsztendő utolsó napján szilveszteri bált rendez a párthelyiség összes termeiben. Kitünő hangulatról a Független Ifjúság rendezősége gondoskodik. Nagysikerünek igérkező szilveszteri bál iránt városszerte hatalmas érdeklödés nyilvánul meg.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A Független Ifjúság vezetősége valamennyi tagjának boldog karácsonyt kiván.

A debreceni Ifjúsági Elnöki Tanács pénteken délután 3 órakor nagyon fontos ügyben ülést tart.

A Független Ifjúság könyvtára megnyilt. Könyvtári órák délelőtt 10—12-ig.

—o—

Közellátás

Liszt kiutalás. Felhivja a közélelmezési ügyosztály a füszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy f. hó 27-én, pénteken és 28-án, szombaton liszt kiutalás lesz, tehát utalványaik átvétele végett jelentkezzenek a közélelmezési ügyosztály hivatalos helyiségében. (Piac u. 28. I. em.)

Felhivom az összes jóléti intézményeket, hogy savanyúkáposzta szükségleteiket Csengeri Jenő Hatvan u. 65. sz. alatti nagykereskedőnél hivatalos áron beszerezhetik.

—xxXxx—

A közmunkák ujrainditásáért

A debreceni szakszervezetek felirattal éltek a szakszervezeti tanácshoz a debreceni közmunkák megszüntetése miatt. A felirat szerint a közmunkákra elegendő jelentkező volt. A felirat rámutat arra is, hogy a debreceni közmunkák közérdeket szolgálnak, többek között a kislakások épitését.

Borotva szappan 1.76. Örök tém borotvakészlet 7.80 10 pengével. Hajfesték 8 szinben 7.50. Pipereszappanok. Karácsonyi olcsó ajándékok nagy választékban
Héthy Illatszertár, Piac-u. 40. Hangya átjáró

Zománcozott tüzhelyek és háztartási ajándék cikkek nagy választékban. **Tóth Gyula** vasüzletében Városház épület.

Karácsonyfa díszek és játékok **Fülöp Lajos, Csapó-u. 35.**

KOCSIK teherjárművek, javitások, fényezések **RIESZ kocsigyár, Hatvan-utca 70 év óta.**

Ujévre pulovert, harisnyát legjobbat, legolcsóbbat dr. NÁGELNÉ-től vásároljon Piac utca 30. sz. alatti ékszerüzlet.

Tüzhely, zománcedény szekértengely és mindenféle vasáruk **Szabó Ferdinánd** vaskereskedés, Csapó utca 26.

A Nagytemplom nótája

Minden debreceni ember örömmel tekint a Nagytemplom felé, amióta a helyreállítási munkák ott ismét megindultak. Aki többször megfordult a munkások között, meghatva tapasztalja, hogy ott tulajdonképp szeretetmunka folyik, mert tudásának, szorgalmának és igyekezetének minden alkalmazott olyan tanújelét adja, mintha egy csapásoktól sujtott édesanya segitségére jöttek volna össze. És mostmár remélhető, hogy a hideg idő miatt előállható kényszerszünetet kivéve a teljes újjáépitésig nem fog megállani a munka.

Mikor az első kijavitási munkák 1945-ben megindultak, én is dolgoztam, mint önkéntes jelentkező, ingyenes kisegitő munkás. Csákánnyal bontottam ódon falat. Törmeléket lapátoltam. Maltert lendítettem csigán a magasba. Téglát hordtam kéz alá a kőmüveseknek.

Szünet idő alatt elbeszélgettünk egymás között kisegitő nők, férfiak és munkások.

— Ma van huszonöt éve, hogy ebben a templomban megeskü ltünk az én urammal — mondta az egyik asszony — és most férjem és két fiam elszakadva tőlem, ismeretlen helyen tartózkodik. *Önkéntes munkámat ajánlottam fel az Istennek, csakhogy még egyszer viszontláthassam őket.*

— Hadifogoly lett egyetlen fiam és én is azt hiszem, hogy imát mondok érte, amikor itt dolgozok, az Isten pedig visszavezérli hozzám — szólt egy szomorúszemü anya.

— Internálva van az uram — állt a beszélgetők közé egy fiatal nő — és csak azért fakad szivemből mindennap az ima, hogy omoljanak össze körülötte az alaptalan vádak.

Egy alkalommal nagy körben ültek a nők és állványkapcsokkal tisztogatták a még használható tégláról a maltert.

— Hát a Nagytemplom nótáját ismerik-e? — szólalt meg egy szorgalmaskezü néni.

— Nem, nem ismerjük. — volt mindenfelől a felelet.

— Ha akarják eldalolom. Tanulják meg maguk is.

— Halljuk, halljuk. — mondotta mindenki.

Egy pillanatra megdöbbentem, hogy az imádságtól szentelt falak között nótázás lesz. De már akkor felhangzott a dal:

Debrecennek közepébe'
A Nagytemplom összeégve.
Urasztali terítője
Szakadozott szemfedője.

Bús gerlicék odaszállnak,
Építgetni összeállnak.
Jönnek, jönnek egyre többen.
Egy s kilencszáznegyvenötben.

Lelketremegtető volt a dallam és e jelenet.

— Mi állunk itt össze építgetni és mi vagyunk a bús gerlicék — fejezte be beszédét a néni —, hiszen mindnyájunknak van most valami bánata.

Aki ott dolgozott, mindenkinek az volt a vágyakozása, hogy a teljesen készen álló, újjáépitett Nagytemplomban imádkozhasson és énekelhessen majd egyszer. De azt is tudtuk és éreztük mindnyájan, hogy bárhol fog egykor porladozni testünk, lelkünk, mint fehér galamb szárnyalása, mindenkor visszatér a Nagytemplom magas boltívei alá, ahányszor hittel telitett piros szivek megnyilatkozásaképpen, bizakodással felzeng benne az ősi zsoltár: „Te benned bíztunk eleitől fogva..."

KOVÁCS ISTVÁN

1945-ben 6275 ügydarab, 1946-ban 14815 bűnügyi ügydarab...

A lopások 45 százaléka a kideritetlen — Emelkedik az árdrágitások száma

A debreceni ügyészségi iktatóhivatal mindig eleven, őszinte tükörképe az általános helyzetnek. Itt kerül iktatásra minden bünügy, amely az igazságügyi hatóságokat foglalkoztatja és innen kerül a különböző bírói fórumok elé minden ügydarab elintézésre: vádemelésre, vádelejtésre, megszüntetésre, avagy fótárgyalásra. Az ügyészségi iktató évről-évre számszerüleg is kimutatja, hogy mennyi ügydarab érkezett be az év folyamán, melyik ügy milyen büncselekményt takar, melyik ágazatban van emelkedés, vagy csökkenés. Ilyenkor év végén érdemes az iktató adatait átvizsgálni, összehasonlitani más évek adataival és a tanulságokat, különbségeket kiértékelni.

HATALMAS EMELKEDÉS...

Az első adat: erősen emelkedett a bünügyi forgalom. 1945-ben az egész év folyamán 6275 ügydarabot iktatott az államügyészség: ebben az évben, 1946-ban még 14 nap van hátra és máris 14.896 az ügydarabok száma, vagyis az év végéig feltétlenül eléri, sőt meghaladja a 15 ezres számot. Vagyis egy év alatt mégegyszer annyi, több, mint a duplája a mult évinek a beérkezett bünügyi akta. Az emelkedés akkor is szembetünő és szinte egyedülállónak tünik fel, ha megnézzük évekre visszamenőleg az ügydarabok számát: öt évre visszamenőleg soha nem volt több az államügyészséghez beérkezett ügydarabok száma 6—7 ezernél.

AZ EMELKEDÉS OKA: SOK A LOPÁS, RABLÁS

Ha megnézzük ágazatonkint az ügydarabokat, akkor azonnal megállapitható, mi is okozza elsősorban a nagymérvü, 100 százalékos emelkedést. **Elsősorban az, hogy igen nagy mértékben emelkedett a lopások és rablások száma,** sőt a beérkezett ügydarabok legnagyobb hányada a lopás. **Meglazult a magántulajdon szentsége, meglazult az enyém-tied fogalma,** egyre emelkedik a lopások és erőszakos rablások száma. És még egy olyan adat, amely meggondolásra késztető és figyelmeztető: **igen sok a kideritetlen bünügyek száma: különösen a lopásoknál,** ahol általában a beérkezett ügydaraboknál a 40—45 százalék kideritetlen marad.

EMELKEDIK

AZ ÁRDRÁGITÁSOK SZÁMA

A mult évben jóformán egy árdrágitási ügy sem szerepelt az államügyészségen: az inflációs időkben nem igen törődtek, nem igen üldözték az árdrágitást. A forint bevezetése óta újból feltünt az árdrágitás, **az év két utolsó hónapjában, novemberben és decemberben már igen sok árdrágitási ügy került feljelentés formájában az államügyészséghez,** erősen emelkedő vonalat mutat az árdrágitási ügyek száma, elérte, sőt meghaladja az 1943—44. évi adatokat is. Uj büncselekmény, amely ezernél több ügydarabot jelent: **a közellátási büncselekmény,** amely a beszolgáltatással áll összefüggésben.

AMI ÁLLANDÓ...

Érdekes a megfigyelésre és felemlitésre, hogy több büncselekmény száma az ügydarabok tanulsága, bizonysága szerint évről évre szinte állandó, alig változik. Ilyen a csalás, sikkasztás, zsarolás, magánlaksértés, vagyis évről évre körülbelül ugyanannyian csalnak, sikkasztanak, zsarolnak. **Nem változott a mult évekhez viszonyitva az öngyilkosságok száma,** sőt az öngyilkosságoknál évről évre a kötél vezet... Ellenben emelkedett az erőszakos halálesetnél a gyilkosság, szándékos emberölés, a gondatlanságból okozott emberölés, a halált okozó súlyos testi sértés.

A B-LISTA...

Az államügyészségen az ügydarabok száma duplájára emelkedett. 15 ezer ebben az évben, 6200 a mult évben. Ennek ellenére az ügyeket jóval kevesebb tisztviselő végzi el, a B-lista itt is müködött, 11 tisztviselő helyett 7 dolgozik most, igy érthető, ha tul vannak terhelve munkával. **Azonban a tisztviselők legnagyobb dicsérete, hogy a duplájára halmozódott munkát lelkiismeretesen és pontosan végzik el és végig, az igazságszolgáltatás minden fórumán kevesebb ember sokkal több munkateljesitményt nyujt.**

Tisztújitás lesz a Kereskedő Társulatnál

Debrecen kereskedő társadalmát hetek óta foglalkoztatja a Kereskedő Társulatnál vasárnap megtartandó közgyülés, amelyen a tisztújitásokat ejtik meg. Általános a feltogás, hogy a választások során a jövőre is biztositsák a Társulatnál azt az egységet, amely eddig az érdekképviselet nagy céljainak megfelelt.

Ez a gondolat lebegett Debrecen komoly kereskedői körében, amikor a választásra kerülők listáját összeállitotta. Ezen elgondolásnak megfelelően olyan egyéniségeket kivánnak az egyes polcokra emelni, akik nemcsak nevet adnak a pozicióknak, hanem a kereskedelem érdekeinek megfelelő tetterős munkát. A Kereskedő Társulat kebeléből a politikát eddig is kikapcsolták. Csak a kereskedelem szempontjai jöhetnek számitásba a jövőben is. Mindennemü párt elgondolásokat kikapcsol a közvélemény ennek a nagymultú kereskedelmi intézménynek belső életéből s ennek a célnak megfelelően folynak a tárgyalások a jelölések megejtésére. — A jelöltek névsora még nem végleges, azonban városszerte ezek a nevek vannak forgalomban:

Az elnöki állásra *Kardos* Zoltán, az ügyvezető-elnöki állásra *Leitner* Jenő ezidőszerinti alelnökről van szó.

A két alelnöki állás betöltésénél a következők nevelt kombinálják: *Bohátka* László, *Berki* József, *Fáy* Árpád, *Fürst* László, *Bertók* Lajos dr., *Gulyás* Endre, *Kiss* B. Jenő, *Kovács* Lajos, *Horváth* Miklós, *Vojth* Simon.

A kereskedők között elterjedt hirek szerint a közhangulat egységessége kizárja a választási harcot, mert a komoly elemek felfogását általában osztják, — hogy a Társulat életében a békés alkotó munkára van szükség.

Egy regény a sok közül...

19 éves özvegy, aki sohasem látta férjét

Távházassággal kezdődött...

Özv. Makkai Jánosné, aki még néhány hónapja töltötte be a 19-ik esztendejét életének, pár évvel ezelőtt ott állt az anyakönyvvezető előtt kicsit mosolyogva, kicsit meghatottan. A groteszk, fájdalmasan fonák szertartásban egy valahol, **többszáz kilométer távolságban, rideg katonai irodában** felvett jegyzőkönyv thelyettesitette **a vőlegényt. Azt a vőlegényt, akit sohasem látott,** néhány levelen **és egy fényképen keresztül ismert meg.**

Nem mindennapi romantika aranyfonala húzódott meg özv. Makkai Jánosné házasságkötése mögött, amint azt Bathyány-utcai lakásán elbeszéli:

— Mint betegápoló kerültem a Jancsi édesanyjához. Kedves, finom idős nénike volt, aki betegágyán valami mély rajongással beszélt állandóan fiáról. Apró epizódokat beszélt el gyermekkorából, férfiéletéből és ezekből a történetekből egy kicsit az anya szeretetteljes látásán keresztül is egy nagyon rendes, emberien gondolkozó férfi jelleme bontakozott ki. Nem tudom, hogy rólam mikot irt a szegény magános öregasszony, de Jancsi egyik köszönő levelet a másik után küdte, amiért az anyja mellett vagyok, egy napon pedig levélben megkérte kezemet. „Amit édesanyám irt magáról, azon keresztül nagyon megszerettem — irta — és számomra végtelen nyugalom lenne, ha tudnám, hogy a feleségem van mellette, aki nem hagyja el semmilyen körülmények között..." Megmutattam a levelet a mamának, aki sirva kérte, hogy szerezzem meg ezt az örömöt neki...

— Igy történt... Egy napon azzal léptem ki az anyakönyvi hivatalból, hogy feleség vagyok, de férjemet még sohasem láttam. 1945 tavaszán meghalt az anyósom, a férjemről pedig 1944 nyara óta nem hallottam hirt. Két héttel ezelőtt jött meg az értesités, hogy 1944 őszén meghalt várhatóan.

Kicsit elönti szemét a könny, kifényesíti tekintetét a kegyelet, aztán arról beszél, hogy eddig Hajdúszováton élt rokonainál anyósa halála óta, most bejött Debrecenbe, dolgozni akar, állást keres.

Még nincs húsz éves és átélt egy különös regényt, amihez hasonlókat csak a nagy szerző, az élet irhat, egy különös, viharos emberöltő alatt.

A MAV forgalmi csoport karácsonyi ünnepélye

Tegnap délben a Máv. Pályaudvar egyik épületrészében felemelően szép karácsonyi ünnepélyt rendezett a debreceni Máv forgalmi csoportja. A termet zsúfolásig megtöltötte a vasutasság. Ott voltak a családtagok és több, mint 400 gyerek. A terem egyik sarkában hatalmas, mennyezetig érő feldiszitett karácsonyfa állott.

Mennyből az angyal... és más karácsonyi énekek eléneklése után G. Kovács Imre a vasutas szakszervezet elnöke tartott szép beszédet. Kiemelte, hogy ez a karácsony figyelmeztet bennünket arra, hogy szeressük az Urat. Az utóbbi időben nagyon eltértünk Tőle... Hangsúlyozta, hogy szeressük az Istent, szeressük a magyarságot, szeressük Hazánkat, mert csak kéz a kézben tudjuk felépiteni országunkat!

Ezután Nagy István titkár olvasta fel a karácsonyi szeretetcsomaggal megajándékozott munkások neveit. **Közel 2—300 vasutas kapott ajándékot.** Ezuttal osztották ki a svájci vasutasság szeretetadományát is. Nagy István zárószava után a zenekar Tőzsér Imre vezénylésével a Himnuszt játszotta el, majd a nagy karácsonyfáról minden kisgyermek cukrot kapott.

Kisipari nyersanyag utalványok

Az Anyag- és Árhivatal az irányitott gazdálkodás alá vont vasáruk kézműiparosok részére történő kiszolgáltatására 1947. **január 1-től utalványrendszert léptet életbe.** Varga István államtitkár az Anyag- és Árhivatal elnöke átadta a kereskedelem és iparkamarának a kisipar nyersanyagellátására szolgáló első utalványokat, amelyeket a kamarák a kerületükbe tartozó ipartestületek között a vasfeldolgozó iparosok számára megfelelően osztanak szét. Az utalványok sodronyszeg, huzal, hidegen és melegen hengerelt abroncsacél, horganyozott és hengerelt vaslemez vásárlására jogositanak. A felsorolt zárolt tárgyakat január 1-től kezdve a vaskereskedők csupán a most kiadott utalvány ellenében szolgáltathatják ki.

Beleznay István 25 éves színészi jubileumát

ünneplik február hó 2-án. A negyedszázados művészi pályafutás jubileumát a Csokonai Színház társulata nagy gonddal készíti elő és országos keretet ad annak egyrészt a fővárosi vendégszereplők részvételével megvalósitásra kerülő értékes programm, másrészt a Színész Szakszervezet központi kiküldöttjének és a kultuszminisztérium megbizottjának megjelenése.

Beleznay István negyedszázados művészi pályája szinte minden fontosabb állomásával Debrecenhez fűződik. Azóta, hogy az 1922 január első napjaiban az Országos Színészegyesület Színésziskolájának padjai közül leszerződtette Kardoss Géza direktor a Csokonai Színház bonvivánjává, február hó 2-án a „Ju-shi"-ban történt első szinpadra lépésétől napjainkig itt zajlott le egy értékes, szép, sikerekben gazdag művészpálya a debreceni közönség előtt. 21 éves korában már förendezője a debreceni szinháznak, 1924-ben itt kötházasságot a közönség másik kedvencével Kováts Terussal. Ezután jöttek szerződések más városokba, Ungvár, Prága, ismét Debrecen, Kecskemét, Pécs, aztán újra visszakanyarodik ez az érdekes művészpálya Debrecenhez, majd Budapest jön: a Magyar Színház, Pódium kabaré...

1939-ben lesz színigazgató Beleznay István és 1942-ben már a Csokonai Színház igazgatója: tele a szinpad áhitatos szeretetével, lendületével, nagyvonalú tervekkel. Megcsinálja az első fővárositól függetlenitett müsorú vidéki szinházat összemutatók sorozatával, 1944-ben életre hivja a vidéken egyedülálló Irodalmi Kamaraszinházat.

25 év lobogott el a rivaldafényben Beleznay István életéből mérhetetlen munkabirással, rajongó álmokkal, müvészi hittel, a magyar színészet iránti hüséggel.

MEGAFON
MAYER EMIL cég
Bathyány-utca 5., Kossuth-utca 13.
Telefon: 380.

Bársony Ilona és Angyal Nagy Gyula operaház művészei ma este 7 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében

Lehár- és Strauss-műveket énekelnek, melyet a Máv. 60 tagú szimfónikus zenekara kisér, közreműködnek még egyfelvonásos vígjátékkal, villámtréfákkal a Máv. mükedvelők csoportja. Tánczenét a Máv. 12 tagú jazz-zenekara szolgáltatja. Müsor ára 3—4 forint, Máv. alkalmazottaknak 2.50—3.50 forint, pénztárnál rendes árak.
FÜTÖTT TEREM! Jegyelővétel az Arany Bika halljában kapható. Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség. BÜFFÉ!

Ha a bakter, nem bakter, mégis bakter a bakter

Téli időben a vasúti pályaőr felelősségteljes szolgálatát ő hallnicsizmában pompás subában, báránybélésű sapkában, vastag kesztyűvel felszerelten látja el. A felszerelés praktikus, de emellett ez emeli tekintélyét kifelé és befelé, a család felé, de a szomszédok felé is. Büszke is a pályaőr, a köznyelven ismert „bakter" a tudására és a vasúti megbízatására.

Sok csinja-binja van a bakter mesterségnek. Szép, jó és egészséges hivatal. Csak a **téli zivataros hóförgeteg** ne tombolna olyan fárasztó hevesen — és a síró drótok ne vinnyogónának a szélben éjjelente az őrház tetőn.

Bizony a bakternek ilyen kemény időben is fogadni kell a vonatot és a szabad jelzéssel kell életjelt adnia magáról. „Szabad" a pálya, a pálya jókarban van, a vonat közlekedését semmi sem akadályozza. Ezt jelenti a zöld tárcsa kitűzése. Ezt tudomásul veszi a mozdonyvezető úr is, a vonatvezető úr is.

A baj ám ottan van, hogy a vasúti jelzési utasítás nem írja elő pontosan, hogy a közlekedő vonatot a pályaőrnek személyesen kell a kijelölt helyen fogadni. Az egyszeri pályaőr úgy gondolta, hogy a hóviharos éjszakában elég egyizben kiállani a placra, nem kell minden vonatnál placcolni és várni 5—10 perces késéssel a vaszörnyeteget.

Jogi érzéke elkanyarodott a szabálytól és bölcseletével így oldotta meg a kényes kérdést.

Úgy a késő esteli órák egyikén, a jelzőtárcsáját gyakorlott mozdulatával belenyomta a hóbuckába, erre rápenderítette irgalmatlan méretű subáját. Meghízlalta tengeri szárral az üres tért, derékba csatolta a durrantyú szelencét tartó derékövet. Tetejébe nyomta a baktersapkát, amelyet megcsömöszölt szénával, a suba ujjait kiformulázta széna és szalmaaprólékkal. Akkurátusan baktertesthez álló formát gyurt a holt holmikból. Jutott gazdaságosan a tengerigóréból, szénából, szalmából mindenfelé.

A vonat fogadására a kijelölt helyen, a hófehér éjszakában, készen állott a délceg bakter. A zöldfényű jelzőlámpát oda erősítette az álbakter derékövére.

Jöttek-mentek a vonatok az előrehaladt éjszakai időben, nincs itt hiba.

De egy hiba mégis csúszott a számításba.

Az élénk szemű pályafenntartási mérnök éjjeli vonal ellenőrzési szolgálatot tartott a tehervonat mozdonyán. Szemével ő is nézte, a mozdony lámpájának sugárkévéje is mohón kutatta a pályát. Tudta a mérnök, milyen távolságokban és hol kell várnia a pályaőrnek a vonatot. Éppen akkor haladt el az álbakter előtt, amikor a nyugtalan szél oldalra forgatta szalmaemberünket.

Most már az események nem kívánt gyors tempóban követték egymást. Gyorsabban a szélvihar sebességénél.

„Egy hosszú fütty", majd „három rövid fütty gyors egymásután" volt hallható. A vonat megállott.

A leszállók felkutatták a bakert, aki oldalra dült helyzetéből nem akart talpra állani. Hiányzott belőle az élet. Mi ez? Ember? Bakter? Itt felejtett szobortöredék fekete és fehér márvány keveréke? Felöltözött síremlék a hótengerben? Nézegették, markolászó kézzel tapogatták, mint egy indiai maharadzsát, aki turbánja mögé rejtegeti titkát. Ah, nem szobortöredék ez, sem síremlék, hanem egy hat mázsányi mozsaras ágyú súlyát túlhaladó juhászbunda. Ennek a felét a havat uzsályszerűen védve — fedi: másik felét pedig egy-egy el-el siető viharfalka noszogatja és falja és nyeli és repítgeti és forgatja.

A holt bakter után egy élő bakter jelent meg az őrház ajtójában, kecmergő lengőben.

A nők jellemét arcukról nehéz meghatározni. Nagy feladat. De ennek az igazi, az élő bakternek feldult arcából belső tusáját megállapítani, a torbonborz fejbe rajzolt két fényponton kívül az álnokság mérvét mérlegelni, nem álliott módjában a mérnöknek sem. Mérnökünk már nem volt kíváncsi a hebegő védőbeszéd tartamára, mivel már azon gondolkodott, hogy hánypengős büntetést szózon ennek az élelmesen fifikus bakternek nyakába.

A történtek után tehervonatunk búsan folytatta útját, tovább rótta az elnyelő távolságot a sötét éjszakában, hogy a többi baktert is felzavarja békés nyugalmából.

BARTA ALADÁR

Megoldásra vár a szegénygondozás problémája Debrecenben

A megoldásra váró kérdéseink sorában debreceni viszonylatban egyik legsürgetőbb a szegénygondozás problémája. **A debreceni utcák hemzsegnek a koldusoktól.** Pénteki napon **egy-egy üzletbe több mint száz könyöradományt kérő állít be.** A lakosság nem állapíthatja meg, ki ezek közül a valóban rászorult, beteg, elesett, nyomorék egyén és ki az álkoldus, aki a közönség csekély filléreit is elveszi az igazi elesettektől.

A koldusok elszaporodásának számos oka van. **Nagyrészük vidékről jött be Debrecenbe és ezeket a vonatkozó rendelkezések értelmében községünknek kellene eltartani.** Ha a kolduskérdést rendezik Debrecenben, **a jelenleg itt élő utcai koldusok 50 százalékát visszatoloncolják illetőségi helyére.** Növelte a koldusok számát az is, hogy míg évekkel ezelőtt a városi szegényházban 300, a református Lipótály szegényházban 100, a katolikus szegényházban mintegy 20 szegényt tudtak elhelyezni, addig ma az utóbbi kettő a légitámadások óta romokban hever s a városi szegényház — mely jelentős és egyre szélesebb szociális programmot megvalósító munkát fejt ki a szegénygondozás terén — ma 200 szegényt gondoz. Pedig itt még kb. 80—100 szegényt el tudnak helyezni, első teendő volna a debreceni illetőségű, valóban munkaképtelen utcai koldusokat, elesett idősebb embereket elhelyezni a városi szegényházban. A város ezidőszerint a szegényház fenntartásán kívül kb. 400 embert segélyez 15—25 forinttal havonta.

Debrecen 1935-ben úgy, ahogy rendezte a kolduskérdést, amikor önkéntes felajánlásból rendelkezésre álló évi 70.000 pengőből rendszeresen kiutalta a kéregetőknek azt az összeget, mely életük tengetéséhez éppen elegendő volt. **Első teendő lenne megállapítani és felállítani a szegények kalauzterét, ami megkönnyítené a ma 2—3 heti vizsgálat után kiadásra kerülő szegénységi bizonyítvány kiállítását, de az időnként érkező jelentősebb adományok társulati akciók során is lehetővé tenné, hogy a valóban arra rászorultak kapják ezeket az összegeket.** Alapot lehetne teremteni, ha köteleznék esetleg városi tanácsi határozattal az utóbbi időben túltengő táncmulatságok rendezőit a szegényalap részére bizonyos összeg leadására. Valószínűleg az egyes adóközösségek sem zárkóznak el havi méltányos összegek megajánlásától. A gazdasági helyzet további javulásával esetleg ezt ki lehet oda építeni, hogy az egyes társadalmi rétegek ellássák a maguk munkaképtelenjeit, elaggott szegényeit. Idővel ezen a vonalon sor kerülhet pl. az elaggott iparosok és kereskedők otthonának felállítására s ebbe az akcióba bele lehetne vonni egyrészt az Országos Társadalombiztosító Intézetet, másrészt az egyesületeket.

A szegénygondozás kérdése sürgetően várja a megoldást Debrecenben. A hatóságok, társadalmi egyesületek és érdekképviseletek összefogásával bizonyosra vehető, hogy sikerül ezen a téren is rövid idő alatt jelentős eredményeket elérni.

A tanyai iskolák problémája

Debrecen óriási határában 35—40 tanyai áll. elemi népiskola terjesztené a kultúrát iskolánként 2—4 tanerővel — ha tudná. Az egy ordódi iskolát kivéve azonban második tanítói lakás nincs. Hol lakjon tehát a második, harmadik, negyedik tanító? Ráköltözzön a családos, egy-két szobás kollégára? Tanyán nincs lakástörvény. Mi történik tehát az itt szükséges tanerőkkel? Miután lakást nem kapnak, elmennek más vidékre.

Súlyos hiányosság, hogy az eredményes, sokat ígérő tanított többtermelés elérését célzó gazdasági gyakorlóterület nincs meg a tanyai iskolák nagyrészénél, pedig az újabb népiskolai törvény heti 3 órát ír elő ezen a címen egyes osztályokban. 1000 öl bekerített konyhakertet és 3—5 kat. hold gyakorlóterületet is követel a törvény az iskolafenntartó városi, intézményektől. Ezzel szemben mi a helyzet? A helyi Földigénylő Bizottság elvette, kimérve több tanyai iskolától ezt a gyakorlati oktatást szolgáló területet azzal az indokolással, hogy **erre vonatkozólag nem talál a törvényben az iskolákra kivételt. Viszont egyik helyen meghagyták, másiknál kiosztották a gyakorlóterületet, tehát következetes, egységes felfogást nem találunk e kérdésben. A halápi központi iskola gyakorlóterületét pl. kimérték, ellenben meghagyták a pipóhegyi, állóhegyi, hármashegyi iskolákét.**

Fordítsuk meg a tételt. Ha nincs benne a földbirtokrendező törvényben a tanyai iskolák mentesítése, az sem lehet benne, hogy vegyük el a világtól, a kultúrától elzárt, valódi misszionáriusként működő tanyai tanítótól még a tenyérnyi, házi szükségletére való konyhakertet is. Ez nem demokrácia! Tessék csak idekinn, a tanyák egyhangú, sivár világában csak egy évtizedet eltölteni és a szomszédoktól venni, kérni, kunyorálni zöldséget, terményt, a mai bőséges, **próbarendőri fizetést sem elérő tanítói díjazás mellett, majd akkor másként magyarázzák a vonatkozó törvényt.**

A tanyai központ igazgatóság megfellebbezte a gyakorló területek elvételét, az Országos Földrendező tanács utasította a helyi, alája rendelt Földrendező Bizottságot, hogy további rendelkezésig vagy adja vissza a régi gyakorló területet, vagy mérjen ki helyette mást.

A Földigénylő Bizottság reméljük most már sürgősen végrehajtja feletes hatóságának azt a rendelkezését, ami által nemcsak egy sérelmes helyzetet szüntet meg, de lehetővé teszi a többtermelésünk, mezőgazdasági szakismeretünk fejlesztése szempontjából egyáltalán nem közömbös gazdasági gyakorlati oktatás megvalósítását a debreceni tanyai iskolákban.

Meghalt Mándy Bertalan

Mándi Mándy Bertalan nyug. MÁV h. igazgató, a nyugalmazott MÁV főtisztviselők egyesületének elnöke 88. életévében elhunyt. Mándy Bertalant sokan ismerték, tisztelték Debrecenben, halálának hírét sokan fogadták részvéttel U. Mándy Margit tanárnő, énekművésznő apját gyászolja az elhunytban.

Aramkorlátozás január 1-től két hétig

Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy **1947. évi január hó 1-én éjjel 12 órától cca 14 napig csak erősen korlátozva fogunk áramot szolgáltatni.** Szükségessé teszi ezt az üzemben levő **kazánok halaszthatatlan tisztítása és javítása, valamint az, hogy tartalék kazánjaink bombasérülés miatt még üzemen kívül vannak.**

A korlátozás miatt **tilos minden reklám és luxusvilágítás, kirakat és bejárati világítás.** A motorikus üzemeket 1 lóerőtől a fenti időre kikapcsoljuk, emiatt kérjük, hogy minden villanymotorral dolgozó üzem a megkezdett munkáját december hó 29-én estig fejezze be, mert a motorok kikapcsolását már december 30-án és 31-én végrehajtjuk.

Az utcai közvilágítás **lámpagyujtástól 22 óráig lesz bekapcsolva.** A villamos vasút csökkentett számú kocsikkal fog közlekedni.

Világítási Vállalat.

A külföld nagy könyvadományai a kollégiumi könyvtárnak

A debreceni Kollégium országoshírű könyvtára a világháború előtt jelentékeny összegeket fordított külföldi értékes irodalmi és tudományos művek megszerzésére. A háborús évek alatt külföldi összeköttetéseitől el volt zárva s nem tudott lépést tartani az elmult 5—6 esztendő könyvtermésének megismerésével sem. Anyagi helyzete is nagyot romlott. A drága külföldi kiadványok megvásárlása szinte lehetetlenné vált.

A kollégiumi könyvtár évszázados külföldi kapcsolata révén sikerült tudományos körök és testületek figyelmét felhívni a nehézségekre. A külföld készségesen állott a közművelődés szolgálatában álló könyvtár rendelkezésére s úgy Anglia, mint Amerika, valamint Svájc és a Szovjetunió irodalmi és tudományos testületei jelentős könyvadományokkal gyarapították a könyvgyüjteményt. Az Egyesült Államokból az Information Service, a londoni British Counell, a svájci segélybizottság a nemzetközi szolidaritás alapján nagyszerű könyvadományokat juttattak Debrecenbe. A megküldött könyvek száma többszáz darab, a teológia, filozófia, szépirodalom és kultúrtörténet körébe vágó értékes művek, amelyek lehetővé teszik a könyvtár látogatóinak, hogy tájékozódást szerezzenek a nyugati országok 1940—1946. év szellemi irányáról.

A Szovjetunió szellemi életével most indult meg az összeköttetés. A nagy orosz birodalom spirituális világa is megértő módon támogatja a kollégiumi könyvtár törekvéseit. Eddig is sok értékes mű érkezett a könyvtárba. Tolstoj, Gogoly, Puskin és más klasszikusok eredeti munkáin kívül számos irodalmi és külpolitikai folyóirat, valamint történelmi munka jutott Debrecenbe. Igen érdekesek az orosz gyermek meséskönyvek és ifjúsági iratok, amelyek szép nyomdai kiállításukkal jelentek meg és a nyugati államok könyvkiadványainak árához viszonyítva nagyon olcsók.

A kollégiumi könyvtár forgalma hatalmas arányokban nőtt meg. Debrecenben a háború utáni időkben igen sok magánkönyvgyüjtemény elpusztult s így a könyvtárak volt tulajdonosai, tanárok, tudósok és az irodalmat, tudományt kedvelők nagy száma a kollégiumi könyvtár olvasó és munkatermét használja fel szellemi szükségleteinek kielégítésére. A könyvtárban ezidőszerint több mint 350 ezer kötet értékes mű és folyóirat áll rendelkezésre.

80 házasságkötés karácsony előtt

14 éves menyasszonytól 70 éves vőlegényig váltakoztak a házasulandók

Az idei Karácsony békés hangulata éreztette hatását jóelőre minden vonalon. Valósággal házasodási hullám keletkezett Debrecenben. Nyolcvan házasságkötés történt Karácsony előtt.

Az anyakönyvi hivatalban a „házasságkötési ügyosztályon" *Dávid* Erzsébet anyakönyvvezető helyettes elmondja, hogy *13 éve van az anyakönyvi hivatalban, de emlékezete óta ilyen sokan nem kötöttek Karácsony előtt* házasságot, mint az elmult napokban.

— Nyolcvan házasságkötés történt — kapjuk a felvilágosítást. — Két napig éjjel-nappal nem csináltunk más, csak a házasságkötéssel járó adminisztrációkat végeztük. Érdekesség, hogy *a házasulandók között akadt egy 14 éves menyasszony is.* Dózsa Erzsébetnek hívják és a Pályaudvaron lakik. Férje Koczka Antal villamos kalauz Teleki-u. 28. szám alatti lakos. De nemcsak korai fiatalok, hanem késői „fiatalok" is házasodtak. *Volt egy 70 éves vőlegény,* Gulyás János MÁV nyugdíjas, Csendes-u. 6. szám alatti lakos. Menyasszonya Bakos Mária 60 éves.

Megtudjuk még, hogy a karácsony *előtti 80 házasulandó pár között 21 egyén volt olyan, aki elvált vagy özvegy.* Feltűnően sok fiatalkorú köt házasságot. A háború utáni első békésebb Karácsony megtette hatását az emberi szívekben...

HIRDETMÉNY.

A tudomásomra hozott panaszok folytán figyelmeztetem a város érdekelt lakosságát, hogy a fuvarosok járművein a szabályszerű, olvasható és szembetűnő *névtáblák* alkalmazása kötelező és ennek elmulasztása kihágási büntetés alá esik. Figyelmeztetem továbbá az érdekelteket arra is, hogy iparjogosítvány nélkül keresetszerüleg fuvarozni tilos és büntetendő cselekményt képez. Hasonlóképpen tilos a jogosított fuvarosoknak is a kijelölt fuvaros állomáshelyeken kívül másutt közterületet fuvarvállalás céljából igénybe venni. A fenti szabálytalanságok ellenőrzését a rendőrhatóság rendszeres razziák utján, a helyi Kisfuvarosok Szakszervezetének megbízott ellenőreivel karöltve legszigorubban ellenőrizni fogja és a vétkesekkel szemben a kihágási eljárást minden esetben folyamatba teszi.

Helyettes polgármester.

Kellemes ünnepeket kíván kedves vevőinek és megrendelőinek
Berzéki
Piac utca 33. szám.

A Debreceni Hajlított Bútorgyár és Fakereskedelmi Rt. gyártmányai kiváló minőségűek, szép kivitelben készülnek és olcsók.
Eladás és központi iroda: Piac-u. 32.

Alföldi Takarékpénztár
DEBRECENBEN
a
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
fiókintézete.
Betéteket legelőnyösebben gyümölcsözteti.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Szolgálata előzékeny, gyors és pontos.

Cserépkályha állandó minta raktár.
ZIRKULI, Halköz-6.
— Átrakást, javítást vállal helyben és vidéken. —

Karácsonyi levél egy magyar hadifogolyhoz...

Kedves Bandikám! Karácsony napját üli ma szerte a világ. Tele van ma az emberek szíve boldogsággal és örömmel, hiszen karácsony a béke és a szeretet ünnepe. Betlehemesek járnak ezen az ünnepnapon s az ajkakról zengve száll a dal, hírdetve: „Békesség a földön a jóakaratú embereknek...“

Mi most ezen az ünnepen Reád gondolunk. Lélekben ott állunk melletted, szívünk talán együtt dobban. Ott vagyunk most mi is a szibériai, hómezőktől az urali és kaukázusi lágerekben lévő magyarok között. Ott vagyunk és köszöntünk Titeket Karácsony ünnepe alkalmából. Személyesen szerettünk volna találkozni ezen az ünnepen, de most csak a lelkünk melegsége árasztja felénk a boldog együttlétet.

Bandikám! Mi tudjuk azt, hogy Ti magyar hadifoglyok ezen az ünnepen hazagondoltok. Tudjuk azt, hogy ma hazaszáll minden igaz, hű magyarnak a gondolata s aggódva emlékezik meg szüleiről, családjáról, gyermekéről... Tudjuk azt is, hogy közületek sokan ma imára kulcsolják kezeiket, fohászt küldenek a Mindenhatóhoz, mert távol vannak otthonaiktól s nincs senki, aki vígasztaló szót nyujtana szomorú szívüknek. Tudjuk azt, hogy sokan így ünneplik meg a zimonkós, hideg téli éjjelen Krisztus születésének magasztos napját.

Es mi a meleg otthonunkból a karácsonyfa szelid fényénél elsősorban Reátok gondolunk. Távol vagytok tőlünk, de mi hiszszük, hogy a távoli messzeségben lévő hadifogolylágerek felett ma kigyul egy biztató reményt, szeretetet és viszontlátást igérő égi csillag. Ez a csillag óvjon és vezéreljen Titeket s mi bizton hisszük, hogy a Gondviselés kegyelmével teljes épségben és egészségben tértek majd vissza ide hozzánk, Magyarországra...

Kedves Bandikám! A Te családodban is szomorú Karácsony van ma. Vártak Téged erre az ünnepre, de Te nem jöttél. Arra kérlek, gondolj haza szeretteid felé. Mi is Reád gondolunk s a két szálló gondolat találkozni fog. Már a második szabad szent Karássonyt ünnepeljük bízva abban, hogy a harmadiknál már Ti is velünk együtt ünnepelhettek!

Kedves Bandikám! Most amikor minden magyar nevében kívánunk Nektek boldog Karácsonyt, búcsúzásképpen üzenjük felétek: ne csüggedjetek! Karácsonyi imánk pedig értetek száll: Magyarok Istene! Tekints le reánk! Nézd ezt a megtépázott nemzetet. Fordítsd el országunkról a bajt. Küld ide erre a véráztatta magyar földre az aranyló Napsugárt, hogy a karácsonyi áhitat meleg fényével együtt boldog napokra virradjon Magyar Hazánk! Kérünk bízó hittel s imánk feléd száll: *Isten áldd meg a magyart!*

Bandikám! A viszontlátásra!

Debrecen, 1946. Karácsonya.

OLTVÁNYI OTTÓ

KRISTÓFI JÓZSEF

bőrnagykereskedő,

Debrecen, Sas-utca 2.

IPOK-utalvány

beváltási helye.

Mikor lesznek a kamarai választások

A kereskedelmi és iparkamarai választások egyre késnek. A kérdésről a következő figyelemre méltó tájékoztatást adja a debreceni kamara legutóbbi közleményében:

„Folyó évi április hó 30-án megjelent a 4630—1946. M. E. sz. rendelet, melynek rendelkezése szerint **a kereskedelmi és iparkamarai választásokat az év végéig, december 31-ig meg kell tartani.**

A rendelet kötelezte a kamarákat, hogy választási szabályzataikat záros határidő alatt terjesszék fel jóváhagyás végett, hogy **a választási szabályzatokat** a kereskedelem és szövetkezetügyi miniszteri rendelet alakjában kiadhassák.

A kamarák ennek a kötelezettségüknek az **előírt 30 napon belül meg is feleltek, azonban eddig a választási szabályzatokat tartalmazó miniszteri rendeletek nem kerültek kiadásra.**

Igy most már a kamarai választások **ez év végéig meg nem tarthatók.**

Szükségessé vált tehát a rendeletben megállapított határidő módosítása.

A kamarák vezetői a választási szabályzatok kiadását állandóan sürgették és legutóbb november végén **együttes előterjesztést tettek a kamarák autonómiájának sürgős visszaállítása iránt s rámutattak arra, hogy a magyar kereskedelmi és iparkamarák voltak az ország legdemokratikusabb szervezetű intézményei, amelyeknek tagjait 1868 óta általános titkos szavazással választják meg.**

A mostani nehéz gazdasági viszonyok között sokszorosan fontos, hogy a kereskedelem és ipar törvényes érdekképviselei a kamarák autonómiájának teljes biztosítékában végezhessék teendőiket és teljesíthessék felelősségteljes feladataikat.

A demokrácia az autonómiákon épül fel, eleven életet élő autonómiák nélkül nincs demokrácia. Illetékes helyről a kamarák vezetői igéretet kaptak, hogy a választási szabályzatot sürgősen kiadják **és a választásokat 1947 június 30-ig meg kell tartani.**

Várjuk a választási szabályzatok megjelenését, hogy a választásokat az érdekeltség végre megejthesse.“

Mit tartalmaz a címek és rangok eltörléséről szóló törvény

A nemzetgyülés a mult héten elfogadta *a címek és rangok eltörléséről* szóló törvényjavaslatot. Érdekes tudni, hogy mit tartalmaz az új törvény.

Eszerint megszűnik a magyar nemesi, főnemesi rang (herceg, őrgróf, gróf, báró, nemes, primor lófő), az „örökös főispán“ cím, továbbá azok a rangjelző címek (méltóságok), amelyeket mint kitüntettek rendszeresítettek (valóságos belső titkos tanácsos, kormányfőtanácsos, stb.). A közszolgálat körében rendszeresített állás címét közszolgálatban nem álló személynek adományozni a jövőben nem szabd. Nemesi előnévnek, címernek, jelvénynek a nemesi származásra utaló kifejezési (de gnere...) használata tilos és ez vonatkozik a „vitéz“ címre is.

Szigoruan ellenőrzik a teherautó forgalmat

Az Anyag- és Árhivatal mellett működő árellenőrző osztály elrendelte, hogy országszerte razziázzák az országúti teherára forgalmat, zárják le az útkereszteződéseket és igazoltassanak minden járművet. Azokat az árukat, amelyek nincsenek felvéve a MATEOSz fuvarleveleken, vagy pedig amelyekről a kocsis nem tudja igazolni a rendeltetést, kobozzák el és adják át a közellátási felügyelőségeinek. Ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert amint azt az árellenőrző osztály körrendelete megállapítja, az élelmiszer feketézést többnyire a teherautók bonyolítják le és ezeknek megrendszabályozása nélkül az élelmiszerpiac normalizálódása el sem képzelhető.

Néhány adat az állami költségvetésből

Az állami közigazgatás kiadásai 2.753.190.000, a bevételek 2,496.090.000. **Az állami üzemeknél** 1,667.495.000 forint kiadás, a bevétel 1,549.786.000 forint. A deficit az állami üzemeknél 117,709.000 forint. Az állami **közigazgatásnál** és az állami **üzemeknél** a jelentkező deficit 374,809.000.

A költségvetési hiány a kiadásoknak 8.5 százaléka. Ezt a hiányt új bevételi forrásokból vagy hitelműveletek útján fogják fedezni. **Az állami alkalmazottak** létszáma 121.678 fő. 1938/39-ben 77.853 fő volt. A személyi járandóságok aránya a közigazgatás összes kiadásaihoz viszonyítva 16.5 százalék, illetőleg a nemzetközi kötelezettségek és békeszerződési terhek nélkül 28.6 százalék, az 1938/39. évi 32.3 százalékkal szemben. A nyugdíjasok létszáma 31.719, a nyugbéreseké 4557, az özvegyeké 20.380, az árváké 2928, a kegydíjasoké 759, a járadékban részesülőké összesen 234. A hadigondozottak létszáma jelenleg mintegy 170—180.000 fő. ez a szám azonban előreláthatóan ismét emelkedni fog.

Az előrelátható adóbevételek a következőképpen alakulnak a költségvetés szerint: egyenes adók 486.5. forgalmi adó 457.2, illetékek 120.6, fogyasztási adók 177.4, szeszegyedáruság 135, vámjövedék 13, dohányjövedék 285, sójövedék 40.2, szacharin és osztálysorsjáték 15.3. **A tárcabevételekkel összesen 2496.1 milliárd forint.**

A tárcabevételeknél a tényleges tárcabevétel 153.1. A Magyar Nemzeti Bank felértékelési nyereségéből az államkincstárt illető rész 279 millió, a pénzverési nyereség 90, árukészletek értékesítése 30 millió, árukölcsönökből 80 millió, a közmunkaváltsági alap 94.3 millió. a földbirtokrendező alap 48.5 millió, összesen 765.9 millió forint.

——xxxx——

Akció a téli munkanélküliség enyhítésére

Most folyik az országos akció megszervezése a téli munkanélküliség enyhítésére. Az akció során az ország legtávolabbi helyein is gyüjtőállomásokat állítanak fel, amelyek az egyéni érdekek kikapcsolásával a legmagasabb kereskedői árakon veszik majd át a háztartásokban és üzemekben az adományokat.

Zongora, harmónika, hegedűk, húrok, különböző hangszerek legolcsóbban

IFJ. LOVÁSZ GYULA

hangszer- és játékáru kereskedésében

Debrecen, Simonffy u. 1-b

Félmillió ember, 8 millió állat a háborús veszteségünk

A második világháború hatalmas pusztításairól még alig készült áttekinthető statisztika. A meglévő adatok egy része is becslésen alapszik. Népszámlálást csak ezután fog tartani a Statisztikai Hivatal. Az itt közölt adatok mégis némi képet nyujtanak a németek oldalán végigharcolt esztelen háború mérhetetlen veszteségeiről.

Emberben közel félmilliót vesztettünk; ebből több mint százezret a Szovjetunióban, kétszázezret deportálás révén. Magánál **Budapest kéthónapos ostrománál 24.000 katona és 28.000 polgár pusztult el.**

A bombázások által Pesten hétezren, vidéken tízezren haltak meg. Magyarország jelenlegi lélekszáma a 941-essel azonos, körülbelül 9 millió.

3280 község közül 1037 szenvedett légitámadást. Ebből egyötször 853, hit—tízszer 89, tizenegy—tizenötször 30. **tizenhat—húszszor 21, húsznál többször 44.** A községek közül főleg Zala, Baranya környékén (Pécs, Szombathely) 473 csak egy napig volt hadszintér, ugyanakkor, főleg Somogy, Fejér megyékben, 140 község több mint három hónapig.

A fontosabb állatok közül a 2.5 milliő szarvasmarhából 1.5 milliót, a 900.000 lóból 575.000-et, a 4.5 milliő sertésből 3.5 milliót, az 1.7 millió juhból 1 4 milliót vesztettünk.

A 415 szántógépből 269, a 11 ezer traktorból 6600 marad üzemképes állapotban.

A háború a vetéseken is átgázolt. Az utolsó 1942-es (tehát már háborús) kimutatás 17 millió mázsa búzája 5.9 millióra, az 5 millió mázs rozs 2.5 millióra zuhant. A holdankénti cukorrépatermés 125 mázsáról 53-ra esett vissza, a burgonya pedig 50.8-ról 34.5-re.

Tildy Zoltánnak menedéket adtak, most kitüntették őket

Tildy Zoltán köztársasági elnök hétfőn nyujtotta át a Magyar Szabadságrendet *Péter* Jánosnak, a köztársasági elnök személyi titkárának, *Rátz* Endrének, az Atheneum helyettes vezérigazgatójának, *Jékl* Frigyesnek, a Kimort ügyvezetőjének és *Sajóhegyi* Andrásnak a Beszkárt fogalmazójának, akik a magyar történelem legsötétebb korszakában a német megszállás és a nyilas rémuralom alatt minden kockázatot vállalva, *menedéket nyujtottak a harmadik magyar köztársaság első elnökének.*

A köztársasági elnök a kitüntetetteket Jékely László miniszter, az elnöki hivatal vezetőjének társaságában fogadta, átnyujtotta a Szabadságrend ezüst fokozatát, majd szívélyes közvetlen hangon elbeszélgetett a kitüntetettekkel azokról az időkről, amikor magyar emberként a magyar hazában bujdosni kényszerült

Páneurópa

Ismét előtérbe került tehát az Európai Egyesült Államok gondolata. Nem fog ártani, ha egy kis történelmi visszapillantást vetünk ennek a nagyjelentőségü elgondolásnak az előzményeire.

Az Európai Egyesült Államok létrehozásának kérdése nem kimondottan újkeletü. Komoly formában először az első világháború után vetődött fel, amikor 1923-ban Coudenhova-Kalergi Richard gróf „Páneurópa“, majd egy évvel később a „Páneurópai manifesztum“ című könyvében ismertette. Az eszme élénk visszhangot váltott ki és propagálására rövidesen megalakult a Páneurópai Unió. A mozgalom célja volt, hogy mindazokat az európai államokat, amelyek egyesülni akarnak és tudnak az egyenjogúságon és a békén alapuló politikai és gazdasági államszövetséggé egyesítse. A nagy államszövetségben minden állam megőrizné a maga nemzeti jellegét, kultúráját, hagyományait. A nacionalizmus és népi elv nem szenvedne csorbát, viszont az Amerikai Egyesült Államokhoz hasonlóan gazdaságilag és pénzügyileg teljesen egységes alapokra fektetett Európa ilyen formán belátható időkig biztosítaná a világ békéjét. Szervei: az államszövetségi tanács, közgyülés, bíróság és hivatal. Saját jelvénye is volna az Európai Egyesült Államoknak, sárga kör piros kereszttel. — Ez volt nagyjában a Coudenhove-Kalergi páneurópai paktumtervezet.

Hasonló jellegü törekvés volt észlelhető később az 1928-as Kellog-egyezményben is, amelyben az aláírók ünnepélyesen elítélték a háborút és arról, mint a „politika eszközéről“ örökre lemondottak. Az egyezmény Kellog amerikai külügyminisztertől ered. A egyezék azt is hangsúlyozza, hogy amelyik állam megsérti a szerződést, azzal szemben a többiek feloldatnak kötelezettségeik alól.

A Népszövetséget is sokan szerették volna ilyen nemzetek fölött álló hatalomnak tekinteni, bár kimondott páneurópai törekvései nem voltak. A népszövetségi egyezményokmány szerint a Népszövetség olyan nemzeti alakulat, amelynek célja a nemzetek közötti együttmüködés elősegítése a béke és biztonság megszilárdítása. Erre szolgál bizonyos kötelezettségek vállalása a háború elkerülésére; jogos és becsületen nyugvó nemzetközi kapcsolatok teljes nyilvánossága, a nemzetközi jog szabályainak legszigorúbb tiszteletben tartása és a szervezet államokkal szemben vállalt kötelezettségek lelkiismeretes betartása.

Magát, az Egyesült Európa gondolatát ismét 1929-ben Briand akkori francia külügyminiszter karolta fel és tette — némi változtatással — magáévá. Míg ugyanis a Coudenhova-Kalergi féle elgondolás inkább csak Középeurópára terjedt ki, addig Briand már Európa valamennyi országát szerette volna belevonni az Unióba, megszüntetve ezáltal annak nyugati, vagy keleti-blokk jellegét.

Az elgondolás mégis törést szenvedett, sőt az Anschlussal kezdődő német imperialista politika idejében teljesen megrekedt. Napjainkban halljuk ismét emlegetni ezt a több megrondolást érdemlő tervet. S amikor sajnálattal látjuk, hogy az egy évvel ezelőtt annyiszor hangoztatott emberi jogok és kisnépek egyenjogúságával szemben a béke közelebbi megoldása egy-egy folyó, hegy, vasútvonal: stratégiai, vagy jobb esetben gazdasági kérdésén akad fenn, kívánatos volna, ha a nagyhatalmak sem tévesztenék szem elől, hogy amint a háború viseléséhez és győzelmes befejezéséhez elvi egységre volt szükség, úgy a nyugodt béke sem valósítható meg eszmei és gazdasági egység nélkül.

(—y—ó)

——xxxxx——

A lakihegyi adó felavatása

A lakihegyi **50 kilowattos rádióadó és a 314 méteres** antennatorony átadása ünnepélyes külsőségek között Tildy Zoltán köztársasági elnök jelenlétében szombat délelőtt folyt le. A bontási és építési munkában résztvett nyolcvanhat MÁVAG-munkás nevében **Szalay** Dénes jelentette, hogy elkészítették Európa legnagyobb rádiótornyát. A munkásságot jogos büszkeség hatja át, az elvégzett munka miatt, mert idegen segítséget nem várva fogott hozzá az építőmunkához és érte el ezt az eredményt. **Udvarhelyi** Ödön postavezérigazgató, a magyar posta nevében köszönetet mondott az antennatorony építésében résztvett minden munkásnak.

Ezután **Gerő** Ernő közlekedésügyi miniszter hangoztatta, hogy ezen a napon a Magyar Rádió belépett az élvonalbeli rádióadók sorába. 1947-ben 135 kilowattos energiával fogjuk világgá sugározni a magyar demokrácia hírét a Magyar Rádió műsorát.

HIREK

Csendben

A debreceni hadifogoly kórházban tegnap csizmás, fejkendős asszonyküldöttség jelent meg. Csomagokat hoztak a betegen fekvő katonáknak. Nem voltak szónoki beszédek, nem értesítettek senkit s mi is véletlenül voltunk szemtanui, amint a parasztszövetségi asszonyok 170 súlyos szeretetcsomagot kiosztottak a volt hadifoglyoknak. Majd mint akik jól végezték dolgukat, eltávoztak. — Csendben, mint ahogy jöttek és ahogy összegyűjtötték az élelmiszert, hogy 170 magyar embernek boldog karácsonyt szerezzenek.

—x—

— **Időjárás:** Mérsékelt szél, borult, ködös idő, többfelé kisebb havazás. Éjjel mérsékelt fagy. Nappal az olvadáspont körüli hőmérséklet.

— **Karácsonyi istentiszteletek a ref. templomokban.** Karácsony I. napján. Nagytemplom 8 ó (csak úrvacsorázóknak), Kardos, Szenes, 10 ó Szenes. ág. Kardos. Kistemplom 9 ó dr. Ferenczy K., ág. Madarász J., 11 ó D. dr. Révész I., ág. Uray S., 4 ó dr. Kalmár L. Károlyi Gáspár tér 9 ó pr. Berényi I., ág. Boros D., 4 ó Boros D. Ispotály 10 ó pr. D. dr. Kállay K., ág. Farkas P. Kossuth u. templom 10 ó D. dr. Nagy S., ág. Baja M., 3 ó Birinyi I. Árpádtéri templom 9 ó pr. dr. Hegyaljai Kiss G., ág. Kürthy K., 3 ó Kürthy K. Homokkerti templom 10 ó pr. Kovács J., ág. Vajda L., 4 ó Kovács J. Nyilastelepi templom 10 ó pr. Sipos K., ág. dr. Juhász László, 3 ó dr. Kusztós D. Csapókerti templom 10 ó pr. dr. Dancsházy, ág. Horváth Gy., 3 ó Horváth Gy. Kerekestelepi templom 10 ó pr. Király Z., ág. dr. Varga Zs., 3 ó Király Z. Egyetemi templom 11 ó pr. dr. Makkai S., ág. Koncz Z. Klinikán pr. és ág. Koncz Z. és Murányi Á. Auguszta szanatórium 1/4 10 ó Murányi Á. Téglaskerti áll. isk. 10 ó pr. és úrvacsorát oszt Zsiros I. Szoboszlai út 3 ó Zsiros I. Szegényház 8 ó úrv. oszt Kálmán I. Fogház 10 ó orv. oszt Magyar B. Téglavetői gyül. ház 10 ó úrv. oszt Kálmán I. — Tanyai istentiszteletek: ONCsA telep 3 ó Berényi I. Pipóhegy 9 ó, Haláp 11 ó Molnár Gy. Macs 10 ó, Cuca 2 ó Nagy S. Pallag 10 ó, pr. ág. Szabó E. Pac 10 ó pr. úrv. oszt Kiss István, Mézeshegy 2 ó pr. és úrv. oszt Kiss István. Bánk 10 ó pr. és úrv. oszt Pál Antal. Diószegi út 2 ó pr. és úrv. oszt Pál A. Ondód II. Vedres dülő 9 ó, Ondód I. Kádár dülő 11 ó pr. és úrv. oszt dr. Rápolty Árpád. Szepes 10 ó pr. és úrv. oszt Alföldy E. — **Karácsony II. napján:** Nagytemplom 8 ó Szenes, 10 ó Kardos. Kistemplom 9 ó Madarász I., 11 ó dr. Kalmár L. 4 ó Uray S. Károlyi G. tér 9 ó Boros D., 4 ó Berényi I. Ispotály 10 ó Farkas P. Kossuth u. templom 10 ó Birinyi János, 3 ó Szilágyi László. Árpádtéri templom 9 ó dr. Hegyaljai K. G., 3 ó dr. Hegyaljai K. G. Homokkerti templom 10 ó Kovács J., 4 ó Pál A. Nyilastelepi templom 10 ó Szilágyi László, 3 ó dr. Juhász László. Csapókerti templom 10 ó dr. Dancsházy S., 3 ó Horváth Gy. Kerekestelepi templom 10 ó dr. Varga Zs., 3 ó Király Z. Egyetemi templom 11 ó Konc Z. Klinikán Koncz és Murányi Á. Téglaskerti áll. isk. 10 ó Zsiros I. Fogház 10 ó Magyar B. Téglavetői gyül. ház 10 ó Kálmán I. Wolaffka t. olvasókör 10 ó pr. és úrvacsorát oszt Pál A. Gyermekmenhely 11 ó Siposs I. — Tanyai istentiszteletek: Lukaháza 9 ó, Hármashegy 11 ó, Állóhegy 2 ó Molnár Gy. Nagyhegyes 10 ó, Kismacs 2 ó Nagy S. Nagycsere 10 ó pr. és ág. D. dr. Révész Imre. Fancsika 9 ó és Szata 2 ó Szabó E. Kumpálhalma 11 ó pr. és úrv. oszt dr. Rápolty Á. Szepes I. 10 ó pr. és úrv. oszt Alföldy E. Ujlétai úti isk. 9 ó pr. és úrv. oszt. Sipos K.

— **Az Árpádtéri templomban** karácsony másodnapján délelőtt 9 órakor a Városi Dalárda fog énekelni Lókodi László karnagy vezetésével.

— **Karácsonyi istentiszteletet a Szent Anna-utcai főplébániatemplomban.** Karácsony első napján csendes szentmisék reggel negyed 7, 7, 8, háromnegyed 9, 11 és 12 órakor. Fél 10-kor a nagymisét mondja Mellau Márton pápai prelátus, prédikál Szvetits Viktor. A Szent László énekkar a háromnegyed 9 órai szentmisén Händel: Ünnepi zsoltárát adja elő ének- és zenekarra. A Nagymisén Mozart: F-dur miséjét ének- és zenekarra, Orlando di Lasso: Jubilate Deo, Mozart: Ave verum Corpus, népének: Mennyből az angyal. Vezényel Pongrácz Zoltán, orgonál: Ludmány Konrád. — Homokkertben dr. Nagy Ernő, Szoboszlói úton Somhegyi Mihály, fogházban dr. Erdélyi József. — **Karácsony második napján** a csendes misék, mint az első napon. A nagymisét mondja és Prédikál dr. Pálmai József. A 11 órai szentmisén a Szent László énekkar a következőket adja elő: Händel: Ünnepi zsoltár, Volly István: Nagykarácsony éccakája, Bárdos: Ó gyönyörű, szép titokzatos éj, népének: Pásztorok, pásztorok. Fel nagy örömre. Az ének- és zenekart vezényli Pongrácz Zoltán, orgonál Ludmány Konrád. — Kerekes telepen (Leinigen u. 5.) 10 órakor Sófalvy Márton, Rokkant telepen Szakács János, Városi Szegényházban és ONCsA telepen Szvetits Viktor.

— **Unitárius istentiszetelet** karácsony első napján úrvacsora osztással egybekötve kezdődik délelőtt 10 órakor. Templom után nőszövetségi gyülés, délután 2 órakor esküvő. — Karácsony másodnapján délután fél 4 órakor templomi ünnepély.

— **A debreceni unitárius egyházközség** nőszövetsége karácsony másodnapján d. u. fél 4 órai kezdettel (Hatvan u. 24.) templomi ünnepélyt rendez, melyen közreműködnek: Mándy Margit énekművésznő, Gergely Ilona szavalóművésznő, Szendy Tihamér hegedűművész és Ujfalussy József dr. Belépődíj nincs.

— **A baptista gyülekezet (Debrecen, Szappanos u. 23.) karácsonyi összejövetelei:** Szerda: 9 ó imaáhitat, 10 ó ünnepi istentisztelet, 4 ó alámerítési ünnepély. Csütörtök: 10 ó istentisztelet, 4 órakor gyermekek karácsonyi ünnepélye.

— **A debreceni görög katolikus iskola karácsony másodnapján délután 4 órai kezdettel az iskola nagytermében karácsonyfaünnepélyt rendez.** A díjtalan előadásra az igazgatóság ezúton is meghívja és szeretettel elvárja a szülőket és az érdeklődőket.

* **A gör kat. iskola** dísztermében karácsony első és másodnapján délután 4 órakor pásztorjáték. Első nap az ifjúság, másodnap az elemisták szerepelnek. Önkéntes adományok a szegények javára.

— **Az Orosházi Evangélikus KIE-Népfőiskola** január 1-én háromhónapos fiúnépfőiskolai tanfolyamot kezd. Részt vehet rajta iskolai végzettségre, vallásra, foglalkozásra való tekintet nélkül minden 18—25 éves ifjú. A tanfolyam internátussal kapcsolatos. A részvételi feltételek igen kedvezményesek. Részletes tájékoztatót mindenkinek készséggel küld az Igazgatóság.

— **A Magyar Parasztszövetség** értesíti azokat a kendertermelőket, akik a kenderkórót még nem szállították be, hogy a kórók átvétele január 13-án és 14-én két állomáson történik meg éspedig az Elep környéki termelők kórója Balmazujváros állomáson, a többi debreceni termelők kórója Debrecen kisállomáson lesz átvéve. További kenderkóró átvétel nem lesz.

— **Népellenes bűncselekmény miatt eljárást indított a debreceni rendőrség államvédelmi osztálya** Kovács Dániel nyirbátori lakos ellen, akit a miskolci népügyészség megkeresésére előállítottak és átkísértek Miskolcra.

— **A Városi Földigénylő Bizottság** ismételten felhívja a juttatottakat, kik még eddig nem szolgáltatták be a kivetett 2 kg búzát vagy 2 kg rozsot, vagy 2 kg árpát, vagy 2.60 kg tengerit, haladéktalanul szállítsák be a Bizottság hivatalos helyiségébe (Burgundia u. 1. sz. I. em. 2. sz.) Amíg ezeknek a beszolgáltatása meg nem történt, addig a telekkönyvezés nem foganatosítható.

— **Értesíti a városi szociális** ügyosztály azokat a menekülteket, akik UNRRA igénylőlapot adtak be, hogy a részükre kiutalt ruhanemüeket f. évi december hó 28-án, szombaton vehetik át a szociális ügyosztálynál, a Népházban. (Becskai tér.)

— **A honvéd igazoló bizottság** Debrecen Péterfia u. 58-a. sz. földszint 12. ajtó alatt 1947. évi január hó 7-én: Sáfrány Imre ht. örm., Balázsi Mihály ht. örm., Imre János ht. örm., Nyiri Zsigmond ht. tömr., Balla Mihály ht. törm., Takács József ht. örm, január 9-én: Popovics Gábor ht. 1. örm., Máthé Imre ht. törm., Tálas József ht. alhdgy., Székely Sámuel ht. mü. alhdgy., Garadnai Antal ht. hdgy., Rácz István ht. gt. szds., január 10-én: dr. Veress György ht. áo. örgy., Domokos Márton ht. örm., Aradi János ht. ezds., Páldy Ede ht. ezds, január 13-án: Juhász Laczik Géza ht. örgy., január 23-án: Márhé Imre ht. örm., Roósz András ht. fhdgy., Gyurján Mihály ht. törm., Papp János ht. alhdgy., Szödényi Ferenc ht. fhdgy., január 24-én: Sipos Zsigmond ht. törm., Barkóczi Sándor ht. alhdgy., Balogh István ht. rep. örm., Balogh József ht. örm., Nábrádi Sándor ht. törm., Sáfár József ht. törm. igazolási ügyét tárgyalja. A tárgyalások kezdete naponta 9 órakor. Esetleges feljelentéseket a 4. honvéd kerületi parancsnokság igazoló bizottsága címére kell megküldeni.

— **Felkérjük a volt 6/1. muszokat,** hogy ünnep második napján délelőtt 11-kor jelenjenek meg fontos megbeszélés végett.

* **Hol tölti Ön a Szilvesztert?** A böriparosok és építő munkások műsoros báljában, Kossuth u. 1.

* **Orvosi hír.** Dr. Zichermann Imre orvosi rendelőjét a Hitelbankba (Piac 45.) helyezte át.

T. vevőinek
kellemes ünnepeket kíván a
HARSÁNYI
divatház.

Eljegyzés, házasság

* **Oláh Magduska** és Szabó Gyula ma tartják eljegyzésüket.

* **Sipos Adél** Ivanov Károly és Ivanov Anna Boros József jegyesek.

* **Király László** ny. ref. ig. tart. szds. leányát Katalint eljegyezte ifj. Vad Lajos malmi cégvezető, Békés.

* **Radocsay Erzsébet** és Bánkuty László jegyesek.

* **Vida Mária** és ifj. Tóth Sándor f. hó 28-án délután fél 4 órakor tartják esküvőjüket a Kistemplomban. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Faragó Ilonka** és Vargha Béla f. hó 21-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Kövendy Erzsébet** bölcsészettanhallgató és Mészáros Károly jogszigorló jegyesek.

* **Erdődy Katalin** és Vass Gábor jegyesek.

* **Kaiser Anna** fodrászsegéd és Gáll Vilmos rendőr 28-án délután 3 órakor esküsznek a ref. Kistemplomban, melyre rokonaikat, ismerőseiket szeretettel meghívják.

* **Berecz Icukát** eljegyezte Horvát András Máv. tiszt.

* **Vámosi Margitka** okleveles tanítónő és Ujvárosi Vilmos ref. tanító jegyesek.

* **Házasság.** Gazda Sándor fűszerkereskedő és Molnár Róza f. hó 26-án házasságot kötöttek Csengerben.

* **Kozma József** és Bálint Teréz, Kozma Gábor és Szatmári Ilona Eszter ma délután fél 4 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai templomban.

* **Nagyházy Ágnes** és dr. Balázs Béla jegyesek.

* **Eljegyzés.** Balogh Esztike és Szatmári Zoltán jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Janó Marika** és Bujdosó József jegyesek.

* **Piskolti Rózsika** és Varga Mihály jegyesek.

—**—

— **Karácsonyfa ünnepély a kereskedő Társulatnál.** A debreceni kereskedők már régebben elhatározták, hogy a szeretet ünnepén megajándékozzák az arra szorultakat. Vasárnap lélekemelő ünnepség keretében folyt le a Kereskedő Társulat karácsonyfa ünnepélye. A kereskedelmi iskola növendékei betlehemes játékot adtak elő szép sikerrel nagyszámú közönség jelenlétében, majd Leitner Jenő alelnök mély gondolatokat rejtő ünnepi beszédet tartott. Ezután kigyult a villamos lámpákkal megvilágított hatalmas karácsonyfa, amely alatt az ajándékcsomagok százai hevertek. Ezeket a szeretetcsomagokat osztották ki a szegények között. A Társulat szakosztályai elhatározták, hogy egy-egy szegény gyermeket állandó támogatásban fognak részesíteni és egész évben segítségükre lesznek.

— **Uj uzsoraegyesbíró a debreceni törvényszéken.** A debreceni törvényszéken a sok árdrágítási ügyre való tekintettel az uzsoratanácson és az eddig működő egyesbírón kívül új uzsoraegyesbírót küldött ki a törvényszék elnöke. Az új uzsoraegyesbíró dr. Mezei István törvényszéki bíró lett, aki már meg is kezdte az árdrágítási ügyek tárgyalását.

* **A vendéglős szakosztály** tagjainak kellemes karácsonyt és boldog újévet kíván az elnök és a titkár.

— **A korcsmában faj- és felekezet ellen izgató kijelentéseket** tett feljelentés szerint ifj. Fejszés Gábor halápi lakos. Ügyét áttették a népügyészségre.

— **Nyilas propagandát folytatott, a zenekar tagjait a német megszállás alatt a horogkereszt viselésére buzdította** a debreceni rendőrség államvédelmi osztályának megállapítása szerint Rövid Vilmos népzenész. Ügyében folyik a vizsgálat.

* **G. Friedmann Éva** mozdulatművészeti iskoláját (Piac u. 59. I.) január 1-től új gyermekcsoportok indulnak. Megbeszélés: Hatvan u. 31. Telefon: 91.

— **A debreceni népbíróság** kedden tárgyalta Bácsi Sándor hajdúböszörményi lakos bűnügyét, akit háborús büntettel vádolt a népügyészség. A vádirat szerint ez év júniusában a böszörményi piactéren olyan kijelentést tett, amely alkalmas arra, hogy a népek háború utáni békés együttműködését megzavarja. A tárgyaláson Bácsi tagadta a vádakat és a kihallgatott tanuk sem mondtak semmi terhelőt. A népbíróság Bácsi Sándort felmentette a vád alól.

— **Rablásból lopás, majd mezőrendőri kihágás.** A közelmultban Koncsek Károly, Kerek Sándor, és Vince Sándor Molnár András gazdálkodótól 50 kiló dohányt loptak. Amikor a lopott holmit el akarták szállítani, a károsult egyik rokona meg akarta akadályozni a lopást, mire a legények nekiestek, földreteperték, ütlegelték. Először rablás miatt indult meg a bünvádi eljárás, majd lopásban mondták ki őket bünösnek és 4 hónapi fogházat kaptak. A törvényszék ítélete ellen védőjük, dr. Nyiri László ügyvéd fellebbezést jelentett be az Itélőtáblához. A Tábla mezőrendőri kihágásban állapította meg a bünösséget és a legényeket 150 forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogeros.

— **Foglyok nevében szélhámoskodik a falvakban.** Hajdú s biharvármegyei falvakban az utóbbi időben egy szélhámos tünt fel, aki a debreceni törvényszéki fogházban ülő rabok nevében szélhámoskodik. A foglyok hozzátartozóitól pénzt csal ki azzal, hogy haladékot eszközöl ki a büntetés további kitöltésére, majd élelmiszert vesz át és pénzt kért újabb élelmiszerek beszerzésére is. A nyomozás megindult, valószinüleg egy kiszabadult rab szélsámoskodik társával együtt. Eddig már több helyen csalt ki nagyobb összeget.

— **Ujabb adományok Gáll Lajos sokgyermekes, 100 százalékos hadirokkant részére:** Tóthfalussy Géza Cegléd u. 4. sz. négy kg vegyes élelmiszer, Balogh Istvánné Csapó u. 17. sz. öt forint és öt kg vegyes élelmiszer, Orvos Kiss Sándor cukrász Csillag u. 57. sz. 10 forint, dr. Szabó István Arany János u. 51. sz. 5 forint és 3 és fél kiló vegyes élelmiszer.

— **Tömegesen fosztogatták a külsőségek baromfiállományát az ünnep előtt ismeretlen tettesek** Kaposvári János nagyszepesi gazdálkodótól és Rácz Sándorné Sámsoni úti lakostól többek között több, mint 30 baromfit loptak el.

* **Nagy Lajos** kifogástalanul fest, tisztít Széchenyi u. 50. sz. Batthyány u. 26.

* **Összáncok „Ritmus" tánciskolában** (Péterfia 30.) ünnep mindkét napján 5—9 óráig.

* **Varrógépek szakszerű javítása,** varrógép, rádió, kerékpár alkatrészek Horváth Tihamér műszerész, Hunyadi u. 17.

* **A debreceni bércsépkék a hazu** minden fiának kellemes karácsonyi ünnepeket kíván.

* **Fogházás,** fogtömés, műfogak, koronák, hidak Váry fogásznál Kölcsey ö.

* **Dr. Ungár Ferenc** ügyvéd irodáját Piac utca 45. sz. alá (Magyar Általános Hitelbank épületébe) helyezte át.

* **Leltározáshoz,** mérlegkészítéshez, könyvelés bevezetéséhez, órakönyveléshez hívja „Mindenki Irodáját" Kossuth u. 8.

— **Felhivás.** Nyirábrány—Debrecen útvonalon egyik orosz tisztnek elveszett az autóról egy böröndje és térképtáskája, benne voltak kitüntetései, melynek száma 39939. 157679, 029556, számküli, zsebóra gyártmánya „Kiró diploma", 2000 rubelről szóló befizetési elismervény, személygépkocsi igazolvány, száma: 105045. A megtaláló szolgáltassa be haladéktalanul a rendőrség központi ügyeletére. Rendőrfőkapitány.

* **Fűzőt,** gyógyhaskötőt, melltartót és fürdődresszt készít, paplan készítését és javítását vállalom Pintér Ilona Batthyány u. 26.

Debrecen város
Községi Takarékpénztára Rt.
Debrecen, Csapó-utca 4. szám.
Telefon: 74.

Betét
Folyószámla
Váltó-leszámítolás
lebonyolítása

Zálogosztályon: Zálogházi kölcsönök folyósítása.

Simonffy-utcában az 1. szám alatt van
FRICK műkoszörű

Két éve,

éppen karácsony előnapján, egy vasárnapi reggelen öltek meg a nyilas gonoszt évők a sopronkőhidai fegyház udvarán a nácinémetellenes magyar ellenállási mozgalom közéleti irányítóját: Bajcsy-Zsilinszky Endrét. Ady Endre kései s mégis oly korszerű kurucsága után, ő volt itt az utolsó nagy kuruc. Ugy éreztük az ő mennyei lángolását magunk között, egy elaljasodott korszak közéleti pokla ellenében, mintha Rákóczi emberséges szabadságharcának legtüzesebb generálisa élt volna közöttünk. Sem politikusaink között, sem egyébként nem volt nála férfiasabb jelenség az ellenforradalmi korszak utolsó évtizedében. Politikusaink közül az ő személyiségében volt legtöbb lelki rokonság a száz év előtti reformkorszak szabadelvű s bölcselőhajlamú közéleti férfiaival. Ő volt a legemberségesebb magyar államjog és államnemzeteszme utolsó klasszikus megfogalmazója s egyben a dunavölgyi népek államközi szövetségi élet formájának leghatározottabb közéleti proklamálója.

Emléke áldott és örökké él a hű magyarok lelkében.

——xx——

— **Kérelem a jószívű emberekhez.** Egy vereskeresztes véradó, aki az elmult két hónapban négy izben adott vért hazatért magyar hadifogolynak, most betegen fekszik egy hónap óta, kenyérjegye is elveszett, kéri a jószívű embereket, hogy a szent karácsony alkalmával sorsán enyhíteni szíveskedjenek. Fekete Gézáné vereskeresztes véradó. Varga utca 14. sz. pince.

— **Ujabb adományt ad a JOINT a város szociális céljaira.** Közöltük, hogy a JOINT 10 ezer forintot adományozott a város szociális céljaira. Most Schreiber Jakab, az orth. hitközség elnöke, a debreceni zsidóság érdemes vezetője most olyan irányban tárgyal és munkálkodik, hogy a JOINT még több és nagyobb adományt adjon és juttasson a városnak.

— **Tárgyal a polgármester a városi tisztviselők elmaradt fája ügyében.** Közöltük, hogy a városhoz ajánlat érkezett, miszerint az egyik fakitermelő és értékesítő szövetkezet hajlandó a városnak 4000 mázsa fát szállítani előnyös feltételek mellett: a fát hitelbe szállítaná, a városi gazdasági vasút fuvardíjába tudnák majd be a vállalatnak. Igy megkaphatná az 500 városi tisztviselő a múlt évről járó és kifizetett fáját és a várost sem terhelné nagy költség. Az ajánlattal a város érdemben is foglalkozik és Szabó Kálmán polgármester péntekre hivatta magához a tárgyalásra a fakitermelő vállalat megbizottait.

* **Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában,** gépíróiskolájában januárban tanfolyamkezdés. Államvizsga. Vasútkedvezmény. Piac u. 53. Linoleumházban.

* **Morgenstern Manó** uriszabóságát távollétében felesége a régi segédekkel megnyitotta. Szent Anna 8.

* **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége** karácsony második napján 5 órakor jótékonycélú teadélutánt rendez a vagongyár kantin helyiségében. Mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

* **Simai** gyorsíróiskolában állandó beiratkozás. Piac u. 73. Államvizsga. Vidékieknek vasútkedvezmény.

* **P. Sergius** grafológus értesíti az érdeklődőket, hogy két napra elutazik, f. hó 27-én, azaz péntek reggeltől kezdve azonban Arany János utca 63. sz. alatti lakásán ismét minden időben rendelkezésére áll az érdeklődőknek.

1945-ös Furmint 6 Forint

és más tokaj-hegyaljai (tolcsvai) sajáttermésű bor literenként is kapható. Likay, Piac u. 9. emelet.

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Megváltó" Piac u. 18. „Csokonai" Mester u. 43.

* **Bélműködését** szabályozza Ferenc József keserűvízzel.

* **Mindenféle** kefeáruk nagyban KONTSEK LÁSZLÓ-nál, Hatvan utca 6.

* **Fonalak,** kötését, horgolását hozott anyagból is vállalja **Pethő** kézimunka kötöttipar, **Szent Anna utca 10.**

* **Ujonnan** rendszeresített vasutassapka, vállap, fehérnemü, kötöttáru „Egyenruházat"-nál, Piac u. 56.

* **Ünnepekre** gondoskodjon friss töltésü „Hajdu" vízről. Kapható: **Koutsek Géza** cégnél és a lerakatnál, Hatvan utca 6.

* **Schaff** tánciskolájában (Sas utca 2.) karácsony első napján táncvizsga, másodnapján összánc 5—9 óráig. Január 3-án új tanfolyamok kezdődnek, gazdálkodóknak 3 órától, iparos és kereskedőknek 6 órától.

* **Mérő József** fővárosi tánctanár tánciskoláját a MEMOSz dísztermében karácsony első napján ünnepélyes összтánc keretében este 5 órai kezdettel nyitja meg. Elsőrangú zene.

* **39, 42 és 48 forintért** jó minőségü mackó, flanell ruha, pizsama és különféle gyermek kötött áru legolcsóbban Horovitznál, Szent Anna utca 1.

* **Mindennap** érkeznek divatujdonságok: fehérnemük, keszty ük, harisnyák **Baloghhoz, megyeházával szemben.**

Anyakönyvi hírek

Születések: Tóth Lajos MÁV kocsivizsgáló Álmos-utca 5, leány Éva. Merényi Illés npsz. Csap-u. 62, fiú István. Kovács Ödön tisztv., Szoboszlói-út 2, fiú Ödön. Szilágyi Lajos kisbirtokos Hajdúnánás fiú Lajos. Császár Sándor Hajdúszoboszló, leány Edit. Kovács József cipész s. Székelyhadosztály-u. 10, fiú Lajos. Dr. Herpay Zsombor egy. adjunktus Közegészségtani Intézet leány Éva. pPnt,Kxzö leány Éva. Pető Zoltán MÁV mozdonyvezető Deák Ferenc-u. 10, fiú György. Cseke István fm. npsz. Nagyhegyes 2, fiú János. Nagy József villanyszerelő Debrecen, leány Ilona. Fried Imre bőrkereskedő Nyírbátor, leány Zsuzsánna. Horváth Imre üzemvezető Polgár, leány Franciska. Glant József mozigépész László-utca 7, leány Éva. Czeglédy-Cseh József MÁV tiszt Kálvin-tér 12, fiú László. Hirsch Jenő npsz. Simonffy-u. 27, leány Katalin. Erdős József npsz. Bellegelő 414, fiú József. Balajti Lajos pályamunkás Kerekes-u. 25, leány Ilona. Vékony János kereskedő Király-u. 22, fiú László. Atyi Lajos npsz. Bellegelő 542, fiú Sándor. Szabó Károly autófényező s. Rudolf-u. 32, leány Juliánna. Terkovits János npsz. Debrecen, fiú János. Balázs János pályamunkás Szepes-u. 19, leány Erzsébet. Mátha Sándor százados Bercsényi-u. 45, leány Róza. Szabó Lajos szijgyártó s. Böszörményi-út 28, fiú Lajos. B. Szabó József npsz. Ebes 15, leány Mária.

Házasságok: Dr. Tarnai Béla miniszteri titkár Mátyásföld — Kiss Anna Debrecen Attila-tér 1. Csáki Lajos MÁV mozdonyfűtő Ottevény, Ujtelep — Rácz Juliánna Puzdra u. 26. Baranyi András szobafestő s. Jánosi-u. 93 — Nyiri Eszter Kálmánczhelyi-u. 6. Szilágyi Sándor gazdálkodó Péterfia-u. 20 — Jámbor Irén Kertész-u. 4. Gombos László ószeres Jókai-u. 18 — Digó Erzsébet Nemzetőr-u. 3. Emődi Gábor cipész s. Klapka-u. 31 — Szarvas Mária Alvinczi-tér 10. Göz István konyhakertész, Szegényházsor 12 — Rózsa Ibolya Szondi-u. 6. Cs. Varga Pál temetkezési vállalkozó Hajdúböszörmény — Jóna Zsófia Timár-utca 35. Tárgyik Károly kárpitos s. Félegyházi Tamás-u. 29 — Meted Juliánna Félegyházi Tamás-u. 29. Tréki István műszerész s. Csigekert-u. 19 — Katona Erzsébet Kovács I.-u. 12. Bottlik József vendéglős s. Dobozi-u. 7 — Dudics Ilona Homok-u. 28. Magyar Zsigmond MÁV vasutas Monti ezredes-u. 31 — Sipos Zsuzsánna Bellegelő 45. Czipelle József npsz. Bellegelő 456 — Kozák Ágnes Vulkán-tér 25. Tasi László MÁV fűtő Balogh M.-u. 8 — Bak Margit Miklós-u. 14. Szente András szobafestő és mázoló s. Németh-u. 6 — Szabó Ilona Németh-u. 6. Molnár Lajos cipőfelsőrész készítő s. Wesselényi-u. 117 — Matkó Ilona Oláh Károly-utca 17. Győrössy Lajos kereskedő Hodászi-u. 21 — Szabó Éva Jánosi-u. 51. Magyar Miklós cipész s. Széchenyi-u. 31 — Argyán Mária Széchenyi-u. 31. Farkas Szabó Lajos műszerész Malvin-u. 7 — Kovács Erzsébet Ebes 38. Kabay Károly kovács s. Diószegi-út 221 — Fodor Margit Nyírbogát. Hercz Vilmos gazdálkodó Hosszúpályi — Fülöp Katalin Pac-d. 25. Vegera András rendőr őrm. Kertész-u. 6 — Győri Eszter Széchenyi-u. 53. Szemán József fm. Bánk 6 — Nemes Erzsébet Bellegelő 98. Rolly Béla műszaki tisztv. Patai-u. 7 — Szabó Cecilia Hajdúnánás. Szalontai Tibor községi tisztviselő Nyírjákó — Boór Gizella Hatvan-u. 24. Varga Sándor fm. Bellegelő 361 — Csuka Margit Kassa-úti Tűzérlaktanya. Varga Lajos autófényező Bellegelő 105 — Szilágyi Katalin Bellegelő 105. Őry Ferenc bádogos s. Csillag-u. 62 — Bodnár Róza Timár-u 11. Palánki Lajos cipész s. Timár-u. 22 — Bodnár Margit Timár-u. 11. Bollok János ács s. Pósa-u. 38 — Bancsi Juliánna Pósa-u. 38. Dr. Németh Kornél Kossuth-u. 40 — Náfrádi Ilona Dobozi bérház. Rácz Sándor fogházőr Kandia-u. 21 — Juhász Mária Kandia-u. 21. Barta Ferenc ny. tiszth. Jerikó-u. 57 — Klein Ida Jerikó-u. 57. Kocsis Mihály vasfémöntő s. 2. honv. ezr. -u. 54 — Fazekas Juliánna 2. honv. ezr.-u. 56. Faragó István Kökény-u. 2 — Csobán Margit Gyöngy-u. 40. Varga Béla ny. tanár Blaha L.-u. 8 — Faragó Ilona Blaha L.-u. 8. — Baranyai Sándor műszaki tisztv. 2. honv. erz.-u. 54 — Bukta Katalin Ovoda-u. 15. Molnár István kéményseprő mester Erőss Lajos-utca 5. b. — GGergely Juliánna Erőss Lajos-u. 5. b. Szilágyi István erdőtelepítő Bánk 72 — Orbán Juliánna Bánk 72. Nagy István rendőrfogalmazó Csillag-utca 76 — Molnár Ilona Csillag-utca 70. Papp Pál okl. jegyző Szent Anna-u. 54 — Kiss Katalin Szent Anna-u. 54. Dr. Asztalos Sándor szabadművelődési felügyelő Sinay Miklós-u. 10 — Gál Erzsébet Busi-u. 11. Szoták Mihály fm. Dombostanya 45 — Darabos Margit Dombostanya 45. Szabó György gazdálkodó Haláp 111 — Kiss Tóth Erzsébet Haláp 115. Szabó László dohánygyári munkás Bellegelő 162 — Lengyel Anna Bellegelő 162. Komáromi Lajos sütőmester Kút-u. 102 — Szilágyi Mária Eötvös-u. 7. Koczka Antal villamos kalauz Teleki-u. 28 — Dózsa Erzsébet pályaudvar. Balogh Lajos tanár Külsővásártér 13 — Herche Jolán Mezőberény. Herskovits Andor kereskedő Arany János-u. 46 — Brüll Ibolya Arany János-u. 46 sz.

Halálozások: Tóth István 2 hónapos g. kat. Lehet-u. 20. Dr. Tasnádi Kardos Endre ügyvéd 67 éves ref. KoKssuth-u. 26. Orosz Imre MÁV nyugdíjas 58 éves r. kat. Hegyi Mihályné-u. 54. Bogdán Sándorné 63 éves ref. Árpád-tér 10. Dr. Springer Emil ügyvéd 61 éves izr. Debrecen. Nagy Jánosné 60 éves r. kat. Bellegelő 105. Jeremiás Kornélia 9 hónapos ref. Bercsényi-u. 61. Özv. Erdődy Jánosné 70 éves ref. Kard-u. 5. Özv. Mogyoróssy Győzőné 70 éves r. kat. Maróthy György-u. 2. Ludányi József gazdálkodó 63 éves ref. Haláp 176. Dr. Wesseczki Ottokár orvos 51 éves izr. Debrecen. Bercsényi Katalin 13 napos ref. Luther-u 18. Dévai András 2 hónapos ref. Veres-u. 22. Szentesi Ferenc 8 hónapos ref. Gyepüsor 28. Mándy Bertalan ny. MÁV igazgató 88 éves ref. PPiac-u. 49. Nemes Eszter 49 éves ref. Száva yula-u. 7. Özv. Bihari Jánosné 64 éves r. kat. Wesselényi-u. 83. Özv. Pintye Ferencné 81 éves r. kat. Bellegelő 55. Hadházi Antal szikvíz készítő 53 éves r. kat. Földes. Csarnai Eszter 61 éves ref. Töhötöm-u. 30. Kiss Ferenc OTI kegydíjas 80 éves r. kat. Zöldfa-u. 9.

——o——

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó férjem, édesapám és rokonunk Orosz Imre máv. nyugdíjas elhunytával megnyilvánult jóleső részvétért mindenkinek, de különösen a Svetits intézet tanítónőképző és Piarista gimnázium énekkarának és vezetőjének, a pályatársaknak hálás köszönetet mond a gyászoló család.

B. Nagy Gabriella

16 hónapos korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó teréből. Gyászolják: Szülei, nagymamája, dédnagymamája, Keresztszülei, nagynénjei, nagybátyjai és kiterjedt rokonsága. Lakás: Széchenyi út 91. Dankó temetkezés.

özv. Szuchar Gyuláné

Boda Juliánna

82 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó teréből. Elhunytát gyászolja egyetlen leánya Róza és kiterjedt rokonság. Lakás: Darabos utca 47. Bartha végzi.

Rőth Sándor

69 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 1 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Gyászolják: Bánatos felesége, gyermekei, unokái, testvére, sógora, sógornője és kiterjedt rokonsága. Lakás: Csalogány utca 17. Dankó temetkezés.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen kedves jó anyánk

özv. Mogyoróssy Győzőné

BÁNÓCZY MÁRIA

december 21-én rövid, de súlyos szenvedés után követte nemrég elhunyt édesapánkat az Örökkévalóságba. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó teréből a római kath. egyház szertartása szerint. Gyászolják: Gyermekei, unokái és kiterjedt rokonsága. — Áldott emléke velünk marad. Lakás: Maróthy György u. 2. (Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Dankó temetkezés.

özv. Bihari Béláné

Csörsz Teréz

hosszú szenvedés után 65 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó teréből ref. szertartással. Gyászolják: Bánatos gyermekei, unokái, testvére, nászai és kiterjedt rokonsága. Lakás: Ruyter u. 32. (Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Pusztai temetkezés.

ÖZV. BAKÓCZY PÉTERNÉ

Arany Mária

72-ik évében meghalt. Temetése péntek délelőtt 11 órakor lesz a II. A. teremből ref. egyházi szertartás szerint. Gyászolják: Gyermekei unokái, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Károly Ferenc József út 58. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Csurka temetkezési vállalat rendezi.

Özv. Deseő Emilné szül. Kincs Ida, mint felesége, Emil és György gyermekei, úgy a maguk, mint az egész gyászoló család nevében is mély fájdalommal tudatják hogy a nagyon szeretett jó férj, édesapa, gyermek, vő testvér, sógor és drága jó rokon

Deseő Emil

városi pénztári tiszt,

életének 45-ik évében 1945. évi május hó 3-án Körmenden tragikus körülmények között elhunyt. Földi részeit exhumálás után Debrecenbe szállították és itt pénteken délután 1 órakor a Köztemető díszravatalozóteréből a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után helyezzük örök nyugalomra. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Poroszlai út 20. — Gebauer temetkezési vállalat

Alulirottak mély fájdalommal jelentik, hogy a nagyon szeretett jó férj, édesapa, nagyapa, és áldott emlékü rokon

mándi Mándy Bertalan

nyug. máv. h. igazgató, a nyug. máv. főtisztviselők egyesületének elnöke, számos kitüntetés tulajdonosa,

f. hó 23-án életének 88-ik, boldog házasságának 60-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése pénteken d. u. 3 órakor a díszravatalozó teremből lesz a ref. egyház szertartása szerint.

Gyászolják: szerető felesége szül. Krompecher Eugénia, gyermekei: Ilona férjével dr. Lorentz Arthurral, Zoltán feleségével Stenczinger Idával, Margit dr. Ujfalussy Gézáné, unokái: Lorentz Alice férjével dr. Csákvári Rezsővel, dr. Ujfalussy József, valamint a rokonság.

Minden külön értesítés (gyászlap) helyett.

Lakás: Piac utca 49. sz.

3,5, 10 tonnás amerikai tehergépkocsik

raktárról beszerezhetők.

Uj Chevrolet személygépkocsik leköthetők

Debrecenben kizárólag

Dr. Ungár István gépjárműkereskedőnél

Hatvan-utca 1. szám.

Kellemes

KARÁCSONYI ÜNNEPEKET

kíván kedves vevőinek és ismerőseinek

LOHÁTKA LÁSZLÓ

textilkereskedő

Csapó utca 10. szám.

Súlyos vallomások a halálraitélt dr Demeter csendőrfőhadnagy ellen

A debreceni rendőrség államvédelmi osztálya kihallgatta a győri népbíróság által a Dunántúlon elkövetett cselekményei miatt halálraitélt dr. Demeter Zoltán volt debreceni csendőrfőhadnagy ügyében dr. Kovács Gábor és dr. Ruttka Árpád volt debreceni rendőrfogalmazókat. Mindketten emlékeztek arra, hogy **Demeter az embertelen gyilkosságban való részvételről beszélt.** Kovács Gábor előadta, hogy Demeter azt mondta: „ma elintéztem 62 zsidót". Dr. Ruttka Árpád pedig, akit Budapesten hallgattak ki, azt vallotta, hogy neki azt mondta Demeter: „Ma lelőttünk néhány partizánt!" A debreceni rendőrség megküldte ezeket a vallomásokat a NOT-nak, mely most fellebbezés folytán tárgyalni fogja Demeter ügyét.

—••—

Szilveszteri záróra

A belügyminiszter rendelettel szabályozta a szilveszteri zárórát. A nyilvános étkező és szórakozó helyiségek nyitvatartását, valamint ezeken a helyeken zenét szilvesztekor reggel 6 óráig engedélyezte. Ezenkívül felhatalmazta a rendőrhatóságokat, hogy színházak, mozik, hangversenyek és egyéb előadások, valamint táncmulatságok számára ugyancsak reggel 6 óráig engedélyezzen zárórameghosszabbítást.

—o—

SZINHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZINHÁZ

Szerdán d. u. fél 3-kor: **Romantikus asszony.** Bérletszünet.
Szerdán d. u. 5-kor: **Kis Katalin** Bérletszünet.
Szerdán este fél 8-kor: **Romantikus asszony.** Bérletszünet.
Csütörtökön d. u. fél 3-kor: **Kis Katalin** Bérletszünet.
Csütörtökön d. u. 5-kor: **Romantikus asszony.** Bérletszünet
Csütörtökön este fél 8-kor: **Kis Katalin.** Bérletszünet.
Pénteken este fél 7-kor: **Romantikus asszony.** C bérlet.

KAMARA SZINHÁZ

Szerdán d. u. 3-kor: **Kék róka.**
Szerdán este fél 7-kor: **Kék róka.**
Csütörtök d. u. 3-kor: **Kék róka**
Csütörtök este fél 7-kor: **Az Ady Társaság VIII. bérleti hangverseny.**

—x—

Szántó—Szécsén és Carló de Fries „Romantikus asszony" c. 3 felvonásos operettje került bemutatásra a Csokonai Szinházban. A szellemes és az érdeklődést mindvégig ébrentartó darab kitünő szórakozást fog nyujtani az ünnep kikapcsolódni és mulatni vágyó közönségének.

Moóry Lucy ezuttal mint primadonna vitte sikerre a darab női főszerepét. Müvészi játékával, kellemes hangjával sokoldalu rátermettségéről tett bizonyságot. Elismerésre méltó *Oláh Klári* alakitása is. Lendület, iz, humor jellemzői a jó formát mutató alakitásnak. *Beleznay István* montecarlói nagyvonalú gengsztere nemes tónusban tartott és müvészi becsü játékformálás. *Daniss Győző* szerepmintázása kifogástalan. Elegáns játéka könnyed és rutinos. *Kertész Sándor* humorötletei szüntelenül derültkeltők. *Solti Berci* detektivje nagyszerü elevenitő müvésztét dicséri.— *Dombrádi Ernő, Sasady Gusztáv, Fodor István, Nagy József, Nagy Károly, Zóni Gyula és Grimm Béla* egészitik ki a nivós bemutatást.

A mindenképpen kitünőnek minősithető előadás rendezői tisztét *Daniss* Győző látta el. — A zenekar élén *Sebestyén András* dicséretes munkát végzett.

—o—

* **Estélyekre,** esküvőkre ruháját olcsón kölcsönözze. Darabos u. 22.

* **64-ik évtársulatát** nyitja meg január 1-vel a Kölcsönös Segélyző Egylet, Kossuth u. 8. Egy törzsbetét heti 1 forint, ennek többszöröse is váltható.

—••—

KÖNYV

A karácsonyi könyvpiacon igen nagy gyakorlati jelentőségü könyvvel jelentkezett Grill Károly könyvkiadó vállalata. Dr. Fényes Endre ügyvéd és dr Visky Sándor egyetemi magántanár közös szerzői a könyvnek, melynek címe: Öröklési sorrend a közös veszélyben elhaltak után, (Öröklés deportáltak után). A szerzők Debrecenből kerültek a fővárosba és ott is értékes tagjai lettek a jogászvilágnak. Könyvük az szelött legritkábban előfordult, ma azonban annál sürübben felmerülő öröklési jogi kérdésekre ad megbizható választ és komoly útmutatást. Szerzők négy jogi megalapozottsággal tárgyalják a közös veszélyben egyszerre vagy egymás után bekövetkezett elhalálozások öröklési jogi következményeit és a szomorú aktualitás olyan érdekes eseteit világitják meg, amelyeket ezelőtt jogi ritkaságnak vagy furcsaságnak neveztek volna, ma pedig nap nap után megoldandó problémákká válnak.

A könyvet a jogászvilág és a jogkereső közönség igen nagy érdeklődéssel fogadta. A debreceni könyvkereskedésekben is megkapható a könyv igen korlátolt számban. Ára hat forint.

—••—

Rádióműsor

Szerda. 7: Reggeli zene. 8: Hirek. 8.20: Szórakoztató muzsika. 9: Ref. istentisz. elet. 10: Római kat. szentmise. 11: Kamarazene. 12: Hirek. 12.15: Bach-müvek. 13: Poe: Harangok. 13.20: Nagykovácsi Ilona énekel. 14: Hirek. 14.10: Magyar müvészek muzsikálnak. 15: Babits novella. 15.20: Orgonazene. 16: Magyar nóták. 17: Hirek. 17.10: Irodalmi délután. 18: Mezey Mária müsora. 18.20: Dickens: Karácsony c. drámája. 20: Hirek. 20.30: Rádiózenekar. 22: Hirek. 22.30: Hangszerszólók. 23: Tánc éjfélig. 24: Hirek. Budapest II. 10: Ünnepi zene. 17: Öt órai tea. 18: Hirek. 18.05: Falurádió. Parasztszöv. müsora. 19: Tarka-barka muzsika. 20.10: Berzsenyi-versek. 21: Hirek. 21.15: Magyar nóták. 22.20: Szórakoztató zene.

Csütörtök. 7: Reggeli zene. 8: Hirek. 8.20: Angol muzsika. 9: Ág. ev. vallásos félóra. 10: Gör. kat. mise. 12: Hirek. 12.15: Filharmónikusok játszanak. 13: Karácsonyi krónika. 14: Hirek. 14.10: Magyar zene. 15: Elégikus versek. 15.20: Jazz. 16: Hegedüszámok. 16.30: Gyermekrádió. 17: Hirek. 17.10: Magyari Imre emlékezete. 18: Jazz. 18.30: Rajnay G. előadóestje. 19.15: Komoly zene. 19.30: Karácsonyi sport. 20.20: Tarkaest. 22: Hirek. 22.35: Tánczene. 24: Hirek. — Budapest II. 10: Ünnepi zene. 18.05: USA lemezek. 19.05: A Parasztbecsület c. opera. 20.20: Ünnepi lapszemle. 17: Tánczene. 21.15: Hirek. 22: Szovjet-lemezek.

IPARTESTÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Felhivom a kömüvesmestereket, akik közszállitásokkal akarnak foglalkozni jelentkezzenek f. hó 28-ig az elnöknél. — **Az Iparestület elnöki tanácsa** szombaton délelőtt 11 órakor rendkivüli elnöki tanács ülést tart, vasárnap fél 11 órakor rendkivüli előljárósági ülés lesz. Felkérjük a kultúrszakosztály vezetőségét, hogy az előljáróság ülésén okvetlen jelenjenek meg. — **Tetőfedő szakosztály** értesiti tagjait, hogy 27-én, pénteken du. 2 órakor gyülést tart. Tárgy: árszabály ügy.

—o—

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

Kereskedők figyelem! December 29-én (vasárnap) de. 10 órakor tisztujitó közgyülést tart a Társulat diszterme-ben. Mindenki ott legyen. — **A Kereskedő Társulat választmánya** f. évi december hó 27-én, pénteken du 4 órakor közgyülést előkészitő rendkivüli választmányi ülést tart. — **Fűszerkiskereskedők** az 1947. évi adókötelezettségben való részvétel céljából 26-án a szakosztályi irodában jelentkezzenek, mert egyébként a községből kimaradnak. — **Kisiparosok** tisztujitó órakor lesz a Társulat kistermében. — **Az összes szakosztály** 30-án d. e. fél 10 órakor rendkivüli választmányi ülést tart.

—xxxxx—

SZAKSZERVEZETI ÜGYEK

Nevelők Szakszervezete december 27-én pénteken délelőtt 10 órakor a szakszervezeti székház nagytermében Arany János utca 2. sz. **taggyülést tart. E taggyülés** a megjelenők számára való tekintet nélkül határoz tképes lesz, de a tárgyak fontosságáért kérjük a tagok megjelenését. Tárgyak: be-szerző csoport részére befizetendő alaptőke, szövetkezeti fiók, személyi kölcsön nyujtás, stb. Főtitkár.

Ünnep másodnapján, december 26-án délelőtt pontosan 10 órára a debreceni Bércsiplők rendkivüli közgyülést hivtak össze. Rendkivüli közgyülést fontos közerdeku ügyek letárgyalása tette szükségessé. A közgyülésre felkéretett: Debrecen város közellátásügyi kormánybiztosa, Debrecen város polgármestere, Debrecen város országgyülési képviselői, Debreceni Szakszervezetek Bizottságának vezetősége, Magyar pénzügyigazgatóság, Városi adóhivatal vezetője, Városi mérnöki biztosa, Vármegyei Gazdasági Felügyelősége, Városi tiszti főorvos hivatal vezetője, Termelési bizottság Nemzeti Parasztpárt vezetősége, Magyar Parasztszövetség vezetősége, Földmunkások és Kisbirtokosok vezetősége. Felkéretnek Debrecen város összes bércsiplői, hogy ezen anekára teljes számban jelenjenek meg. A debreceni Szakszervezetek Bizottsága. — **A vasutas szakszervezet nyugdijas tagjai** pl. a szakszervezeti igazolvány felmutatása mellett fejenként fél kilogram cukrot kapnak. A cukor az üzletvetősági ellátásnál vételezhető ki legkésőbb f. év december 31-ig. A fél kilogram cukor ára zacskóval együtt 3.10 frt. Vezetőség.

SPORT

Január 20-ig pihenőre ment a DVSC

A DVSC csapata befejezvén őszi mérkőzéseit megérdemelt pihenőre küldte játékosait. A csapat vezetősége úgy határozott, hogy a játékosok téli szünideje január 20-ig tart. Ekkor kell jelentkezni minden játékosnak a rövid tornatermi edzések után, ha az időjárás megengedi szabadba megy a DVSC és február 3-án Debrecenben kiáll első tavaszi bajnoki mérkőzésére.

Viszapillantva a DVSC őszi szereplésére megállapitjuk, hogy a **debreceni vasutasok együttese jol szerepelt. Debrecenből mindössze három csapatnak sikerült pontot elvinnie.** A Ferencváros mindkét pontját megszerezte, igaz lesgóllal győzött 2:1-re. Az Ujpest és a Vasas döntetlent érve el 1—1 pontot szerzett. **Dicséretére válik a DVSC-nek, hogy vereséget Debrecenben csak a Ferencvárostól szenvedett el!** Idegenben legutóbb Dorogon bizonyitotta be a DVSC hogy komoly ellenfél. A bajnoki táblázaton az őszi idény végeztével a DVSC a kilencedik helyet foglalt el. A gólarány nem valami jó hiszen passziv 25:34!

Tavaszszal kilenc mérkőzés lesz Debrecenben és ha a csapat, további formajavulásról tesz bizonyságot, akkor nem kell féltenünk a DVSC-t!

A DVSC Debrecen csapata lesz

Január elején tartja közgyülését a DVSC

Köztudomású, hogy a DVSC ügyeinek vitelét eddig a Műhelytelepen foglalkoztatott egyének intézték. Csak a vasutasságból kerülhetett ki vezető bármelyik szakosztály élére. Pedig a DVSC a Bocskai megszünése óta nemcsak a debreceni vasutasság csapata lett, hanem egész Debrecen város társadalmáé.

Az elmult hónapokban merült fel annak gondolata hogy a DVSC intéző teendőit olyan egyén vegye át, aki hozzáértésénél fog a szakszerüen tudja elintézni ezt a feladatot. A jelenleg fennálló alapszabály ellenzi, hogy a város társadalmából bevá-lasszanak egyéneket és éppen ennek megformálását **eszközli majd a január elején megtartandó közgyülés, amikor határozatilag kimondják, hogy a DVSC nemcsak a debreceni vasutasság csapata hanem a város társadalmáé is.** Előreláthatólag 50 elnököt választanak és ezek között igen nagy számban lesznek a város társadalmából beválasztott egyének is.

Ezzel a nagyjelentőségü újitással uj korszaka nyilik meg a DVSC-nek. — 1947-től kezdődően minden debreceni elmondhatja hogy a DVSC Debrecen csapata lett.

Másféléves munkája alatt szép sikereket ért el a Kinizsi Sport Egyesület

Debrecen legfiatalabb sportegyesülethez tartozik a debreceni Kinizsi Torna Egyesület. Ezelőtt másfél évvel alakult meg lelkes kisgazdapárti ifjak közreműködésével. Azóta eredményes, gazdag munkát fejtett ki és a legszebb reményeire jogosit a jövőt illetően.

Az egyesület megalakulásakor, 1945 szeptemberében csak férfi kosárlabda csapattal rendelkezett. Később sorban megalakult a női kosárlabda szakosztály, a kézilabda szakosztály úgy férfi mint női, az atletikai szakosztály és a si szakosztály. Most van folyamatban az asztali tenisz szakosztály szervezése.

Az egyesület elnöke **Szigethy** Károly nyomdaigazgató aki fáradtságot és munkát nem kimélve dolgozott azon, hogy az egyesület kifejlődjön. Munkájának gyümölcsei a Kinizsi által elért szép sikereket és a Sportcsarnok megszerzése.

Az utóbbi hónapokban mind erősebb ütemben indult meg a sportolás a Kinizsiben. Különösen a diákok kapcsolódtak be örvendetesen nagy számmal. Az egyesület ügyvezetését **Kertész** István végzi. Ot kérdeztük meg mi is az egyesület további célja?

— A várostól megkapott Sportcsarnokunkat szeretnénk kiépiteni — mondja. Ez az ország legnagyobb fedett sportterme. Hossza 50 méter, szélessége 25 méter. Most a kézilabdásaink használják. Ugyancsak a Sportcsarnokban kaptunk a Tüzérlaktanya Lovardája mögött egy holdnyi területü részt, ahol a szabadsportok részére lesz alkalmas gyakorlati hely.

— A férfi és női kosárlabda csapatunk kitünően szerepel a kerületi bajnokságban. Ha tavaszszal is sikerülnek a csapatnak a mérkőzései, akkor könnyen kerületi bajnokok lehetünk.

Az egyesület vezetőségének minden tagja tel van munkakedvvel és alkotó készséggel. Az a legnagyobb erény ennél a sportegyesületnél, hogy nem törekszik arra hogy más egyesületből szipkázzon el egy-egy jó játékosokat, **hanem a tó sülv a nevelésen alapszik.** A Kinizsi rövid munkássága alatt máris két kiváló hölgykosarazót nevelt ki **Zsiros** Erzsébet és **Füzesséry** Aliz személyében. A férfi kosarazók között **Orczkövi** Zoltán, **Kiss** Lajos, **Kertész Kolozsi** mind a kerületi kosárlabdasport elvonalába tartoznak. A kézilabdások vezetője **Vajda** Gábor, aki egyben a kerület vezetője is lelkes munkat végzett. A Kinizsi két csapattal vesz részt a városbajnokságon. **Nagy** Imre az atletikai szakosztályt vezeti, **Orczkövi** Zoltán a női utánpótlást oktatja, **Kássa** István pedig a sielők csoportjának vezetője. **Szűcs** András az egyesület főtitkára, akinek sokat köszönhet a Kinizsi. De **Valyi-Nagy** Pál, **Szabó** Sándor és **Kalmár** Béla munkája is hathatós segitség volt a siker eléréséhez.

Láthatjuk: a Kinizsiben komoly munka folyik és ez a komoly munka biztositéka a jövő sikereinek.

—x—

Az NB I-ben Karácsony első napján néhány mérkőzést játszanak le. Ez alkalommal a következő mérkőzések lesznek: **MTK—Haladás 4:1. Kispest—Szentlőrinc 3:2. Szolnok—Szeged 2:1** Az eredmények jóslataink.

Debrecen sportesemény nélkül maradt Karácsonykor. Sem a labdarugók sem a többi sportágbeliek nem rendeznek semmilyen sportesemenyt. Mindenki pihen, csupán a DVSC négy tüzrőzó játékosa játszik portyamérkőzést Jugoszláviában a vasutasválogatottal.

A Ferencváros csapata Karácsony másodnapján Budapesten baráteságos mérkőzést játszik a bécsi Wacker-rel. Jóslatunk: 3:1 a Ferencváros javára.

A DEAC sporttelepén a teniszpályákon jégpálya nyilt meg. A DEAC jégkorongozói a kitünő jégen már több edzést tartottak. Remény van arra, hogy közelesen kétkapus edzést tartanak a debreceni egyetemista korongozók.

A kerületi kosárlabda bajnokság őszi fordulója befejeződött. A bajnokság állása a férfiaknál:

1—3. DEAC	5	294:138	8
1—3. Kinizsi I.	5	229:126	8
1—3. DVSC	5	146:122	8
4. Karcag	5	172:217	4
5. Nyi., MAV	5	121:259	2
6. Kinizsi II.	5	65:165	—

A női kerületi bajnokság állása az őszi forduló végeztével:

1—2 Karcag	4	159:88	6
1—2 Kinizsi	4	84:51	6
3—4 DVSC I.	4	60:51	4
3—4 DEAC	4	85:87	4
5 DVSC II.	4	8:109	—

A férfi kosárlabda kerületi bajnokságban a kosárdobó lista állása: 1. Erczkövi (Kinizsi) 88 kosár, 2. Fodor (DEAC) 86 3. Berta dr (DEAC) 84, 4 Zsotér (Karcag) 73. 5. Oláh (DEAC) 65 6. Kiss (Kinizsi) 58, 7. Gaspár (Kinizsi, MÁV) 53, 8. Darai (DEAC), 40. 9. Kertész (Kinizsi) 37. 10. Fodor II. (Kinizsi) 36.

A női kerületi bajnokságban a kosárdobó lista: 1 Szabó Ilon (Karcag) 70 kosárral. 2. O Nagy Margit (Karcag) 43, 3. Biró Gizella (Karcag) 35. 4—5. Zeiler Erzsébet (Kinizsi) és Pinczessery Erzsébet (Kinizsi) 28—28. 6. K. Tankovits Katalin (DEAC) 25. 7—8 Kathó Katalin (DVSC) és Szilágyi Dezsőné (DEAC) 22—22. 9. Csapó Magdolna (DEAC) 17. 10 Keresmen Éva (DVSC) 16.

A kosárlabda játékvezetők közül dr Szabó Ferenc 12 alkalommal vezetett mérkőzést. Dr Kapros László kilenc izben, Balogh Ferenc hatszor, Janecz József és Kiss Lajos pedig először vezetett bajnoki mérkőzést.

Asztalitenisz. A DVSC asztalitenisz-ezői Budapesten a MÁV Igazgatóság csapatával mérkőztek és azt 5:0 arányban legyőzték. A győzelmeket Leövey és Selmkó 2—2, Lőssei 1 szerezték. Budapestről az Észak-Dunántúli kerület meghivására Ajkára utaztak a debreceni versenyzők, ahol a kerületi bajnokságokon vettek részt. Eredmények: Férfi egyesben: 1. Pék BÜSE, 2. Németh dr DVSC, 3. Greczy Ajka, 4. Gáspár Szombathely. Férfi párosban: Pék—Gréczy 2. Harwich Leövey DVSC, 3. Németh dr—Selmkó DVSC, 4. Angyal—Németh Komárom Női egyesben: 1. Stalzer Gabriella Szombathely, 2. Stalzer Magda Szombathely, 3. Nagy Juci DVSC, 4. Varga Vali BÜSE. Vegyes párosból: 1. Stalzer M—Gáspár Szombathely, 2. Stalzer G—Koczor Szombathely, 3. Nagy Juci—Selinkó DVSC, 4. Czégény—Harwich DVSC.

SPORTKRÓNIKA. — A vasutas labdarugó válogatott ma Ljubjanában játszik mig Karácsony másodnapján Zágrábban vagy Fiuméban játasznak. — **Az Ujpest csapatában Horváth, Egresi és Zsengellér** játszott minden mérkőzésen. — **Kovács II-t a Nagyvaradi AC** jeles játékosát leigazolta a Nyiregyházi MÁV. — **Turai II, a Bocskai volt játékosa** újból hozzákezd a labdarugáshoz. Turai II. becenéve a „kis Suttyó" volt. — **A DKASE ökölvivő szakosztálya dec. 29-én,** vasárnap délelőtt szakosztályi ülést tart a Piac u. 8. szám alatti clubhelyiségben. A tárgy fontosságára és a díj kiosztására való tekintette minden tag pontos megjelenését kéri az Elnökség.

HÁZASSÁG (1)

KERESEM özv. Sarkady Lajosné ifiasszonyt, ki Kolozsvárról jött Debrecenbe, házasság céljából. Kérem összetett kezekkel boccásom meg. Azt az öreg urat aki kísérője és anyagilag támogatója volt, huszezer forinttal kárpótolom. Címét Főjegyző jeligére a lap kiadóhivatalába kérem. 1—209

KARÁCSONYI menyasszonyainknak, újpároknak nagyogó boldogságot kiván likes hivüv Méltóné, Bpest Erkel u négy, II. em. 19. — Válaszboriték 1—1893

PÉNZTÁRNOKI vagy más bizalmi állást keresek. Megfelelő ingatlan fedezetem van. Jelige: Január 1-re a kiadóba kérek. 1—171

HÁZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni egy szép idősebb lánnyal vagy fiatal asszonnyal, korcsmáros vagyok, egy fiam van, Cím a kiadóban. 1—165

43 ÉVES intelligens barna özvegyasszony vagyok, minden üzlethez értő 2 ezer forint készpénz és lakásom, férjhez mennék egy intelligens kereskedő vagy tisztviselőhöz, 2000 forint jeligére. 1—155

MEGISMERKEDNÉK barna hölggyel 25—35-ig Barna jeligére levelet a kiadóba. 1—154

CSINOS, 24 éves, barna elvált asszony szivesztere szórakozó partnert keres. — Önköltség jeligére. 1—287

FELESÉGET keresnek: tisztviselők, iparosok, földbirtokosok megbizott Hölgye Varga u. 24. sz. 1—292

NYOMOZÓIRODA Gálocsy Baltazár DeDaső utca 12. Nyomoz, fgyel. informál. 1—265

HÖGYE házasságközvetitő boldog Karácsonyt és Ujévet kiván ügyfeleinek. 1—293

ÁLLÁS (2)

FÖZNITUDÓ középkoru mindenes cselédet újévre felfogadok Kossuth u. 63. 2—225

MAGÁNOS idős asszony közeli tanyára elmenne baromfi nevelőnek Rákosi Jenő utca 1. magas földszint 1. 2—213

GYAKORLOTT tisztviselőnő perfekt gép és jó gyorsiró elhelyezkedne, pénztárkezelést is vallal, ingatlan garanciával Ajánlatokat a kiadóba. Fekete macska jeligére. 2—1941

KÖNYVSZAKMÁBAN, jártas ügynököket felveszünk Debrecen és környékére budapesti vállalat részére. — Janicsek János Debrecen, Hadházi utca 49. 2—272

EGY kádár szakmunkát keresnek azonnal belépni. Hegedüs Istvánné Hosszupályi. 2—166

JÓLFÖZŐ mindenest január 1-ére felveszek Bessenyei u. 4. sz. 2—170

GYERMEKSZERETŐ mindenest januárra felveszek Timár utca 33. 2—157

TISZTASÁG szerető 40 éves jobb asszony Debrecenben vagy környékére január 1-re elmenne családhoz állásba. Érdeklődni lehet Hunyadi utca 26. füzerüzlet. 2—135

TITKÁRNŐT keresek jó megjelenésü intelligens fiatal hölgy személyében, aki kereskedelmi érzékkel bir teljes kimerítő, lehetőleg fényképes ajánlatot kérek. Ajánlatokat „1947 év" jeligére. 2—195

MINDENES, aki főzni tud, felvétetik. Jelentkezés délután háromkor Széchenyi-utca 21. 2—250

HÁZMESTERPÁR, megbizható, Széchenyi-utca 21 felvétetik. Jelentkezés délután háromkor. 2—251

GYAKORLOTT pénztárosnő, ki irodai munkában jártas, állást keres. Szorgalmas jeligére. 2—269

BEJÁRÓNŐT esetleg leányt délelőttre azonnal felveszek Klein Széchenyi u 6. 2—288

JOBB családból való fiatal leány uri családhoz elmenne gyermek melle. Más városba vagy vidékre. Cim a kiadóban. 2—294

EGY jó családból való fiatal embet szobainasnak vagy irodába elmenne ki ért mindenhez Monti ezredes u. 20. 2—330

BEJÁRÓNŐ felvétetik Péterfia u 29. keresztépület. 2—277

KÖZÉPKORU, megbizható jobb asszony gyermektelen, fiatal vagy idős házhoz háztartásba ajánlkozik. beteg mellé is Török Lajosné — Cegléd, Sas u. 3. 2—245

PERFEKT gépirónő nagy gyakorlattal állást keres Monti ezredes u 7. 2—330

MAGÁNOS jólelkü nőt kisebb ház imunkára családtagként felveszünk Veres u 8. balra. 2—331

MEGBIZHATÓ mindenes leányt azonnali belépésre keresek Iglói Jókai u. 9/a. 2—345

ADÁS-VÉTEL (3)

BŐR, szabó endiző, női varrógépek kaphatók Horváth Tihamér müszerészénél Hunyadi u 17—19. 12, 28 — 3—948

PERZSASZŐNYEGET képeket ezüst mütárgyakat régi pénzeket veszek eladok. — Mükereskedés Színházátjáróban. 3—1354

EGY Krupp Ernemann tipusu normál mozigép és egy 24 V-os akku-hozzávaló áram átalakitásával eladó, zoboszlai Pap István u. 5. Pék. 3—197

NEO Kalor-kályha és gáztűzhely eladó Piac utca 89 Keresztépület. 3—310

VARRÓGÉP Singer centrál bobin női eladó. Homok u. 11. sz. 3—311

BUTORT
újra csak
BENEDEKTOL
Piac utca 71.
udvarban

„Szebb bútor szebb élet".
hirdeti
Bernáth
bútorkereskedő
Piac u. 28.
Gambrinus átjáró.

ASZTALTÜZHELY felelősséggel pénzért esetleg másért eladó Hodászi Lukács u. 9. 3—242

BOX-CSIZMA alig használt és egy kézi villanyfutógép eladó József kir. hg. u 61. 3—313

FÜRDŐKÁDAK, mosdók, benzintartály, víztartály, kagyló és szerelési anyagok Szalkai u. 3. 3—140

ELADÓ ágysodronybetét villanymotor HP 110 v. 0.4 Vámpír porszívógép Faragó u. 22. Hátul. 3—207

FEGYVER 16-os kakasos eladó, Hangyás u 5. Nyulas 3—142

ELADÓ egy szép női kerékpár 10—12 éves lánynak és uj gyapju férfi télikabát Csillag utca 74 sz. 3—202

ELADÓ 2 darab sérült mázsa, egy darab gyermekkocsi Bethlen u 53. 3—2000

KÖNNYUJÁRÁSU 25 mázsáig bíró stráfszekér eladó vagy tehénért elcserélhető és egy karikahajós varrógép jutányos áron. Vágóhid nál, Bihari utca végén Lahner u 2. 3—182

EGY süllyesztős varrógép, fürdőkád és egy zománcozott kályha eladó. Pesti-u. 71. szám 3—266

NÁDAT cserélek Nagyhegyesen tengeriért Kossuth-u. 54. 3—222

STRÁFSZEKERET cserélek gazdaság. szekérre, Kossuth u. 54. 3—223

ÚJSZEKEREK, újkerekeket adok takarmányért gőzölt bükkpalló eladó Berek u 4. 3—339

VAJSZINŰ sportkocsi eladó. Püspöki palota, IV. lépcső I. e. 22 3—267

BÉKEBELI finom fekete férfi télikabát középtermetre eladó pénzért vagy varrógépért elcserélem. Legányi-u. 17. Vargakert. 3—270

PÉKAMÉK, hencserek, matrácok kaphatók Mayer kárpitosnál Péterfia-utca 26. 3—275

FŰSZERÜZLET berendezés eladó. Mikepércsi-út 36. sz. 3—286

TAKARMÁNYRÉPA, törek, egy pálma eladó Maróthy György u. 12. 3—297

EGY jókarban lévő Singer karikahajós varrógép és egy városi bunda eladó. Miklós utca 39. 3—304

DISZNÓPPERZSELŐ kölcsönzés Arany János u 3. ugyanott eladók vetőgép tengerimorzsoló konkolyozó gép, butork és egyéb gazdasági felszerelések. 3—278

EGY drb nagy 4x6-os vízmentes ponyva olcsón eladó Értekezni Homok u 39. 3—262

GYERMEKKOCSI süllyesztett kifogástalan állapotban eladó, Hatvan u 58. balra. 3—320

ELADÓ fehér zománcos kályha női varrógép díszóra, villanymotor márkásfestmény, medvebőrök Csapó u. 19. Kapu alatt. 3—332

GUMIKEREKŰ stráfkocsi nak alkalmas autópótkocsi alpadó Berek u. 4. sz. 3—338

KÉT tonnás teherautó eladó Rákosi Jenő u 8. földszint 4. 3—346

VILLANYMOTOR és gramofon pikkoz eladó, villanyamerikánert veszek Magoss György tér 14. sz. 3 ajtó. 3—347

RÁDIÓ-HANGSZER (4)

MODERN 2+1 csöves rádió eladó vagy kerékpárért elcserélhető Kölcsey u 21. 4—241

RÁDIÓ 3+1 világvevő szuper eladó Homok u. 11. 4—312

ORION 5+2 csőcsszuper rádió eladó Klinika. Közegészségtan I. 4—315

JÓHANGU radiót egy teljesen jó lengyel kabátot adok 16 éves fiúnak való. Nyomtató u 9. Felső csengő 4—186

PHILIPS 3x1 prima rádió, kisszuper olcsón eladó. — Diófa-utca 28. 4—263

ZONGORA bérbeadó Hadházi 5, Börgarnitura eladó Szent Anna 12 Értekezhetni Somogyi—Bacsó (Horthy M.) 5. 4—272

ZONGORA harmonika, hegedű eladás, javítás, vétel zongora hangolás vidékre is Tanczer Batthyány u 1. — emeleten. 4—300

3+1-ES rádió eladó Gyepü sor 50. 4—258

RÁDIÓ szuper, világvevő eladó Maróthy Gy. u 6. 4—259

RÁDIÓ 3 lámpás szuper eladó Bika trafikkal szemben Marczi. 4—260

BUTOR (5)

FEHÉR csőágy 2 moquette fotel, antik lalikör, iroda székek kis asztalok, szobor állványai hintaszék, kamrapolc, vasalódeszka, hibás nagyszőnyeg eladó Kossuth u. 9, keresztépület emelet. 5—1451

HÁLÓ konyhák, saját készítésű olcsón kaphatók Rákóczi u 5. 5—55

ÚJ modern fényezett cseresznye háló eladó, Szalkai u. 4. 5—5

GYERMEKÁGY teljesen új járókává átalakítható eladó Vár utca 7. 5—162

ELADÓ kétszemélyes henceser, ruhaszekrény fehér és barna modernágy éjjeli szekrénnyel, szőnyeg Singer varrógép kerekasztal vaságyak Bethlen u. 8. 4. ajtó. 5—203

NAGY kombinált szekrény eladó újonan Bethlen u 47. 5—193

KEMÉNYFA szép félháló uj konyhaasztal eladó Maróthy György u 3. 5—180

ELADÓ igen szép kis pompiett családi ebedlő bútor hat széphuzatú székkel két fotellel, továbbá vitrinek, irodai íróasztalok thonetszékek vaságyak varrógépek, henceserek aranyozott fa, bronz és kovácsolt vas csillárok. Ingóságközvetítő Ref. Püspöki-palota. 5—325

KIÁLLÍTÁSRA került ebéd lőszekrény, szelon. fotel e. adó Csokonai u 5. 5—334

CIPŐ, RUHÁZAT (6)

EGY nagyon szép ezüst róka bunda jutányos áron eladó, érdeklődni József kir hg utca 43. első ajtó jobbra. 6—154

FEKETE bársonygalléros férfi télikabát és sötét ruha középtermere eladó. Cim a kiadóbant. 6—13

ELADÓ finom fekete férfi télikabát Diószegi ut 20/a Vágóhidnál. 6—1933

BÁRÁNYBUNDA, 4—5 éves gyermeknek, férfi egész cipő 42-es, korcsolya sílléc eladó. Péteria-u. 10. 6—244

HASZNÁLT, jó állapotban lévő Halina-bakancsok, felsőrészek szerelve, esetleg hozzávaló vastag Halinatalppal eladó. Csapó-u. 57. 6—279

FÉRFI és női télikabát, — férfi ruhafélék. 37-es női cipő, Vezuv-kályha eladó. Széchenyi-u. 73. 6—285

SZÉP orosz csikóbunda eladó. Hatva u 33. 6—296

FEKETE férfi télikabát olcsón eladó Csillag u 18. sz. III. ajtó. 6—224

PERZSA vagy perzsalábbundát kercsek megvételre. Piac u. 38. szám. emelet, orvosi rendelő. 6—349

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

HOFFER traktor 30—32-es 3 ekével eladó. Értekezni lehet Erzsébet utca 35. sz. utcai lakás. 7—161

ÉROS kétlovas vánkuros szekér eladó, kisebbért cserélhető női bunda eladó — Acél utca 43/c. 7—240

GÖLYÖSÁGYAS gumikerék, nagykerekű kézi kocsi, nyul etrec eladó Kórház u. 3. 7—309

ELADÓ 1924-beli gyári mgaánjáró kazán vagy cserélem traktorért Török János Hajduszoboszló. 7—318

EGY nagy igásszekér eladó. Jerikó 30. Nagyné. 7—274

FÉDERES talyiga rugó, uj tengely 4 uj kocsi kerék, 2 talyiga kerek eladó Dózsa utca 18 7—299

ELADÓ MÁV 48 sz. cséplő felszerelésével Böszörményi ut 29. 7—254

CSUKÓTT fekete kocsi eladó vagy elcserélhető Kossuth u 69. 7—217

JÓÁLLAPOTBAN lévő bátárkocsi, kaszni eladó. — Miklós u. 16. 7—220

HOMOKFUTÓ egylovas sárga kocsi kifogastalan eladó. Hatvan u 34. 7—319

ELADÓ szalagfürész 700-as üzemképes külföldi gyártmány boroshordók dézsák Pesti u 14. 7—322

SZEKÉR erős kétlovas jóállapotban eladó Honvéd u 35. sz. 7—324

ÉPITKEZÉSI ANYAG (8)

AJTÓK ablakok bontásból faanyagok vitéz Sipos építészmérnöknél Csapó u 23. 8—1982

TÉGLA deszka, ajtó ablak gerenda bontásból olcsón kapható, Érdeklődni Hatvan u 6. 11. 27 8—185

ELADÓ épületfa, deszka, lécek, ajtók, ablakok, vaskályha segédmotor kerékpár Kálman utca 1. szám. 8—284

TÖLGY, bükkfa, deszkák fürdőkád, kerítés, oszlopfák eladó Olajütő 74. 8—235

ÁLLAT (9)

NYULAT adok fele szaporulatért tartásra Honvédtemető u. 6. vv. — 9—1937

TÖRZSKÖNYVEZETT kannai bugatáet vállalok, Károly Ferenc József u 34/B. 9—239

PIROS tarka bikával fedeztetést vállalok Szappanos u. 7. 9—227

ELADÓ egy 130 kilós kövér sertés Tegyaverő Kunhalom utca 8. 9—208

MANGALICA öthónapos süldös eladók Kossuth u 63 9—221

EGY hasas mangalica, mely a napokban fial elcserelendő egy hizóért, amely 130—140 kg-os Földi u 3. 9—301

KÉT magyar fajta ökör egy pirostarka tehen gazdasági rost mázsa stb. eladó. Értekezni Honvéd u 53. emeleten. 9—216

VÁLASZTOTT malac eladó Kossuth u 69. sz. 9—218

HASAS kanca eladó vagy heréltlel cserélhető Berek u 4. sz. 9—337

ÜZLET, LAKÁS (10)

NAGYFORGALMU söntés érdekeltség elkötözés miatt átadó 15.000 készpénz jeligére kiadóba. 10—153

EGYSZOBÁS lakás butorral átadó Varga utca 23 10—135

KIADÓ jó forgalmas fűszer üzlet berendezéssel Bethlen-utca 36. Mester utca 2. — Érdeklődni ugyanott cipőüzlet. Feleős Daru Pál Hajdudorog Keleti utca 17. 10—84

PÉNZÜGYI palotánál készülő üzlethelyiség utcai lejáratu pince, rendelő, iroda kiadó Sipos építész Csapó 23. sz. 10—1933

TIZENEGY járatu szivógázmotoros malom eladó, más ingatlanért vagy üzletért cserelhető. Malom Tetétlen. 10—15

ÜZLETÉT ossza meg elsőkelő vállalattal bővebbet ügyvédünknél Burgundia u. 18. 10—206

VÍZVEZETÉKSZERELŐMESTER alkalmas műhely ellenében szerelési munkálatokat, karbantartást vállalna, vagy keszpénzzel fizetne. Szalkai u 3. 10—141

3 szobás összkomfortos belvárosi lakás költségmegtérítés ellenében átadó. Érdeklődni pénteken egész nap. Cim a kiadóban. 10—204

KÉTSZOBÁS komfortos lakás, butorral átadó, illetve eladó. Belvárosban Piac-u. 71. Házmester 10—248

FŰSZERÜZLETET vagy jog folytonos italmérést kercsek lakással. Cí ma kiadóban. 10—290

JÓMENETELŰ fűszerüzlet azonnal kiadó, Csuka u 2. 10—295

ELADÓ téglavető ármellék u 5. számu ház, mely áll 1 szoba konyha, kamara. istálló, tégakut körül 150-es drótkerítéssel ugyanazon a telken kilenc méteres téglafal, méznabarcsot, nagy pincével telrakva e.költözés végett sürgősen elég jutányos áron eladó. 14—302

FORGALMAS helyen üzlethelyiség berendezéssel és kétszobás lakással január 1-re kiadó. Hatvan u 65. 10—329

NŐTLEN tisztviselő keres egy, két üresszobát fürdőszoba használattal, esetleg megosztható főbérlete lakrészt. Cím a kiadóban. 10—336

ÁTADNÁM szoba konyhás lakásom ki kevéssel hozzájárulna renoválásához vagy bútorozva kiadó levelet Sürgős jeligére a kiadóba. 10—341

BUTOROZOTT SZOBA (12)

BUTOROZOTT szoba konyhával kiadó. Ugyanott Kályor kályha eladó. Karád u. 14. 12—314

ARPÁD térnél bútorozott utcai szerényebb udvari szoba kiadó Különbejáratu jeligére. 12—316

BUTOROZOTT szoba ágynemüvel és fürdőszoba használattal kiadó. Bajcsy-Zsilinszky u 14. 2 ajtó. 12—317

EGY különbejáratu bútorozott szoba kiadó, Simon Sándor Sámsoni ut 14. 12—214

BUTOROZOTT szoba kiadó csetleg lakótársnőnek Varga utca 6 12—219

EGYSZERŰEN butorozott udvari, különbejáratu szoba, egy-két személynek 1-re kiadó. Csap-u. 33. 12—246

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó Csapó utca 51. 4 ajtó. 12—230

BUTOROZOTT szoba ágynemű nélkül magánosnak kiadó január 1-re. Kassa ut 23. sz. 12—333

EGY különbejáratu butorozott szoba január 1-re 2 férfi részére vagy házas párnak is kiadó, Nagyvárad u. 23. 12—340

BUTOROZOTT szoba két tisztviselőnek esetleg ellátással kiadó, Maróthy György u. 21. 12—344

HÁZ, TELEK, FÖLD (14)

BODÁN jóminőségü szőlőtőkék, pajtával eladók. Csillag u. 29 14—211

ELADÓ Hajdu Szentgyörgy Rákóczikertben 900 és 800 négyszögöl szőlő és gyümölcsös lakható épülettel. Értekezni Kut uca 126. 14—163

KÉTSZOBÁS konyhás istállós ház eladó Király Ferenc u 28. 14—151

ELADÓ Busi utca 17. több lakással. Érdeklődni: Rákóczi u. 39. 14—146

ELADÓ 4 kemencés pékség piacon házzal, cím a kiadóban. 14—145

CSALÁDI ház a Bercsényi utcában eladó. Érdeklődés Törökné Méliusz tér 16. 16. szám alatt. 14—144

HÁZHELYEK és szalontükör eladó. Érdeklődni Weselényi u 13. 14—138

MEGVÉTELRE keresek családi házat 5000 forintig Teleki u. 92. I. ajtó. 14—139

SÜRGŐSEN eladó Nádor u. 20. számu 768 négyszögöl elsőrendű szőlő és gyümölcsös. Értekezni Holló János u 17/b. 14—4

ELCSERÉLEM családi házamat pestkörnyékire vagy pénzért Szárazi Ferenc u 25. sz 14—188

MANZARTTETŐS bombamentes kertes családi ház eladó. Fekete földért elcserélhető. Huszárgát u. 35. 14—181

ELADÓ ház. Áll 1 szoba, konyhás, 2 udvari szobából. Táltos-u. 26. Nyilas-telep. 14—252

300 öles telek Simonyi-út közelében eladó. Rényi ügyvéd Miklós-u. 4. 14—253

GYÖRGY-UTCA 6. Beköltözhető gyümölcsös ház eladó. Érdeklődni Pappnál, Bajnok-utca 2. 14—255

KI hajlandó egy kétszobás kis családi házat felépíteni, cserébe adok egy 300 négyszögöles közmüves telket, a város belterületén. Cim a kiadóban. 14—257

UJLÉTÁN 10 hold föld, 2 hold szőlő eladó. Kassa-út 58. szám. 14—273

VÁROS szivében, Jókai 1-b. számu ház, napsugaras lakásokkal eladó. Érdeklődni Petérfia-u. 26. 14—276

RÁKOSITELEP Kis tegez u. 20/c. sz. ház 1500 frt-ért eladó Érdeklődni Városi téglagyár Nagy Sándor 14—291

LADÓ Szeremlei u 24/b. sz. ház. Értekezni Piac u 18. 14—305

SZEKFŰ u. 8. számu bombázott ház telekkel vagy anélkül eladó, Értekezni Kut u 108. sz. 14—243

ELADÓ családi ház 2 szoba konyhás mellékhelyiségekkel vagy elcserélhető földért Arva u 16 sz. Vágóhidnál. 14—229

ELADÓ 1600 négyszögöl gyümölcsös jó házzal és bombázott nagy házzal egészben vagy kitünő házhelyekké osztva Magit u 5 14—236

MASZIV házzal és pincével ellátott két nyilas a Sárkány féle szőlő a martinkán, minden elfogadható áron eladó bővebbet Toldi-utca 12. 14—237

CSOKONAI utca 11. számu ház eladó. Értekezni ugyanott (ügynökök kizárva). 14—328

2 SZOBÁS uj ház 10 ezer. Károly Ferenc uton eladó Böszörményi ut 49. 14—335

BELVÁROSBAN családi ház olcsón eladó, Grünberger ügyvédnél Csapó u. 22. — Ugyanott ruhanemüek eladók. 14—343

ELADÓ Macson két hold föld Köntösgátsor 7. 14—271

ELADÓ 2 és fél hold föld Ebesen Érdeklődni Agárdi u 11 14—1940

PIACDŰLŐBEN 9 hold föld eladó, ci ma kiadóban. 15—1936

ELADÓ szépfekvésü 204 négyszögöl házhely a repülőtér és a Kerekestelep köz t a Rudolf utcán. Érdeklődni Juhász koresma Szent Anna utca 14—238

ÁTADÓ kilencezerhatszáz forint évi jövedelemi azaz ezerkilencszáznyolcvan forint csakis lovas embernek való háromtól öt hold földért Leány utca 6. 14—307

ELADÓ 2 és fél hold föld Ebesen. Érdeklődni Agárdi u. 11. 14—1940

ELADÓK Lugosi 6. Apafi u. 69. ház Hadházi 50. házhely. Érdeklődni Kétmalom u. 14. 14—210

ELADÓ Bodán 748 négyszögöl szőlő gyümölcsös lakható pajtával, értekezni: Cegléd u 11. cukrászdában. 14—16

ELADÓ ház Wolaffka utca 15 2.800 frt azonnal beköltözhető 14—80

ALMOSD központján, évtizedes multu két utcára nyiló üzlethéz berendezéssel terményraktárnak azonnalra eladó. Cim a kiadóban. 14—173

ELADÓ 1500 négyszögöl gyümölcsös, háromszobás házzal és mindenféle melléképületeggel a Boldogkertben Érdeklődni Nyilastelep, — Munkás utca 27. alatt lehet 14—179

FÖLDBÉRLET (15)

BÉRLETBEN vagy felesbe földet keresek lakással együtt Ivanovics Hriszta szőlő és gyümölcskezelő — Balkány Szabolcs vm. 15—1919

PÉNZ, TÁRS (16)

MARHAKERESKEDÉSHEZ nagyobb tőkével társat keresek Uj engedély jeligére a kiadóba 16—152

RÓFOS úri és női divat iparomhoz pénzes társat keresek, cim a kiadóban. 16—212

FODRÁSZ iparos pénzes társat keres, cim a kiadóban. 16—1950

KERTÉSZETBE betársulnék egylovas stráfszekerrel és egy munkaerővel Széchenyi utca 83. 16—169

CIPŐKRÉM készítéséhez tőkés társat keresek Hollós u. 5. Nyulas. 16—232

FOUTCÁN levő régen fennálló bútor és diszmüáruüzlet amely családjával együtt tiszteséges megélhetést biztosit — pár ezerrel beesség miatt — csendes, vagy közreműködő társat kercsek Ajánlatokat január 1-ig közreműködő jeligére a kiadóba. 16—327

PÉNZES társat keresnek kis cipőkerészekedők. Ajánlatot Piac u 43. Fábián modellház. 16—349

OKTATÁS (17)

DIPLOMÁS nyelvtanárnő angol órát ad. Piac u. 77. Kereszthelyi I. 5 17—41

SZABNI tanitok. Szép munkamért oklevelet kaptam. Kishegyesi ut 38. városi Kis lakás. 17—321

AJÁNLAT (18)

KUTFÚRÁST, javitást, vidéken is felelősséggel vállalunk uj és használt kútszerkezetek kaphatók. Kiss kutfuró Nyil u 117. 18—205

SERTÉSVÁGÁS leveztését, húsfüstölését vállalom. Nemis kutya eladó Tóth Arpár u 84. (Kékes). 18—174

OLAJAT, zsiradékot szappanra átdolgozok Pál szappanosmester Kölcsey u. 8. I. 24 — 18—167

SAJÁTTERMÉSŰ magas fokú fajboraim kiméresét újból megkezdtem Nap utca 10. sz. 18—1956

AUTÓK, motorkerékpárok felszerelési cikkek autógumik stb. adás-vétele, bizományi eladása. Benzin, gázolaj, olaj eladása Autó műszaki Széchenyi u 8 18—189

RÁDIÓÉRT rendbehozza a fogait Váry fogász Kölcsey-utca 5. 18—289

PIAC utcán lévő jó forgalmu fűszerüzlethez pénzes társat kercsek vagy átadom Biztos megélhetés jeligére. GALAMB eleség kapható Váradi bizományosnál, Huszár laktanya. 18—235

100 SZÁZALÉKOS gyapjufonalak 60 fillértől angora 150-től, harisnya kötött áru gyárányosan Szilágyi Lajos divatáru kézimunkaüzletben Piac u. 59. 18—348

SZAZPPANNAK való zsiradékot olajat szappanra átdolgozok. Nagy szappanos Berek u 3. I. 4 — 18—187

AKÁCFA oszlopnak, karónak való kapható Arany János utca 33 18—215

VARRÓGÉPJAVITÁSOKAT szakszerűen készitek, varrógép fejeket, aljakat, alkatrészeket veszek. Széchenyi u. 2. Nagy István műszerész. 18—27

Bármit
VESZ-ELAD
keresse fel
Takács
ószeres Csapó u. 39.
Ruhanemű, dísztárgy
háztartási cikkek.
Villanykörte csere.

Művészi fénykép
TÖKÉS foto
Püspöki palota.

AJÁNDÉKOZZON BERZÉKI fényképet,
művészi portrék, ragyogó esküvői felvételek, gyönyörű gyermek fényképek. Fotocikk vételi-eladás.
foto BERZÉKI
Piac-utca 46

BOR saját terméső rizling, kövodinka, ezerjóból literen ként kapható Bundi u 15. Mester utcából nyilik. 18—323

KERESLET (19)

TENGERIT minden menynyiségben vesz gazdálkodó. Cim a kiadóban. v. v — 19—133

PERZSASZŐNYEGET keletit megvételre keresek Bika berház félemelet 7. 19—1951

KERESEK 30 lóerős villanymotort motorkerékpár oldalkocsit, cim a kiadóban 19—149

BOROSHORDÓT szőlőkarót szőlőprést tapesókádat veszek Csapó utca 86. 19—190

MAGÁNOS lakótársnőt keresek Nagyvárad-u. 11. szám. 19—208

FOGAPANYAT veszek Gyön gyösi u. 14. Lajos király temet. Egyetem felé. 19—298

PERZSABUNDÁT, kombinált szekrényt és 4x3 ebedlő szőnyeget vennék Hatvan u. 50. utcai lakás. 19—282

NYULBORT, gorényt, pézsmát gyapjut. tollat legmagasabb árban vasárol Robicsek Bernát Miklós u 5. Telefon: 277. 19—283

KERESEK kettő jó lovat szekerrel szerszámmal téli eláltásra Leány u. 6. 19—306

KERESÜNK megvételre és megbizoink részere perzsa és gyapju szőnyegeket szőnyeg függönyöket, rezgyagyat, irószekrényeket márkás festményeket kisebb hibával is cimbalmot ingaórát tajtékpipát lngosság közvetitő Rel Püspöki-palota. 19—326

INGATLANFORGALMI IRODA (20

MIKLÓS utcán üzletes házak 20.000, 35.000, Vendég utcán házak 10.000. 15.000 Széchenyi utcan nagy telekkel ház 26.000, Családi ház, kerteégi házak olcsó árban. Villak. Telkek: Tócskertben 1300 négyszögöl 3000, Erzsébet utcán téglával 5000. Nyilastelepen 2500. 89 hold föld tanyával 70.000. 27 hold prima fekete föld 42.000 — Bujovszky Borbála ingatlaniroda Török Bálint u 19. 20—280

BAKÓCZY László ingatlanforgalmi irodája Werbőczy u. 8. Eladó házak. Kollégium mellett Balzazár Dezső utca 16. Déri-múzeumra nyilik kétfele osztva is eladó Simonffy utcán kettő lakásos családi ház elköltözés miatt minden elfogadható áron. Bocskai tér 6. Nagytelku gazdálkodónak is igen alkalmas ház azonnali elköltözés miatt a legolcsóbb áron. Harsányi Gusztáv utca 25. kettőszobas családi ház 408 öl szőlő gyümölcsös. Kincsesheg yen Mák 34 adómentes családi ház gyümölcsös fákkal. — Homokkertben Bujdosó 34. kettőszobas családi ház. — Eladó földek: Látó-képnél, 3 Ohold tanyás, Macson Látókép közelében 8 hold, város alatt 6 kilométerre 10 hold tanyás Diószegi uton gyümölcsösnek is alkalmas 7 és fél hold igen olcsón. Ondód Fáy dülőben 4 hold Az itt felsoroltakon kívül: földek, házak, telkek szóbók nagy választékban. 20—241

KISMACSI tanyásföld 14 hold városhoz pár kilométer bellegelőn sürgősen eladó, Rigó utcán nagygyümölcsössel ház minden áron eladó Czeglédy Kálvin tér 12. sz. 20—158

ELADÓ sürgősen Bocskai tér 6. minden üzletnek alkalmas kiválóan koresmának, Hegyi Mihályné utca 46. Homokkertben családi ház pincézett nagy gyümölcsös udvar, alkalmi vétel. Kálóp utca 31. kis családi ház ceoda szép gyümölcsös beköltözhető vétel esetén. Értekezni: Dudás József ingatlan közvetitőnél József kir. herceg u. 6. 20—281

BRONZPULYKAKAKAST tenyésztésben vérfelfrissitésre cserélek vagy eladok Kossuth u 63. 9—226

ELADÓ örökség miatti alkalmi áron Eötvös utca 7. kétszobás komfortos uri lakással Bercsenyi utca 67. kétrendbeli komfortos lakással potomáron. Pöröszlay ut 25. villa két lakással. Péceli utca 8. sürgősen ahogy megegyezünk. Görbe utca 15. vétel esetén beköltözhető lakással Bujdosó utca 34. kisebbik kétszobás lakás igazi alkalmi áron. Rigo utca 25. sürgősen, Rugonfalvy utca 5. sz. Homokkertben prima faj szőlő gyümölcsössel sürgősen alkalmi áron, Cserei utca 7. szép családi ház Katz-telepen Értekezni: Dudás József ingatlanközvetitőnél József kir. hg u. 6. 20—228

KOVÁCS József ingatlan forgalmi iroda Homokkertben u 82 Eladó ingatlanok: Irinyi u 7. timártelep, Kassa uton tiz ablakos ház kétrészetben is. Sámsoni úton egykettő, három szobás családi házak, Nagyállomásnál családi ház. Arany János utcán ötszobás huszonötezerért. Eötvös utcán magasföldszintes uriház olcsón Csapókertu állomásnál egy, kettő szobas családi, Görög templomnál kétszobás családi. Ugy kertben mint városban kisebb nagyobb családi, többlakásos és beköltözhető házak nagyválaszlékban. Ondódon egy hat hold, Bellegelőn kettő hold elsőosztályu fekete föld. hüsz nold prima fekete tanyával 25.000-ért egy és fél, négy es öt hold gyümölcsös házzal, Bodán két hold házzal 20—201

ELADÓ 16 hold tanyás föld Macson, kisebb nagyobb családi ház nagyválasztékban ingatlan forgalmi iroda Ajtó u. 26. 20—261

PATAY Ferenc ingatlan irodája Csapó u 19. Lehet utcán 3 szobás villa Ssetakertben 2 szobás ház gyümölcsössel, Árpád térnél kis családi ház, Vendég utcán családi ház. Külsőségben kisház 3000 frt. Fáy dülőben 6 hold föld vetéssel Házhelyek 1000 forinttól minden részen. 20—231

ELVESZETT (21)

SZEMÜVEG, mely a Libakertben elveszett átvehető a kiadóhivatlban. 21—157

EGY barna levéltárcát elveszteltem a megtaláló ja pénz nélkül küdje a cimemre. 21—156

ELVESZETT barnaszinü, rövidlábu, 4 hónapos kiskutya. Megtaláló jutalomban részesül. Darabos-utca 5. sz 21—256

VEGYES (22)

LOVAMAT szekérrel 2—3 hónapra bérbeadonám, Széchenyi utca 83. 22—168

SZEMÉTFUVAROZÁSI vállalat lóval szekérrel eladó, cim a kiadóban. 22—150

BÉKÉSI és LŐW féle fatelep hídmérlegge vagy külön is eladó Löw, Rákóczi u 12. 22—147

CSEREÜZLET (23)

KÉT szép hizott sertést cserélek egy használt szép modern háló és konyha butorért Bercsényi u. 26. 2 ajtó. 23—148

VARRÓGÉPET adok rádióért Maroti György u. 39. 23—342

ELCSERÉLHETŐ kétlovas fuvaros jó erős szekér jó lóért, jó tehénért vagy pénzért Leány utca 6. 23—308

BORT, kiválót adok forintért, búzaliszlért, tengeriért és tüzifáért. Monti ezredes utca 7. 23—249

Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadásért felelős:
SZIGETHY GYULA
ügyvezető igazgató
Kiadja és nyomja:
TISZÁNTÚLI
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT
Műszaki igazgató:
SZIGETHY KÁROLY.